



ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ “ເຊໂດນ 2021-2025”



ກະກຽມໂດຍ

ກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

ມິຖຸນາ 2023

ຄຳນຳ

ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ສະບັບນີ້ ແມ່ນການຜັນຂະຫຍາຍ ມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ຄັ້ງທີ XI ຂອງພັກ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ 5 ປີ ຄັ້ງທີ IX (2021-2025), ເວົ້າລວມ, ເວົ້າສະເພາະ ແມ່ນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ສະບັບປັບປຸງ 2017, ທິດທາງແຜນການ 5 ປີ ຂອງຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (2021-2025) ແລະ ໃຫ້ເປັນແຜນລະອຽດ. ຈຸດປະສົງຫຼັກຂອງການສ້າງແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ສະບັບນີ້ ຂຶ້ນມາ ກໍ່ແມ່ນເພື່ອເປັນການສົ່ງເສີມຂະບວນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການພັດທະນານ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ທີ່ດິນ, ປ່າໄມ້ ແລະ ຊັບພະຍາກອນອື່ນໆ ໃຫ້ດຳເນີນໄປຢ່າງກົມກຽວ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ ແລະ ສະພາບຄວາມເປັນຈິງຫຼາຍຂຶ້ນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນສູງສຸດ ຕາມຫຼັກການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDGs) ແລະ ຍຸດທະສາດການເຕີບໂຕສີຂຽວ ເປັນຕົ້ນ.

ໂຄງປະກອບໂດຍລວມ ແລະ ເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍ ຂອງແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ສະບັບນີ້ ແມ່ນໄດ້ກຳນົດວິໄສທັດໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ຊຶ່ງປະກອບມີ ຫຼັກການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ, ຈຸດປະສົງ, ຄາດໝາຍສຸ່ຊົນ ແລະ ຂອບເຂດການນຳໃຊ້; ມີການສັງລວມລາຍງານ ສະພາບລວມຂອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ, ການປະເມີນນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ເນື້ອໃນຂອງແຜນງານຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ແຕ່ໄລຍະປີ 2021-2025 ແລະ ກຳນົດມາດຕະການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ.

ບັນດາເນື້ອໃນ ໃນແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳສະບັບນີ້ ຈະເປັນເອກະສານພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ອົງການຄຸ້ມຄອງຕິດຕາມກວດກາອ່າງຮັບນ້ຳ ເປັນຕົ້ນແມ່ນການສ້າງກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ຕາມຫຼັກການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳແບບເຊື່ອມສານ ແນໃສ່ເຮັດໃຫ້ບັນດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງ, ບໍລິຫານຈັດການນ້ຳ, ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ນຳເອົາເນື້ອໃນດັ່ງກ່າວມາເຊື່ອມສານເຂົ້າໃນພາລະບົດບາດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງແຕ່ລະຂະແໜງການໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ເພື່ອຮັກສາໄດ້ຄວາມອຸດົມສົມບູນ ແລະ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງດ້ານຊີວະນາໆພັນ ແລະ ນິເວດວິທະຍາ ທັງເປັນການຫຼຸດຜ່ອນ ແລະ ບັນເທົາຜົນກະທົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ ທີ່ອາດຈະສົ່ງຜົນຕໍ່ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນຂຶ້ນ.

ຂ້າພະເຈົ້າ ຂໍສະແດງຄວາມຊົມເຊີຍ ບັນດາຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທັງຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ລວມທັງພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນ ທີ່ດຳລົງຊີວິດຢູ່ຂອບເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ທີ່ເຫັນໄດ້ຄວາມສຳຄັນຂອງການສ້າງແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ແລະ ໄດ້ໃຫ້ການຮ່ວມມື, ສະໜອງຂໍ້ມູນ ແລະ ປະສານງານກັນຢ່າງສະໝິດແໜ້ນໃນໄລຍະການກະກຽມສ້າງແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳສະບັບນີ້ ດ້ວຍຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ມີຄວາມເປັນເອກະພາບສູງ ຈົນເຮັດໃຫ້ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳສະບັບນີ້ ໄດ້ຮັບການອະນຸມັດ. ຂໍສະແດງຄວາມຂອບໃຈຕໍ່ຜູ້ພັດທະນາເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທີ່ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານວິຊາການ. ທ້າຍສຸດນີ້, ຂ້າພະເຈົ້າຫວັງຢ່າງຍິ່ງວ່າ ບັນດາພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ ຈະສືບຕໍ່ໃຫ້ການຮ່ວມມື ແລະ ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນໃນການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ບັນດາ ແຜນງານ, ຄາດໝາຍ ແລະ ກິດຈະກຳ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳສະບັບນີ້ ໃຫ້ສຳເລັດ ແລະ ໄດ້ຮັບຜົນດີ.

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ..... 2023

ລັດຖະມົນຕີ

ການຮັບຮອງຂຶ້ນພື້ນຖານ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ

ແຜນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ສະບັບນີ້ ແມ່ນເປັນການຜັນຂະຫຍາຍມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ XI ຂອງພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ (2021-2025) ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍວ່າດ້ວຍນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ກໍ່ຄືຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ໄປຕາມທິດສີຂຽວ ແລະ ມີຄວາມຍືນຍົງ. ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນໂດຍການຮ່ວມມືຂອງບັນດາຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນເປັນຕົ້ນ: ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ພະແນກການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ ແຂວງສາລະວັນ, ແຂວງຈຳປາສັກ, ແຂວງເຊກອງ ແລະ ບັນດາເມືອງໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳດັ່ງກ່າວ.

ອີງຕາມຫຼັກການ ການຄຸ້ມຄອງການຊັບພະຍາກອນນ້ຳແບບເຊື່ອມສານ ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນໃນການຮ່ວມມືກັນຢ່າງສະໝິດແໝ້ນ ລະຫວ່າງພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ, ບັນດາຜູ້ພັດທະນາໂຄງການ ແລະ ຊຸມຊົນເພື່ອພ້ອມກັນບັນລຸຈຸດປະສົງການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ, ປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມທາງນ້ຳ ແລະ ຄວາມສະເໝີພາບໃນການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງນ້ຳຂອງທຸກຄົນໃນອ່າງຮັບນ້ຳດຽວກັນ. ດັ່ງນັ້ນ, ພວກເຮົາທຸກຄົນຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ສ້າງເສີມການວາງແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳດັ່ງກ່າວ ໂດຍໝູນໃຊ້ບົດຮຽນທີ່ດີ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງມີປະສິດທິພາບຮັບປະກັນໃຫ້ຊັບພະຍາກອນນ້ຳມີຄວາມຍືນຍົງ ສາມາດຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ປະກອບສ່ວນໃນການປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າໃນອ່າງຮັບນ້ຳໃຫ້ດີຂຶ້ນເທື່ອລະກ້າວ.

ພວກຂ້າພະເຈົ້າຕາງໜ້າທັງສາມແຂວງ ແລະ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຈຶ່ງມີຄວາມເປັນເອກະພາບກັນ ລວມທັງພາກສ່ວນຜູ້ພັດທະນາໂຄງການໄດ້ມີການປະສານສົມທົບກົມກຽວກັນໃນການສ້າງແຜນຄຸ້ມຄອງຮ່ວມກັບ ຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ ບໍ່ວ່າຈະເປັນທາງດ້ານທຶນຮອນ, ບຸກຄະລາກອນ ເພື່ອສ້າງແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳສະບັບນີ້ໃຫ້ເປັນພື້ນຖານໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນຕໍ່ໜ້າ ແລະ ຍາວນານ. ພ້ອມນັ້ນ, ຂໍສະແດງຄວາມຂອບໃຈເປັນຢ່າງຍິ່ງມາຍັງຄະນະຮັບຜິດຊອບ ທີ່ໄດ້ສຸມເຫຼືອແຮງ, ສະຕິປັນຍາ ແລະ ຄວາມເປັນເຈົ້າການປະກອບສ່ວນໃນການແບ່ງປັນຄວາມຮູ້ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ໃນການສ້າງແຜນສະບັບນີ້. ພິເສດຂໍສະແດງຄວາມຂອບໃຈມາຍັງຜູ້ໃຫ້ທຶນ ທີ່ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ໃນການສ້າງແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳສະບັບນີ້ຈົນສຳເລັດ. ຊຶ່ງເອກະສານດັ່ງກ່າວ ຈະມີການທົບທວນຄືນ ແລະ ປັບປຸງແຕ່ລະໄລຍະ. ເອກະສານສະບັບນີ້ ແມ່ນເອກະສານສະບັບດື່ມ ເຊິ່ງເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຫາກມີຂໍ້ມູນທີ່ຍັງບໍ່ທັນຈະແຈ້ງ ສາມາດປະສານກັບຄະນະຮັບຜິດຊອບ ປັບປຸງ ແລະ ເພີ່ມເຂົ້າໄດ້.

ເຈົ້າແຂວງ ແຂວງສາລະວັນ



ເຈົ້າແຂວງ ແຂວງຈຳປາສັກ



ເຈົ້າແຂວງ ແຂວງເຊກອງ



ທູທິງ ຄຳມະນີວົງ ສົມບູນ ເຮືອງວົງສາ

ຂັນຕີ ສິລະວົງສາ

ລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ Khanthi SYLAVONGSA



ຈັນທະເນດ ບົວລະພາ

ສັງລວມຫຍໍ້

ການສ້າງແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ເປັນການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ຮ່ວມກັນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບຫຼັກການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳແບບເຊື່ອມສານ, ເພື່ອຮັບປະກັນຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມ ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມໃນອ່າງຮັບນ້ຳໃຫ້ມີຄວາມສົມດູນກັນ ແລະ ໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ. ນອກຈາກນີ້, ຍັງເປັນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ສະບັບເລກທີ 23/ສພຊ, ລົງວັນທີ 11 ພຶດສະພາ 2017 ມາດຕາ 18 ແລະ 19, ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ແລະ ອ່າງເກັບນ້ຳປີ 2021, ມາດຕາ 7 ການສ້າງແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ.

I ວິໄສທັດໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ

ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ກຳນົດ ວິໄສທັດ: “ຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ໃຫ້ມີປະລິມານທີ່ພຽງພໍ ແລະ ຄຸນນະພາບທີ່ດີ, ຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາຕາມທິດສີຂຽວ ແລະ ຍືນຍົງ ພ້ອມທັງຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ແຫ້ງແລ້ງ” ແລະ ໄດ້ນຳໃຊ້ຫຼັກການຕົ້ນຕໍ (1) ຮັບປະກັນການປົກປັກຮັກສານ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ ແລະ ຄວາມສົມດູນຂອງລະບົບນິເວດ ລວມທັງປະລິມານນ້ຳໄຫຼ ແລະ ການຈັດສັນນ້ຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳ (2) ສອດຄ່ອງກັບຍຸດທະສາດການຄຸ້ມຄອງ, ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳແຫ່ງຊາດ, ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ແລະ ຫ້ອງຖິ່ນ, ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນ, ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມແບບຮອບດ້ານຂອງບັນດາແຂວງ ແລະ ວຽກງານປ້ອງກັນຊາດປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ (3) ສອດຄ່ອງກັບຫຼັກການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳແບບເຊື່ອມສານ ແລະ ຮັບ ປະກັນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ໃນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳໃນພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳ ແລະ (4) ສອດຄ່ອງກັບສິນທິສັນຍາ, ສັນຍາ ແລະ ອະນຸສັນຍາທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ດັ່ງກ່າວ ແມ່ນໄດ້ມີການກຳນົດບັນຫາ, ວິທີແກ້ໄຂແຜນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ກິດຈະກຳ, ງົບປະມານ, ອົງການຮັບຜິດຊອບ ແລະ ພາກສ່ວນຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ໂດຍມີຈຸດປະສົງເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ຕົກລົງຮ່ວມກັນລະຫວ່າງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງ, ບໍລິຫານຈັດການນ້ຳ, ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳ, ເພື່ອສ້າງກອບໜ້າວຽກແບບເຊື່ອມສານໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາອ່າງຮັບນ້ຳ. ພ້ອມທັງ, ຮັບປະກັນຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງລະບົບນິເວດວິທະຍາ.

ນອກຈາກນີ້, ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ຍັງໄດ້ແນ່ໃສ່ເພີ່ມທະວີການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ, ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ບໍລິຫານຈັດການນ້ຳ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບສູງ ການສ້າງ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ດ້ານຊັບພະຍາກອນນ້ຳຢ່າງເປັນລະບົບ, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ, ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຟື້ນຟູນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳໃຫ້ມີຄຸນນະພາບທີ່ດີ ແລະ ເພີ່ມທະວີການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ, ປ່າໄມ້, ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການຄວບຄຸມມົນລະພິດ ທີ່ຕິດພັນກັບການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳ. ຊຶ່ງແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳດັ່ງກ່າວ ນຳໃຊ້ ສຳລັບບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນທີ່ຢູ່ໃນຂອບເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ໂດຍມີອາຍຸການນຳໃຊ້ 2021-2025.

II ສະພາບລວມອ່າງຮັບນ້ຳ

ອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ຕັ້ງຢູ່ພາກໃຕ້ ຂອງ ສປປ ລາວ, ຊຶ່ງນອນໃນເສັ້ນແວງທີ 15° 07'-16° 11' ເໜືອ ແລະ ເສັ້ນຂະໜານທີ 105° 38'-106° 44' ຕາເວັນອອກ. ແມ່ນ້ຳເຊໂດນມີຄວາມຍາວທັງໝົດແມ່ນ 228 ກິໂລແມັດ ອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ກວມເອົາເນື້ອທີ່ 4 ແຂວງ ແລະ 16 ເມືອງ, ແຂວງຈຳປາສັກມີ 4 ເມືອງ (ປາກຊ່ອງ, ບາຈຽງຈະ

ເລີນສຸກ, ນະຄອນປາກເຊ ແລະ ຊະນະສີມບູນ), ແຂວງ ສາລະວັນ 7 ເມືອງ (ຕຸ້ມລານ, ຕະໂອ້ຍ, ສາລະວັນ, ເລົ່າງາມ, ຄົງເຊໂດນ, ວາປີ ແລະ ລະຄອນເພັງ) ແລະ ແຂວງເຊກອງ 3 ເມືອງ (ທ່າແຕງ, ລະມາມ ແລະ ກະລຶມ), ສະຫວັນນະເຂດ 2 ເມືອງ (ເມືອງພິນ ແລະ ທ່າປາງທອງ). ລັກສະນະພູມສັນຖານຂອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ແມ່ນມີລັກສະນະພູພຽງ ແລະ ທົ່ງພຽງ. ສາຍນ້ຳເຊໂດນມີຕົ້ນກຳເນີດມາຈາກພູພຽງບໍລະເວນ ເມືອງທ່າແຕງ, ແຂວງເຊກອງໄຫຼຜ່ານ ແຂວງສາລະວັນ ແລ້ວໄຫຼລົງສູ່ແມ່ນ້ຳຂອງທີ່ ນະຄອນປາກເຊ, ແຂວງຈຳປາສັກ. ລະດັບຄວາມສູງສຸດແມ່ນ 105 msl (ທຽບໃສ່ລະດັບໜ້ານ້ຳທະເລປານກາງ) ແລະ ຕໍ່າສຸດແມ່ນ 76 msl (ທຽບໃສ່ລະດັບໜ້ານ້ຳທະເລປານກາງ). ອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ມີ 16 ອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາຫຼັກທີ່ໄຫຼລົງສູ່ເຊໂດນ ເປັນຕົ້ນ: ເຊກອນ, ຫ້ວຍປາໄອ່, ຫ້ວຍເຊືອກ, ຫ້ວຍຄຳພຸງ, ຫ້ວຍສະພາດ, ຫ້ວຍຊວງ, ຫ້ວຍພົງ, ເຊເສັດ, ຫ້ວຍຫົງ, ຫ້ວຍນ້ຳໃສ, ຫ້ວຍຕານ, ຫ້ວຍຫົງ, ຫ້ວຍກາເພີ, ຫ້ວຍກາດີ, ຫ້ວຍຈຳປີ, ປາກເຊໂດນ. ມີເນື້ອທີ່ທັງໝົດ 7.229 ກິໂລຕາແມັດ ກວມເອົາ ແຂວງສາລະວັນ (5.160 ກິໂລຕາແມັດ ຫຼື 72%ຂອງເນື້ອທີ່ອ່າງ), ແຂວງເຊກອງ (698 ກິໂລຕາແມັດ ຫຼື 9,7%ຂອງເນື້ອທີ່ອ່າງ) ແລະ ແຂວງຈຳປາສັກ (1.355 ກິໂລຕາແມັດ ຫຼື 18%ຂອງເນື້ອທີ່ອ່າງ) ແລະ ສ່ວນນ້ອຍໜຶ່ງຂອງແຂວງສະຫວັນນະເຂດ (16 ກິໂລຕາແມັດ ຫຼື 0,3%ຂອງເນື້ອທີ່ອ່າງ ຊຶ່ງຖືກເມືອງພິນ ແລະ ທ່າປາງທອງ).

ການພັດທະນາດ້ານເສດຖະກິດ ແມ່ນຖືເອົາທ່າແຮງທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ອຸດົມສົມບູນທີ່ມີຢ່າງຫຼວງຫຼາຍທີ່ສາມາດຜະລິດໃຫ້ກາຍເປັນສິນຄ້າສິ່ງອອກທັງພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກ ເຊັ່ນ: ການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ ການຜະລິດພະລັງງານໄຟຟ້ານ້ຳຕົກ, ການຜະລິດກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ເປັນສິນຄ້າ, ການສ້າງແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທາງທຳມະຊາດ ແລະ ອື່ນໆ. ສະນັ້ນ, ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ທີ່ກ່າວມານັ້ນຄາດວ່າບັນຫາການຂາດແຄນນ້ຳກໍອາດຈະເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ສິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຄຸນນະພາບນ້ຳ, ສຸຂະພາບຂອງປະຊາກອນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມອື່ນໆ. ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ ບັນຫາໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ ເຊັ່ນ: ໄພນ້ຳຖ້ວມແບບກະທັນຫັນ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ ກໍຈະເພີ່ມຂຶ້ນເນື່ອງຈາກສະພາບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດທີ່ກຳລັງເປັນສິ່ງທ້າທາຍໃນປັດຈຸບັນ ແລະ ໃນໂລກ. ໃນປີ 2015 ອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ມີ 1.450 ບ້ານ, 16 ເມືອງ, ມີພົນລະເມືອງທັງໝົດ 453.123 ຄົນ. ແຂວງສາລະວັນ ເປັນແຂວງທີ່ມີປະຊາກອນຫຼາຍທີ່ສຸດ, ຮອງມາແມ່ນ ແຂວງຈຳປາສັກ ແລະ ແຂວງເຊກອງ ຕາມລຳດັບ. ການຈັດແບ່ງກຸ່ມອາຍຸປະຊາກອນ ແມ່ນຢູ່ໃນລະຫວ່າງ 15-60 ປີ, ຍິງ 228.644 ຄົນ, ມີ 77.084 ຫຼັງຄາເຮືອນ ທີ່ອາໄສຢູ່ໃນຂອບເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ, ດ້ານວັດທະນະທຳ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ແມ່ນມີຮູບການດຳລົງຊີວິດທີ່ລຽບງ່າຍ, ປະຊາຊົນມີຄວາມຜູກພັນຢ່າງສະນິດແໜ້ນກັບຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ເຊິ່ງເຫັນວ່າປ່າໄມ້ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ວັດທະນະທຳ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ.

ລະດູຝົນລະຫວ່າງ ເດືອນພຶດສະພາ ຫາ ເດືອນຕຸລາ ແລະ ລະດູແລ້ງ ເລີ່ມແຕ່ ກາງເດືອນຕຸລາ ຫາ ເດືອນເມສາແມ່ນໄດ້ຮັບອິດທິພົນ ມໍລະສຸມເຂດຮ້ອນ ໂດຍສະເລ່ຍ ຝົນຕົກໃນຂອບເຂດອ່າງ ແມ່ນຢູ່ໃນລະຫວ່າງ 60-70% ຂອງປະລິມານນ້ຳຝົນສະເລ່ຍໃນແຕ່ລະປີ. ປະລິມານນ້ຳຝົນປະຈຳວັນແມ່ນໄດ້ເກັບກຳຂໍ້ມູນຈາກ 10 ສະຖານີໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ. ອຸນຫະ ພູມໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນສະເລ່ຍ ແມ່ນຢູ່ລະຫວ່າງ 22 ອົງສາເຊ ຫາ 32 ອົງສາເຊ ຊຶ່ງຢູ່ໃນເຂດທົ່ງພຽງພາກຕາເວັນຕົກຂອງອ່າງຮັບນ້ຳ. ສຳລັບເຂດພູພຽງບໍລິເວນທີ່ຢູ່ພາກໃຕ້ຂອງອ່າງຮັບນ້ຳແມ່ນ ອຸນຫະ ພູມສະເລ່ຍ ແມ່ນ 14 ອົງສາເຊ ຫາ 25 ອົງສາເຊ.

ແຫຼ່ງນ້ຳໃຕ້ດິນໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ແມ່ນພົບເຫັນຢູ່ຊັ້ນໃຫ້ນ້ຳປະເພດຊັ້ນຫີນພູໄຟ (Volcanic) ກວມເນື້ອທີ່ 3.264 ກມ² ຫຼື ເທົ່າກັບ 45,27% ຂອງພື້ນທີ່ທັງໝົດ ຄວາມສາມາດໃນການສະໜອງນ້ຳ ແມ່ນຢູ່ລະດັບຫຼາຍມີປະລິມານການໄຫຼຂອງນ້ຳ ຢູ່ລະຫວ່າງ 0,30-3,00 ລິດຕໍ່ວິນາທີ; ຊັ້ນຫີນໃນຍຸກຫີນ (Sedimentary Mesozoic) ກວມເນື້ອທີ່ 2.630 ກມ² ຫຼື ເທົ່າກັບ 36,49% ຂອງພື້ນທີ່ທັງໝົດ ຄວາມສາມາດໃນການສະໜອງນ້ຳ

ແມ່ນຢູ່ລະດັບປານກາງ ມີປະລິມານການໄຫຼຂອງນ້ຳ ຢູ່ລະຫວ່າງ 0,10-1,50 ລິດຕໍ່ວິນາທີ; ຊັ້ນດິນຕີມ (Alluvial) ກວມເນື້ອທີ່ 782 ກມ² ຫຼື ເທົ່າກັບ 10,84% ຂອງພື້ນທີ່ທັງໝົດ ຄວາມສາມາດໃນການສະໜອງນ້ຳ ແມ່ນຢູ່ລະດັບຫຼາຍ ມີປະລິມານການໄຫຼຂອງນ້ຳ ຢູ່ລະຫວ່າງ 0,30-6 ລິດຕໍ່ວິນາທີ; ຊັ້ນຫີນດຶກດຳບັນ (Sedimentary Paleozoic) ກວມເນື້ອທີ່ 518 ກມ² ຫຼື ເທົ່າກັບ 7,2% ຂອງພື້ນທີ່ທັງໝົດ ຄວາມສາມາດໃນການສະໜອງນ້ຳ ແມ່ນຢູ່ລະດັບປານກາງ ມີປະລິມານການໄຫຼຂອງນ້ຳຢູ່ລະຫວ່າງ 0,10-1 ລິດຕໍ່ວິນາທີ ແລະ ຊັ້ນຫີນໜາມພູໄຟ-ຫີນໜາມໜໍ່ (karstic) ກວມເນື້ອທີ່ 15 ກມ² ຫຼື ເທົ່າກັບ 0,2% ຂອງພື້ນທີ່ທັງໝົດ ຄວາມສາມາດໃນການສະໜອງນ້ຳ ແມ່ນຢູ່ລະດັບຕ່ຳ-ຫລາຍ ມີປະລິມານການໄຫຼຂອງນ້ຳຢູ່ ລະຫວ່າງ 0-10 ລິດຕໍ່ວິນາທີ.

ຜົນການຕິດຕາມຄຸນນະພາບນ້ຳ ໃນປີ 2020-2021 ໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ໂດຍລວມເຫັນໄດ້ວ່າ ນ້ຳສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນມີຄຸນນະພາບດີ ແລະ ຢູ່ໃນເກນມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມກຳນົດໄວ້, ແຕ່ມີພຽງບາງຕົວຊີ້ວັດ TSS TDS ແລະ COD ແລະ Pb ແມ່ນສູງເກີນມາດຕະຖານ ຢູ່ຈຸດ ສາຍນ້ຳເຊໂດນ (ຈຸດຕິດຕາມຄຸນນະພາບນ້ຳແຫ່ງຊາດ) ບ້ານພະບາດ, ນະຄອນປາກເຊ, ແຂວງຈຳປາສັກ ມີຄ່າ TSS=10-625 mg/L; TDS=39-122 mg/L; COD=0-17 mg/L; Pb=0,01-0,35 mg/L ແລະ ຈຸດນ້ຳເຊໂດນ (ຈຸດຕິດຕາມຄຸນນະພາບນ້ຳຈຸດແຫ່ງຊາດ), ບ້ານນາເຫຼັກ, ເມືອງສາລະວັນ, ແຂວງສາລະວັນ ມີຄ່າ COD=4-19 mg/L; Pb=0,01-0,39 mg/L ແລະ ຈຸດ ນ້ຳເຊໂດນ (ຈຸດຂົວຈົມ) ບ້ານເລົ້າ, ເມືອງວາປີ, ແຂວງສາລະວັນ ມີຄ່າ TSS=8-713 mg/L ໂດຍສະເພາະໃນຊ່ວງລະດູຝົນ.

ອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ເປັນອ່າງຮັບນ້ຳໜຶ່ງທີ່ໄດ້ຮັບອິດທິພົນຈາກພາຍຸທີ່ພັດເຂົ້າມາຈາກທາງປະເທດຫວຽດ ນາມ ໂດຍສະເພາະຊ່ວງລະດູຝົນມັກມີຝົນຕົກແຮງຕິດຕໍ່ກັນເປັນເວລາຫຼາຍວັນ ແລະ ມີປະລິມານນ້ຳຝົນທີ່ຫຼາຍພໍສົມຄວນ. ໃນທົ່ວອ່າງສະເລ່ຍປະມານ 2.500 ມິນລິແມັດ. ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ມັກເກີດເຫດການນ້ຳຖ້ວມຢູ່ເປັນປະຈຳ ແລະ ປະກອບກັບຢູ່ທາງຕອນເທິງຂອງອ່າງຮັບນ້ຳແມ່ນເປັນພື້ນທີ່ສູງເຮັດໃຫ້ມີລັກສະນະນ້ຳຖ້ວມຊຸ ແລະ ນ້ຳໄຫຼລົງມາໂຮມຢູ່ທາງຕອນລຸ່ມຂອງອ່າງຮັບນ້ຳໄດ້ໄວ ເຮັດໃຫ້ໃນເຂດຕອນລຸ່ມຂອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊິ່ງມີລັກສະນະເປັນພື້ນທີ່ຄ້ອຍຕ່ຳ ແລະ ຮາບພຽງສ່ວນຫຼາຍ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ທາງຕອນລຸ່ມມັກເກີດເຫດການນ້ຳຖ້ວມເປັນບໍລິເວນກ້ວາງ ໂດຍສະເພາະເຂດທີ່ພຽງປາກສາຍນ້ຳ ເຊໂດນທີ່ບ່ອງໃສ່ນ້ຳຂອງ.

ປ່າໄມ້ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ແມ່ນມີເນື້ອທີ່ປະມານ 339.480 ເຮັກຕາ, ປະກອບມີປ່າປ້ອງກັນແຫ່ງຊາດ 3 ແຫ່ງຄື: ເຊຕະນວນ-ພູນາກ 25.444 ເຮັກຕາ, ພູກະແຕ 66.442 ເຮັກຕາ, ຍອດນ້ຳພູພຽງບໍລະເວນ 43.595 ເຮັກຕາ; ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ 2 ແຫ່ງຄື: ເຊບັ້ງນວນ 17.817 ເຮັກຕາ, ພູຊຽງທອງ 6.708 ເຮັກຕາ ປ່າຜະລິດແຫ່ງຊາດ 4 ແຫ່ງຄື: ຫ້ວຍເປັນ 3.480 ເຮັກຕາ, ເລົ່າງາມ 74.580 ເຮັກຕາ, ພູຕາລະວາ 63.824 ເຮັກຕາ ສິລິງເວີນ 37.590 ເຮັກຕາ.

ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນເປັນດິນກະສິກຳ ການປູກພືດຕົ້ນຕໍແມ່ນ ເຂົ້າ, ສາລີ ຖົ່ວເຫຼືອງ, ຖົ່ວດິນ, ກາເຟ ແລະ ຢາສູບ ໃນຕອນກາງຂອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເປັນເຂດທີ່ພຽງເໝາະສົມສຳລັບ ການຜະລິດກະສິກຳ ສ່ວນພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳຕອນລຸ່ມ ນະຄອນປາກເຊ ແມ່ນເໝາະສົມກັບການປູກເຂົ້າຍ້ອນມີລະບົບຊົນລະປະທານ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ສາມາດແບ່ງອອກໄດ້ດັ່ງນີ້: ການປູກເຂົ້າໄຮ່ 12% ການປູກພືດກະສິກຳອື່ນໆ 15% ແລະ ການປູກກະເຟ ແລະ ຢາງພາລາ ຢູ່ເຂດພູພຽງບໍລິເວນ 3% ສ່ວນພື້ນທີ່ທີ່ເຫຼືອແມ່ນປ່າໄມ້ ແລະ ພື້ນທີ່ຫີນບາເລັນ Barren 0,15%, ການປູກພືດເຂດເນີນສູງ 0,04% ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ມີຢູ່ໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ແມ່ນໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງປະຊາກອນ, ການພັດທະນາ, ການຕັດໄມ້ທຳລາຍປ່າ, ການເຊາະເຈື່ອນຂອງດິນ ແລະ ການຕົກຕະກອນໃນແມ່ນ້ຳ.

ອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ມີສະຖານີອຸທິກກະສາດ 8 ສະຖານີ ຄື: ສາລະວັນ, ຄົງເຊໂດນ, ເລົ່າງາມ, ແຊລະບຳ ຫຼັກ 42, ປາກຊ່ອງ, ທ່າແຕງ, ນິຄົມ34, ປາກເຊ. ໄດ້ມີການເກັບກຳຂໍ້ມູນທັງໝົດ 20 ປີ ແຕ່ປີ 2000. ກະແສນ້ຳໄຫຼສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນມາຈາກນ້ຳຝົນ ເຊິ່ງກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍ 251 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ ຢູ່ປາກແມ່ນ້ຳ. ການປ່ຽນແປງການໄຫຼວຽນຂອງນ້ຳໃນແຕ່ລະປີໂດຍພື້ນຖານແລ້ວ ແມ່ນຂຶ້ນກັບການປ່ຽນແປງຂອງນ້ຳຝົນ, ກະແສການໄຫຼເພີ່ມຂຶ້ນຈາກເດືອນມິຖຸນາ ແລະ ສູງສຸດໃນເດືອນສິງຫາ ແລະ ປະລິມານນ້ຳຝົນຈະຫຼຸດລົງໃນເດືອນພະຈິກຮອດເດືອນເມສາ.

ການນຳໃຊ້ນ້ຳລະຫວ່າງໃນຕົວເມືອງ ແລະ ຊົນນະບົດ ແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນ. ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ເພື່ອການອຸປະໂພກ ແລະ ບໍລິໂພກຂອງປະຊາຊົນ ໃນຊຸມຊົນຂະໜາດນ້ອຍ ສະເລ່ຍ 50 ລິດ/ຄົນ/ມື້, ສຳລັບໃນຕົວເມືອງ ສະເລ່ຍ ລະຫວ່າງ 90-160 ລິດ/ຄົນ/ມື້, ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ໃນເຂດຕົວເມືອງ ການເພີ່ມຂຶ້ນ ແມ່ນມາຈາກການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງຈຳນວນປະຊາກອນ ການນຳໃຊ້ນ້ຳເຂົ້າໃນຂະບວນການຜະລິດ ດ້ວຍເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ບັນດາອຸດສາຫະກຳຕ່າງໆ ທີ່ນຳໃຊ້ນ້ຳຈາກອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ທັງໃນຕົວເມືອງ ແລະ ຊົນນະບົດ ສະເລ່ຍແມ່ນປະມານ 29.000 ມ³/ມື້ ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ໃນຊົນນະບົດ ກວມເອົາເຖິງ 75% ໃນຕົວເມືອງກວມເອົາ 25% ຊຶ່ງມັນໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ສ່ວນໃຫຍ່ໄດ້ເນັ້ນໃສ່ໃນຕົວເມືອງ, ໂດຍສະເພາະ ນະຄອນປາກເຊ ແລະ ເມືອງຊະນະສົມບູນ, ການນຳໃຊ້ນ້ຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ແລະ ນ້ຳສາຂາ ແມ່ນນຳໃຊ້ເພື່ອການກະສິກຳ, ສັກກາຍະພາບຂອງຊົນລະປະທານ ແລະ ຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງດິນ ສ່ວນໃຫຍ່ຊ່ວຍເພີ່ມໂອກາດຕໍ່ການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ໂດຍສະເພາະແມ່ນໃນພື້ນທີ່ທົ່ງພຽງ ແລະ ພູພຽງບໍລິເວນ. ແຂວງສາລະວັນມີປະລິມານການນຳໃຊ້ນ້ຳຊົນລະປະທານສູງໃນອ່າງຮັບນ້ຳ 56% ຂອງ 1.073 ລ້ານ ມ³ ຕໍ່ ປີ. ທັງໃນລະດູແລ້ງ ແລະ ລະດູຝົນໃນຂະນະທີ່ ແຂວງຈຳປາສັກ ແລະ ແຂວງເຊກອງ ແມ່ນປະມານ 40% ແລະ 4% ຕາມລຳດັບ, ພື້ນທີ່ຊົນລະປະທານໃນປະຈຸບັນໃນບັນດາເມືອງນອນໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ, ປະຈຸບັນໂຄງການໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳ ທີ່ມີຢູ່ໃນການດຳເນີນການຜະລິດພາຍໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ມີຢູ່ 4 ເຂື່ອນ ຄື: ເຂື່ອນ ແຊລະບຳ, ເຊເຊັດ 1, ເຊເຊັດ 2 ແລະ ເຊເຊັດ 3, ຊຶ່ງເຂື່ອນເຊເຊັດ 1, 2, 3 ແມ່ນຢູ່ສາຍນ້ຳດຽວກັນ ມີກຳລັງຕິດຕັ້ງລວມກັນ 144 ເມກາວັດ, ທັງສາມເຂື່ອນສາມາດກັກເກັບນ້ຳໄດ້ 1.438,3 ລ້ານ ແມັດກ້ອນ. ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ເຂົ້າໃນຂະແໜງການອຸດສາຫະກຳ ກໍ່ແມ່ນໜຶ່ງໃນການນຳໃຊ້ນ້ຳທີ່ສຳຄັນ ເພື່ອທຳການຜະລິດຕ່າງໆ ໃນທົ່ວຂອບເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ. ການນຳໃຊ້ນ້ຳສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດເຄື່ອງອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ, ການກໍ່ສ້າງ, ໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳ ແລະ ບໍ່ແຮ່. ອຸດສາຫະກຳຂະໜາດໃຫຍ່ ແມ່ນສ່ວນຫຼາຍມີຢູ່ແຂວງຈຳປາສັກ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ໂຮງງານບົດ ແລະ ປຸງແຕ່ງກາເຟ, ໂຮງງານເບຍລາວ, ໂຮງເລື່ອຍ ແລະ ປຸງແຕ່ງໄມ້ ສຳເລັດຮູບ, ໂຮງງານນ້ຳດື່ມ, ໂຮງງານຕັດຫຍິບ, ໂຮງງານບົດສາລີ ແລະ ໂຮງງານປຸງແຕ່ງອາຫານ ແລະ ອື່ນໆ. ໃນປີ 2019-2020. ຈຳນວນນັກທ່ອງທ່ຽວທີ່ເຂົ້າມາຢ້ຽມຢາມ 3 ແຂວງ ມີເຖິງ 788.782 ຄົນ (ແຂວງເຊກອງ 120,14 ຄົນ, ແຂວງສາລະວັນ 491.000 ຄົນ ແລະ ແຂວງຈຳປາສັກ 177.633ຄົນ). ກິດຈະກຳໃນການທ່ອງທ່ຽວທຳມະຊາດ ປະກອບມີ: ນ້ຳຕົກຕາດ, ການເດີນປ່າ, ຂີ່ຊ້າງຕັ້ງແຄ້ມ, ເບິ່ງສັດປ່າ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວທາງວັດທະນະທຳ ປະກອບມີ ວັດວາອາຣາມ, ຂັບລຳພື້ນເມືອງ, ລຳສີພັນດອນ ແລະ ເຮືອນພັກແບບພື້ນເມືອງ ລວມທັງ ກິດຈະກຳການພັກເຊົານຳປະຊາຊົນ.

ອົງການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມດຳລັດວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ແລະ ອ່າງເກັບນ້ຳ, ສະບັບເລກທີ 20/ລບ, ລົງວັນທີ 20 ມັງກອນ 2021 ຊຶ່ງໄດ້ກຳນົດວ່າ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ກຊສ) ເປັນອົງການທີ່ຮັບຜິດຊອບຫຼັກໃນການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມອ່າງຮັບນ້ຳ ແລະ ອ່າງເກັບນ້ຳ. ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ກຊສ) ມີພາລະບົດບາດໃນການຮ່ວມມືກັບກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແລະ ບັນດາກະຊວງອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ລວມທັງອົງການປົກຄອງຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ. ໂຄງສ້າງຂອງການຈັດຕັ້ງສາຍຕັ້ງ ຄະນະຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມອ່າງຮັບນ້ຳ ປະກອບມີ

ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນແຂວງ ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ. ຄະນະກຳມະການປະສານງານອ່າງ ຮັບນ້ຳ ສາມາດສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໄດ້ ຖ້າມີຄວາມຈຳເປັນ.

III ການປະເມີນນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ

ອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ມີກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນ 251 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ, ຕ່ຳສຸດ 6,14 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ, ສູງສຸດ 154 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ ແລະ ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍປີ 252,58 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ. ສູງສຸດ 317,17 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ ແລະ ຕ່ຳສຸດ 174,69 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ ໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນຊີວິດປະຈຳວັນຂອງ ມະນຸດ ເຊັ່ນ: ອຸປະໂຫກ-ບໍລິໂພກ, ຊົນລະປະທານ, ການປະມົງ, ການຜະລິດໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳ ແລະ ອື່ນໆ. ໃນປີ 2020 ການໄຫຼຂອງນ້ຳ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ສະເລ່ຍລາຍເດືອນແມ່ນ 251 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ; ອັດຕາການໄຫຼຕ່ຳສຸດ ສະເລ່ຍແມ່ນ 6,14-6,22 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ ໃນຊ່ວງເດືອນມີນາ-ເມສາ ແລະ ອັດຕາການໄຫຼສູງສຸດ ສະເລ່ຍ 825,80 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ ໃນຊ່ວງເດືອນສິງຫາ. ໃນປີ 2030 ຄາດຄະເນການໄຫຼຂອງນ້ຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ສະເລ່ຍລາຍເດືອນແມ່ນ 193 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ; ອັດຕາການໄຫຼຕ່ຳສຸດ ສະເລ່ຍແມ່ນ 0-0,26 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ ໃນຊ່ວງເດືອນມັງກອນ-ມີນາ ແລະ ອັດຕາການໄຫຼສູງສຸດສະເລ່ຍ 806,23 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ ໃນຊ່ວງເດືອນສິງຫາ. ໃນປີ 2040 ການໄຫຼຂອງນ້ຳ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ສະເລ່ຍລາຍເດືອນແມ່ນ 263 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ; ອັດຕາການໄຫຼຕ່ຳສຸດ ສະເລ່ຍແມ່ນ 6,69 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ ໃນຊ່ວງເດືອນກຸມພາ ແລະ ອັດຕາການໄຫຼສູງສຸດ ສະເລ່ຍ 895,94 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ ໃນຊ່ວງເດືອນສິງຫາ. ປະລິມານນ້ຳທີ່ໃຊ້ໃນໂຄງການພັດທະນາຕ່າງໆຮອດປີ 2040 ໃນ ອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ເຫັນໄດ້ວ່າ: ປະລິມານນ້ຳໄຫຼສະເລ່ຍ ປີ 2040 (261,2 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ) ຈະຫຼຸດລົງ -123,5 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ ເມື່ອທຽບໃສ່ປີ 2020 (3,0; 11,4 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ). ປະລິມານນ້ຳໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນໃນ ເດືອນມີນາ, ເມສາ, ມິຖຸນາ, ສິງຫາ, ກັນຍາ ແລະ ຕຸລາ ໂດຍສະເລ່ຍຢູ່ຈຸດປາກແມ່ນ້ຳ ເຊໂດນ ໃນປີ 2040 ທຽບໃສ່ ປີ 2020 ຈະຫຼຸດລົງ -1,9; -5,3; -71,4; -69,9; -46,1 ແລະ -9,4 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ ຕາມລຳດັບ; ສ່ວນ ເດືອນ ມັງກອນ, ກຸມພາ, ກໍລະກົດ, ພະຈິກ ແລະ ທັນວາ, ປະລິມານນ້ຳຈະເພີ່ມຂຶ້ນ 17,4; 3,0; 0,8; 35,2; 15,2 ແລະ 8,9 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ ຕາມລຳດັບ. ປະລິມານນ້ຳໄຫຼຕໍ່ປີໂດຍສະເລ່ຍຈະເພີ່ມຂຶ້ນ 1.235 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ ໃນປີ 2040 ທຽບໃສ່ປີ 2020 ແຕ່ປະລິມານນ້ຳນີ້ ໝາຍເຖິງນ້ຳເຫຼືອໃຊ້ພາຍຫຼັງຫັກຄວາມຕ້ອງການນຳໃຊ້ນ້ຳທຸກຢ່າງໃນ ອ່າງຮັບນ້ຳອອກໝົດແລ້ວ.

ຜ່ານການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າຂອງອົງການຄຸ້ມຄອງນ້ຳສາກົນ (IWMI) ກ່ຽວກັບ ສະພາບນ້ຳໃຕ້ດິນ ຢູ່ອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ເຫັນວ່າ ມີ 5 ຊັ້ນປະເພດໃຫ້ນ້ຳຄື: ຊັ້ນຫີນພູໄຟ (Volcanic), ຊັ້ນຫີນໃນຍຸກຫີນ (Sedimentary Mesozoic), ຊັ້ນດິນຕົມ (Alluvial), ຊັ້ນຫີນດຶກດຳບັນ (Sedimentary Paleozoic), ສະຫຼຸບລວມແລ້ວ ອ່າງ ຮັບນ້ຳເຊໂດນ ແມ່ນປະກອບດ້ວຍຫີນພູໄຟ ເປັນລັກສະນະຂອງຊັ້ນຫີນ ທີ່ມີເນື້ອຫີນທີ່ແຕກຕ່າງກັນ. ນອກນັ້ນ, ຍັງ ມີຮູບແບບເປັນຊັ້ນຫີນຕະກອນ ຫີນກຸ່ມນີ້ມີລັກສະນະເປັນຫີນຊາຍ (Sandstone), ຫີນດິນດານ (Shale) ເປັນ ຫີນທີ່ບໍ່ແຂງຫຼາຍ ແລະ ສະຫຼາຍຕົວໄດ້ໄວ ເຊິ່ງກວມເອົາ 45,27% ຂອງພື້ນທີ່ທັງໝົດ ປະລິມານນ້ຳໃຕ້ດິນໃນເຂດນີ້ ແມ່ນຈັດຢູ່ໃນລະດັບປະລິມານຫຼາຍສົມຄວນ, ລະບົບຂອງນ້ຳໃຕ້ດິນ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນໝູນວຽນໂດຍນ້ຳຝົນ ຜ່ານ ການລະເຫີຍ ແລະ ການຄາຍນ້ຳ. ການນຳໃຊ້ນ້ຳໃຕ້ດິນໃນປະຈຸບັນ ແມ່ນມີທ່າອ່ຽງເພີ່ມຂຶ້ນທັງການຊົມໃຊ້ຂອງປະ ຊາຊົນທົ່ວໄປ ແລະ ການຊົມໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍທຸລະກິດ ເຊິ່ງມີຄວາມຈຳເປັນໃນອະນາຄົດຄວນມີການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ການນຳໃຊ້ໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ພ້ອມທັງ ຕ້ອງມີແຜນການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ນ້ຳໃຕ້ດິນໄປຄຽງຄູ່ກັບນິຕິກຳໃນການຄຸ້ມ ຄອງ.

ດ້ານການຕິດຕາມກວດກາຄຸນນະພາບນ້ຳ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ເຫັນວ່າໄດ້ມີການແບ່ງຈຸດຕິດຕາມຄຸນນະພາບນ້ຳຄື: ຈຸດຕິດຕາມຄຸນນະພາບນ້ຳແຫ່ງຊາດ ແລະ ຈຸດຕິດຕາມຄຸນນະພາບນ້ຳຂອງແຂວງລວມທົ່ວອ່າງຮັບນ້ຳທັງໝົດ 10 ຈຸດ. ຜ່ານການຕິດຕາມໃນປີ 2020-2021 ເຫັນໄດ້ວ່າຄຸນນະພາບນ້ຳໃນສາຍນ້ຳຫຼັກຍັງມີຄຸນພາບດີ. ສ່ວນສາຍນ້ຳສາຂາ ເຫັນວ່າ ມີບາງສາຍທີ່ຍັງມີໂຕວັດແທກບາງໂຕຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຕາມມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ ເຊັ່ນ: ຈຸດນ້ຳອອກບໍ່, ບ້ານໜອງນົກ, ເມືອງທ່າແຕງ, ແຂວງເຊກອງ ໃນຊ່ວງ ເດືອນມັງກອນ 2021 ເຫັນວ່າຄ່າ TSS=25 mg/L (ມາດຕະຖານ: TSS=ຫຼາຍກວ່າ 25 mg/L). ສະແດງເຖິງຄວາມສາມາດຂອງແສງທີ່ຈະຜ່ານລົງໄປໃນນ້ຳແມ່ນຫຼຸດລົງ, ເມື່ອປະລິມານແສງຫຼຸດລົງ ການສັງເກດແສງຂອງພືດກໍ່ຈະໜ້ອຍລົງ, ອັດຕາການສັງເກດແສງໜ້ອຍລົງ ກໍ່ຈະເຮັດໃຫ້ປະລິມານການປ່ອຍອົກຊີເຈນຂອງພືດໃນນ້ຳກໍ່ຫຼຸດລົງ ຫຼື ສາມາດເຮັດໃຫ້ອຸນຫະພູມຂອງນ້ຳສູງຂຶ້ນໄດ້ເຊັ່ນກັນ ເນື່ອງຈາກອະນຸພາກຂອງທາດແຂວນລອຍຈະດູດຊັບຄວາມຮ້ອນຂອງແສງແດດ ເຊິ່ງສາມາດເຮັດໃຫ້ລະດັບອົກຊີເຈນທີ່ລະລາຍໃນນ້ຳຫຼຸດລົງ ແລະ ອາດຈະເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ກັບສິ່ງທີ່ມີຊີວິດໃນນ້ຳໄດ້.

ໃນຊ່ວງ ເດືອນມິຖຸນາ ແລະ ຕຸລາ 2020 ແລະ ມັງກອນ 2021 ເຫັນວ່າ ຄ່າສູງ ຂອງທາດ COD=17,23 mg/L (ຕາມລຳດັບ). ຄ່າ COD ສູງ ໝາຍເຖິງຄວາມຕ້ອງການອົກຊີເຈນໃນນ້ຳ ທີ່ປະຕິກິລິຍາເຄມີໃນນ້ຳເອົາໄປນຳໃຊ້, ຖ້າ COD ສູງ ເຮັດໃຫ້ລະດັບອົກຊີເຈນທີ່ລະລາຍໃນນ້ຳຫຼຸດລົງ ແລະ ອາດຈະເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ກັບສິ່ງທີ່ມີຊີວິດໃນນ້ຳໄດ້ ເພາະຄຸນນະພາບນ້ຳອາດມີການເໝົາ-ເໝັນ ແລະ ປ່ຽນສີໄດ້ ເຊິ່ງໃນອະນາຄົດຄວນມີການເພີ່ມຈຸດຕິດຕາມໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນພ້ອມທັງເພີ່ມໄລຍະເວລາການລົງຕິດຕາມ ແລະ ວິທີການຟື້ນຟູເພື່ອໃຫ້ຄຸນນະພາບນ້ຳດີຂຶ້ນໃນອະນາຄົດ.

ປະລິມານນ້ຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ແມ່ນຍັງມີຫຼາຍຖ້າທຽບໃສ່ການນຳໃຊ້ໃນປະຈຸບັນ ແລະ ຍັງສາມາດຮອງຮັບການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງພື້ນທີ່ກະສິກຳ, ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງປະຊາກອນ ແລະ ການພັດທະນາໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳ, ປະລິມານນ້ຳຍັງພຽງພໍທີ່ຈະຕອບສະໜອງຕໍ່ການພັດທະນາໂດຍສະເພາະຢູ່ແມ່ນ້ຳສາຍຫຼັກ. ສະນັ້ນ, ຊັບພະຍາກອນນ້ຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ຖືເປັນທ່າແຮງໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນໃນການພັດທະນາຂອງຂະແໜງການຕ່າງໆ ໂດຍສະເພາະການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳໃນຕອນກາງ ແລະ ຕອນລຸ່ມ ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ. ການພັດທະນາໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳດັ່ງກ່າວ ຍັງສະໜັບສະໜູນການຫຼຸດຜ່ອນການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໂດຍການນຳໃຊ້ພະລັງງານທີ່ສະອາດ. ຄຽງຄູ່ກັນນັ້ນ, ການພັດທະນາເຂື່ອນຍັງຊ່ວຍເພີ່ມປະລິມານນ້ຳໃນລະດູແລ້ງ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນນ້ຳຖ້ວມໃນລະດູຝົນ ເຊິ່ງເປັນການຊ່ວຍບັນເທົາການເກີດໄພແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ໄພນ້ຳຖ້ວມທີ່ມີທ່າອ່ຽງຮຸນແຮງຂຶ້ນ ເນື່ອງຈາກການປ່ຽນແປງສະພາບດິນຟ້າອາກາດ. ນອກຈາກຂະແໜງການ ນຳໃຊ້ນ້ຳໂດຍກົງແລ້ວ, ຂະແໜງການທີ່ນຳໃຊ້ນ້ຳທາງອ້ອມ ໂດຍສະເພາະການທ່ອງທ່ຽວກໍ່ເປັນທ່າແຮງໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນໃນອ່າງຮັບນ້ຳດັ່ງກ່າວ. ເນື່ອງຈາກເຂດດັ່ງກ່າວ ມີຫຼາຍຕົວເມືອງທີ່ຕັ້ງຢູ່ລຽບຕາມແຄມແມ່ນ້ຳ ເຊິ່ງກາຍເປັນແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທາງທຳມະຊາດທີ່ສຳຄັນໃນການປະກອບສ່ວນໃນການສ້າງລາຍຮັບແຫ່ງຊາດ. ອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ມັກເກີດເຫດການນ້ຳຖ້ວມຢູ່ເປັນປະຈຳ ເນື່ອງຈາກທາງຕອນເທິງຂອງອ່າງຮັບນ້ຳແມ່ນເປັນພື້ນທີ່ສູງ ເຮັດໃຫ້ມີລັກສະນະນ້ຳຖ້ວມຊຸ ແລະ ນ້ຳໄຫຼລົງມາໂຮມຢູ່ທາງຕອນລຸ່ມຂອງອ່າງຮັບນ້ຳໄດ້ໄວ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ທາງຕອນລຸ່ມມັກເກີດມີນ້ຳຖ້ວມເປັນບໍລິເວນກ້ວາງ ໂດຍສະເພາະເຂດທີ່ພຽງປາກສາຍນ້ຳເຊໂດນທີ່ປ່ອງໃສ່ນ້ຳຂອງ ເຊັ່ນ: ແຂວງຈຳປາສັກ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ນະຄອນປາກເຊ ເຊິ່ງມັກເກີດເຫດການນ້ຳເຊໂດນຖ້ວມເປັນປະຈຳ, ແຂວງສາລະວັນ ແມ່ນເຂດເມືອງຄົງເຊໂດນ, ເມືອງວາປີ, ເມືອງສາລະວັນ. ປະຊາຊົນໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ຍັງຂາດຈິດສຳ

ນິກດ້ານການປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ລະບົບນິເວດທາງນ້ຳ. ໃນບັນດາຕົວເມືອງໃຫຍ່ ຍັງບໍ່ມີລະບົບການບໍາບັດນ້ຳເປື້ອນ, ນ້ຳເປື້ອນພາຍໃນຕົວເມືອງແມ່ນຖືກປ່ອຍລົງສູ່ແມ່ນ້ຳ, ການນຳໃຊ້ຢາຂ້າແມງໄມ້ ແລະ ຢາຂ້າຫຍ້າ ເຊິ່ງເປັນສາເຫດເຮັດໃຫ້ເກີດມົນລະພິດທາງນ້ຳນັບມື້ນັບຮຸນແຮງຂຶ້ນຍ້ອນກິດຈະກຳຂອງມະນຸດ. ຄຸນນະພາບນ້ຳອາດມີການເສື່ອມໂຊມລົງຍ້ອນມີການນຳໃຊ້ສານເຄມີ, ຢາປາບສັດຕູພືດ ໃນການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ນ້ຳເປື້ອນຈາກຕົວເມືອງ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ສິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງຊີວະນາໆພັນຫຼຸດລົງ. ຈຸດທີ່ພົບຄຸນນະພາບນ້ຳເລີ່ມມີບັນຫາເຊັ່ນ: ຈຸດຕິດຕາມຄຸນນະພາບນ້ຳ ເມືອງຄົງເຊໂດນ; ບ້ານນາເຫຼັກ, ເມືອງສາລະວັນ ແລະ ບ້ານນາເລົາ, ເມືອງວາປີ, ແຂວງສາລະວັນ.

IV ແຜນງານການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ປີ 2021-2025

ເພື່ອບັນລຸວິໄສທັດແຕ່ນີ້ຮອດປີ 2025 ແຜນຄຸ້ມຄອງດັ່ງກ່າວຈຳເປັນຕ້ອງກຳນົດກອບໜ້າວຽກ, ແຜນງານ, ຄາດໝາຍ ແລະ ກິດຈະກຳລະອຽດ ເພື່ອເປັນແຮງຂັບເຄື່ອນ ແລະ ຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ຄວາມຕ້ອງການໃນການຄຸ້ມຄອງ, ນຳໃຊ້ ແລະ ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ຊຶ່ງປະກອບມີ 6 ແຜນງານຄື: (1) ສ້າງກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳປະກອບມີ 3 ຄາດໝາຍ ແລະ 8 ກິດຈະກຳ; (2) ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ປະກອບມີ 4 ຄາດໝາຍ ແລະ 12 ກິດຈະກຳ; (3) ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ປະກອບມີ 2 ຄາດໝາຍ ແລະ 6 ກິດຈະກຳ; (4) ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຟື້ນຟູນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ປະກອບມີ 3 ຄາດໝາຍ ແລະ 11 ກິດຈະກຳ; (5) ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ, ແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ປະກອບມີ 2 ຄາດໝາຍ ແລະ 8 ກິດຈະກຳ ແລະ (6) ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນປ່າໄມ້ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ປະກອບມີ 4 ຄາດໝາຍ ແລະ 15 ກິດຈະກຳ.

V ມາດຕະການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາ

ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ແມ່ນກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງ ແລະ ເປັນໃຈກາງປະສານສົມທົບກັບກະຊວງ ພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງອົງການອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ໂດຍປະກອບມີ ກົມຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຫ້ອງການ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ທົ່ວປະເທດໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ.

ມາດຕະການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແມ່ນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແບບມີສ່ວນຮ່ວມຂອງແຕ່ລະພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕາມຂອບເຂດສິດ, ໜ້າທີ່ ແລະ ພາລະບົດບາດຂອງຕົນ ໂດຍມີການປະສານງານ ແລະ ແລກປ່ຽນຄວາມຮູ້, ປະສົບການ, ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ບົດຮຽນໃນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳແບບເຊື່ອມສານ ຄື: ອົງການຈັດຕັ້ງຂັ້ນສູນກາງ, ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ (ແຂວງ, ເມືອງ, ນະຄອນ, ເທດສະບານ, ກຸ່ມບ້ານ ແລະ ບ້ານ), ພາກສ່ວນ ເອກະຊົນ, ສົມມວນຊົນ ສະຖາບັນການສຶກສາ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄ້ວາ ແລະ ຊຸມຊົນ.

ການຕິດຕາມກວດກາ ເພື່ອປະເມີນຄວາມຄືບໜ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຮັບປະກັນການປະຕິບັດວຽກງານ ແລະ ໝາກຜົນໃຫ້ບັນລຸ ຕາມວິໄສທັດ ຈະຕ້ອງໄດ້ກຳນົດຕົວຊີ້ວັດ ທີ່ເປັນລະບົບໃຫ້ແກ່ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມເພື່ອເປັນເກນໃນການດຳເນີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ຕິດຕາມ-ກວດກາ ເຊິ່ງເປັນການໃຫ້ໂອກາດ ແກ່ພາກສ່ວນທີ່

ກ່ຽວຂ້ອງມີສ່ວນຮ່ວມເຂົ້າໃນການປັບປຸງ, ທົບທວນແຜນສະບັບນີ້. ການປະເມີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການປັບປຸງແຜນແມ່ນຈະດຳເນີນທຸກໆ 5 ປີ ຫຼື ຕາມຄວາມເໝາະສົມຕາມແຕ່ລະໄລຍະ.

ງົບປະມານ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ໄດ້ມີການຄາດຄະເນໄວ້ເບື້ອງຕົ້ນ ເປັນງົບປະມານທັງໝົດ 4.784.500.000 ກີບ (ສີ່ຕື້ເຈັດຮ້ອຍແປດສິບສີ່ລ້ານຫ້າແສນກີບ). ເພື່ອນຳສະເໜີຂໍທົນສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນດີ ແລະ ມີປະສິດທິພາບສູງ ດັ່ງຕາຕະລາງລຸ່ມນີ້:

ລ/ດ	ແຜນງານ, ຄາດໝາຍ ແລະ ກິດຈະກຳ	ຄາດຄະເນງົບປະມານ (ກີບ)	ຄາດຄະເນແຫຼ່ງທຶນ
1	ແຜນງານທີ 1: ສ້າງກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງ ອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ	845.000.000	ພາກລັດ, ເອກະຊົນ/ໂຄງການ, ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອ ການພັດທະນາ ແລະ ອື່ນໆ.
2	ແຜນງານທີ 2: ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ	516.500.000	
3	ແຜນງານທີ 3: ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ	489.000.000	
4	ແຜນງານທີ 4: ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຟື້ນຟູ ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ	804.000.000	
5	ແຜນງານທີ 5: ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກ ໄພນ້ຳຖ້ວມ, ແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ການປ່ຽນ ແປງດິນຟ້າອາກາດ	1.380.000.000	
6	ແຜນງານທີ 6: ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ, ປ່າໄມ້ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ	750.000.000	
ລວມທັງໝົດ (ກີບ)		4.784.500.000	

ສາລະບານ

ຄຳນຳ	i
ສັງລວມຫຍໍ້.....	iii
ຄຳສັບຫຍໍ້.....	xv
I. ວິໄສທັດໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ຮອດປີ 2040.....	1
1.1 ຫຼັກການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ.....	1
1.2 ທິດທາງລວມ	1
1.3 ຈຸດປະສົງ.....	1
1.4 ຄາດໝາຍສູ້ຊີນ.....	1
1.5 ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ.....	2
II. ສະພາບລວມອ່າງຮັບນ້ຳ.....	2
2.1 ທີ່ຕັ້ງ ແລະ ພູມສັນຖານຂອງອ່າງຮັບນ້ຳ.....	2
2.2 ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ	4
2.3 ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ	6
2.3.1 ອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ	6
2.3.2 ຄຸນນະພາບນ້ຳ.....	8
2.3.4 ນ້ຳໃຕ້ດິນ	12
2.3.5 ທໍລະນີສາດ.....	14
2.3.6 ສະພາບປ່າໄມ້ ແລະ ຊີວະນາໆພັນ	15
2.3.7 ສະພາບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ	17
2.3.8 ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.....	18
2.4 ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ.....	18
2.4.1 ການອຸປະໂພກ ແລະ ບໍລິໂພກ.....	18
2.4.2 ກະສິກຳ-ຊີນລະປະທານ	19
2.4.3 ພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງນ້ຳ.....	20
2.4.4 ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຮ່.....	21
2.4.5 ທ່ອງທ່ຽວ.....	21
2.5 ອົງການຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ.....	22
III. ການປະເມີນນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ.....	23
3.1 ການປະເມີນປະລິມານນ້ຳ.....	23
3.1.1 ການປະເມີນປະລິມານນ້ຳໜ້າດິນ	23
3.1.2 ການປະເມີນນ້ຳໃຕ້ດິນ	25
3.1.3 ການປະເມີນຄຸນນະພາບນ້ຳ	25
3.2 ການປະເມີນການນຳໃຊ້ນ້ຳໃນອະນາຄົດ.....	26
3.2.1 ອຸປະໂພກ ແລະ ບໍລິໂພກ.....	26
3.2.2 ກະສິກຳ ແລະ ຊີນລະປະທານ	27
3.2.3 ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຮ່.....	28

3.2.4 ພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳ.....	28
3.2.5 ການປະເມີນນ້ຳເນື່ອງຈາກການປ່ຽນດິນຟ້າອາກາດ.....	29
3.3 ກາລະໂອກາດ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍ	32
3.3.1 ກາລະໂອກາດ.....	32
3.3.2 ສິ່ງທ້າທາຍ.....	32
IV. ແຜນງານການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ປີ 2021-2025	33
ແຜນງານ 1: ສ້າງກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ.....	33
ແຜນງານ 2: ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ.....	34
ແຜນງານ 3: ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ.....	35
ແຜນງານ 4: ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຟື້ນຟູ ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ	35
ແຜນງານ 5: ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ, ແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	36
ແຜນງານ 6: ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ, ປ່າໄມ້ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ	36
V. ມາດຕະການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາ	37
5.1 ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ	37
5.2 ມາດຕະການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	38
5.2.1 ອົງການຈັດຕັ້ງ ຂັ້ນສູນກາງ.....	38
5.2.2 ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ (ແຂວງ, ເມືອງ, ນະຄອນ, ກຸ່ມບ້ານ ແລະ ບ້ານ).....	38
5.2.3 ພາກສ່ວນເອກະຊົນ	39
5.2.4 ສົມວນຊົນ.....	39
5.2.5 ສະຖາບັນການສຶກສາ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ	39
5.2.6 ຊຸມຊົນ	39
5.3 ການຕິດຕາມກວດກາ.....	40
5.4 ບັນດາຕົວຊີ້ວັດການປະເມີນຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.....	40
5.5 ງົບປະມານ.....	42
ເອກະສານອ້າງອີງ.....	43
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ:	44

ສາລະບານຮູບ

ຮູບທີ 1: ແຜນທີ່ຂອບເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ	3
ຮູບທີ 2: ປະລິມານນ້ຳຝົນລາຍເດືອນໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ	6
ຮູບທີ 4: ຈຸດທີ່ຕັ້ງສະຖານີອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ	7
ຮູບທີ 5: ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍຕໍ່ເດືອນໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ.....	8
ຮູບທີ 6: ປະລິມານນ້ຳ ຕາມແຕ່ລະປະເພດຊັ້ນໃຫ້ນ້ຳ ໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ	12
ຮູບທີ 8: ແຜນທີ່ໂຄງສ້າງ ຊັ້ນອຸທິກກະສາດໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ.....	14
ຮູບທີ 9: ສົມທຽບ ຊັ້ນອຸທິກກະສາດໃສ່ເນື້ອທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ	15
ຮູບທີ 10: ແຜນທີ່ສະແດງສາມປະເພດປ່າໄມ້ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ.....	16
ຮູບທີ 11: ແຜນທີ່ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ	18
ຮູບທີ 12: ແຜນທີ່ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ອຸປະໂພກ ແລະ ບໍລິໂພກໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ.....	19
ຮູບທີ 13: ໂຄງສ້າງ ອົງການຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ	23
ຮູບທີ 14: ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ	23
ຮູບທີ 15: ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍປີໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ	24
ຮູບທີ 16: ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ປີ 2020, 2030 ແລະ 2040.....	25
ຮູບທີ 17: ສົມທຽບປະລິມານການນຳໃຊ້ນ້ຳໃນຄົວເຮືອນ, ປີ 2015, 2020, 2030 ແລະ 2040.....	27
ຮູບທີ 18: ສົມທຽບເນື້ອທີ່ຊົນລະປະທານ ປີ 2020, 2030 ແລະ 2040.....	28
ຮູບທີ 19: ຈຸດທີ່ຕັ້ງຂອງເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ	29
ຮູບທີ 20: ສະພາບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ.....	31

ສາລະບານຕາຕະລາງ

ຕາຕະລາງ 1: ສັງລວມບັນດາແຂວງ/ເມືອງໃນອ່າງຮັບນ້ຳ.....	4
ຕາຕະລາງ 2: ສັງລວມປະຊາກອນທີ່ອາໄສຢູ່ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ.....	5
ຕາຕະລາງ 3: ຈຸດຕິດຕາມຄຸນນະພາບນ້ຳຕາມສາຍນ້ຳຫຼັກ ແລະ ນ້ຳສາຂາໃນອ່າງຮັບນ້ຳ	9
ຕາຕະລາງ 4: ສະຖິຕິບ້ານທີ່ຖືກຜົນກະທົບນ້ຳຖ້ວມໃນປີ 2019 ຂອງ ແຂວງສາລະວັນ	10
ຕາຕະລາງ 5: ສະຖິຕິເນື້ອທີ່ດິນທີ່ຖືກຜົນກະທົບນ້ຳຖ້ວມໃນປີ 2019 ຂອງ ແຂວງສາລະວັນ.....	10
ຕາຕະລາງ 6: ສະຖິຕິພື້ນຖານໂຄງລ່າງທີ່ຖືກຜົນກະທົບນ້ຳຖ້ວມໃນປີ 2019 ຂອງ ແຂວງສາລະວັນ	10
ຕາຕະລາງ 7: ສະຖິຕິນ້ຳຖ້ວມໃນປີ 2019 ຂອງ ນະຄອນປາກເຊ, ແຂວງຈຳປາສັກ.....	10
ຕາຕະລາງ 8: ຄວາມຕ້ອງການນ້ຳ ເພື່ອໃຊ້ເຂົ້າໃນຊີວິດປະຈຳວັນຂອງບັນດາເມືອງ ແຂວງສາລະວັນ.....	11
ຕາຕະລາງ 9: ຈັດປະເພດຊັ້ນໃຫ້ນ້ຳໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ	12
ຕາຕະລາງ 10: ສົມທຽບເນື້ອທີ່ຊັ້ນໃຫ້ນ້ຳກັບຂອບເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ.....	13
ຕາຕະລາງ 11: ສາມປະເພດປ່າໄມ້ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ	15
ຕາຕະລາງ 12: ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃນອ່າງຮັບນ້ຳ.....	17
ຕາຕະລາງ 13: ພື້ນທີ່ຊົນລະປະທານບັນດາເມືອງນອນໃນອ່າງຮັບນ້ຳ, ແຂວງຈຳປາສັກ.....	19
ຕາຕະລາງ 14: ພື້ນທີ່ຊົນລະປະທານບັນດາເມືອງນອນໃນອ່າງຮັບນ້ຳ, ແຂວງສາລະວັນ	20
ຕາຕະລາງ 15: ພື້ນທີ່ຊົນລະປະທານບັນດາເມືອງນອນໃນອ່າງຮັບນ້ຳ, ແຂວງເຊກອງ	20
ຕາຕະລາງ 16: ເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳ.....	21
ຕາຕະລາງ 17: ຈຳນວນແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວ.....	22
ຕາຕະລາງ 18: ສົມທຽບກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນ, ປີ 2020, 2030 ແລະ 2040	24
ຕາຕະລາງ 19: ການຊົມໃຊ້ນ້ຳພາຍໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ປີ 2015, 2020, 2030 ແລະ 2040.....	26
ຕາຕະລາງ 20: ເນື້ອທີ່ຊົນລະປະທານ ແລະ ປະລິມານການນຳໃຊ້ນ້ຳຊົນລະປະທານ ຮອດປີ 2040	27
ຕາຕະລາງ 21: ຜົນກະທົບຈາກການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດຕໍ່ກະແສນ້ຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳ.....	30
ຕາຕະລາງ 22: ການກຳນົດຄ່າຕົວຊີ້ບອກ ສະພາບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ.....	31
ຕາຕະລາງ 23: ແຜນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ.....	40
ຕາຕະລາງ 24: ການຄາດຄະເນງົບປະມານ ສຳລັບ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ 2021-2025	42

ຄຳສັບຫຍໍ້

ກຊສ	ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
ກພບ	ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່
ກປປ	ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
ກຊນ	ກົມຊັບພະຍາກອນນ້ຳ
ກຄມຊ	ກອງເລຂາຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງແຫ່ງຊາດ
ພຊສ	ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
ຫຊສ	ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
ພພບ	ພະແນກພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່
ພກປ	ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
ຫພບ	ຫ້ອງການພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່
ຫກປ	ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
ຂສລວ	ແຂວງສາລະວັນ
ມຕອ	ເມືອງຕະໂອ້ຍ
ມຕລ	ເມືອງຕຸ້ມລານ
ມລຄພ	ເມືອງລະຄອນເພັງ
ມວປ	ເມືອງວາປີ
ມຄຊດ	ເມືອງຄົງເຊໂດນ
ມລງ	ເມືອງເລົາງາມ
ຂຈປສ	ແຂວງຈຳປາສັກ
ນຄປຊ	ນະຄອນປາກເຊ
ມບຈລສ	ເມືອງບາຈຽງຈະເລີນສຸກ
ມຊນສບ	ເມືອງຊະນະສົມບູນ
ມປຊ	ເມືອງປາກຊອງ
ຂຊກ	ແຂວງເຊກອງ
ມທຕ	ເມືອງທ່າແຕ່ງ
ມລມ	ເມືອງລະມາມ
ມກລ	ເມືອງກະລຶມ

I. ວິໄສທັດໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ຮອດປີ 2040

“ຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ໃຫ້ມີປະລິມານທີ່ພຽງພໍ ແລະ ຄຸນນະພາບທີ່ດີ, ຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາຕາມທິດສີຂຽວ ແລະ ຍືນຍົງ ພ້ອມທັງຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ແຫ້ງແລ້ງ”.

1.1 ຫຼັກການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ

ການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຫຼັກການຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

1. ຮັບປະກັນການປົກປັກຮັກສານ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ ຄວາມສົມດຸນຂອງລະບົບນິເວດ ແລະ ຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງທຳມະຊາດ ລວມທັງ ປະລິມານນ້ຳໄຫຼ ແລະ ການຈັດສັນນ້ຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳ;
2. ສອດຄ່ອງກັບຍຸດທະສາດການຄຸ້ມຄອງ, ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳແຫ່ງຊາດ, ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນ, ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມແບບຮອບດ້ານຂອງບັນດາແຂວງ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ, ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ;
3. ສອດຄ່ອງຕາມຫຼັກການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳແບບເຊື່ອມສານ ແລະ ຮັບປະກັນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນການວາງແຜນ, ຄຸ້ມຄອງ, ການປົກປັກຮັກສາ ການພັດທະນາ, ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳໃນພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳ;
4. ສອດຄ່ອງກັບສິນທິສັນຍາ, ສັນຍາ ແລະ ອະນຸສັນຍາ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

1.2 ທິດທາງລວມ

ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ໄດ້ກຳນົດວິໄສທັດ, ບັນຫາ, ວິທີແກ້ໄຂ, ແຜນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ກິດຈະກຳ, ງົບປະມານ, ອົງການຮັບຜິດຊອບ ແລະ ພາກສ່ວນຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການແກ້ໄຂບັນຫາການນຳໃຊ້ນ້ຳ, ການບໍລິຫານຈັດການນ້ຳ ພ້ອມທັງ ປັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງສະພາບດິນຟ້າອາກາດ ເພື່ອກຽມພ້ອມຮັບມືຕໍ່ກັບຜົນກະທົບຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ-ແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ສິ່ງເສີມການຄຸ້ມຄອງນ້ຳແບບເຊື່ອມສານ ໄປຕາມທິດສີຂຽວ ແລະ ຍືນຍົງ.

1.3 ຈຸດປະສົງ

ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ສ້າງຂຶ້ນໂດຍມີຈຸດປະສົງເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ, ຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ຕົກລົງຮ່ວມກັນລະຫວ່າງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງ, ບໍລິຫານຈັດການນ້ຳ, ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ, ເພື່ອສ້າງກອບໜ້າວຽກແບບເຊື່ອມສານໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາອ່າງຮັບນ້ຳ; ແນໃສ່ປັບປຸງຄຸນນະພາບຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ ພ້ອມທັງຮັບປະກັນຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງລະບົບນິເວດວິທະຍາ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ.

1.4 ຄາດໝາຍສູ້ຊົນ

- ສ້າງກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເພື່ອເພີ່ມທະວີການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ;
- ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ບໍລິຫານຈັດການນ້ຳ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບສູງ ຕອບສະໜອງຕໍ່ກັບການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນນ້ຳຂອງແຕ່ລະຂະແໜງການ;

- ສ້າງ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ດ້ານຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ຢ່າງເປັນລະບົບ ເພື່ອສະໜອງໃນການວາງແຜນ, ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ແຈ້ງເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ;
- ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ ໂດຍປັບຕົວເຂົ້າກັບ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ;
- ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຟື້ນຟູນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ໃຫ້ມີຄຸນນະພາບທີ່ດີ ແລະ ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ສົມດຸນທາງດ້ານລະບົບນິເວດວິທະຍາ;
- ເພີ່ມທະວີການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ, ປ່າໄມ້, ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການຄວບຄຸມມົນລະພິດ ທີ່ ຕິດພັນກັບການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າ.

1.5 ຂອບເຂດການນໍາໃຊ້ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ

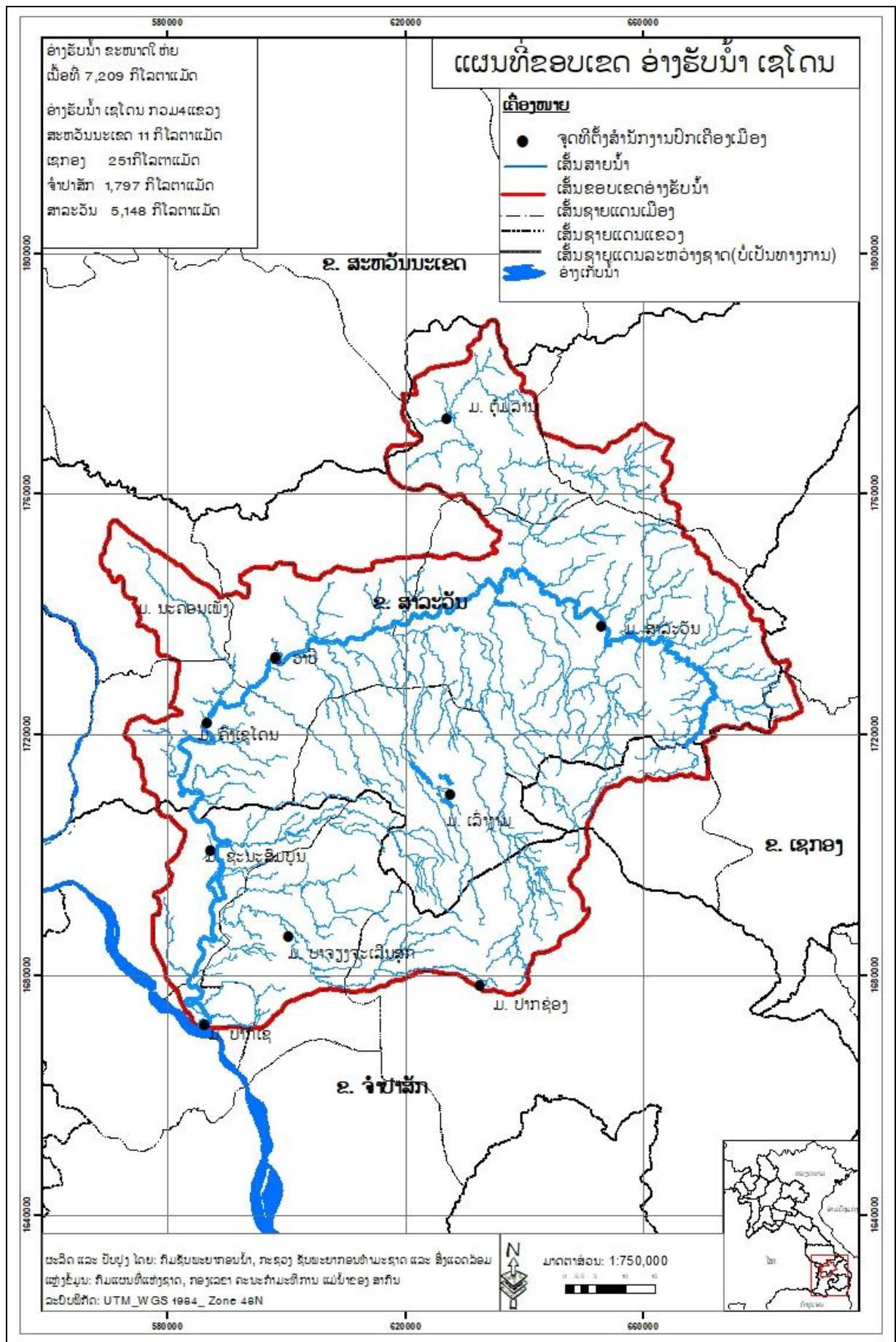
ຂອບເຂດການນໍາໃຊ້ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ເຊໂດນ ແມ່ນນໍາໃຊ້ສໍາລັບບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດ ຕັ້ງທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນທີ່ຢູ່ໃນຂອບເຂດອ່າງຮັບນໍ້າເຊໂດນ. ໂດຍມີອາຍຸການນໍາໃຊ້ແຕ່ປີ 2021-2025 ອີງ ຕາມກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ.

II. ສະພາບລວມອ່າງຮັບນໍ້າ

2.1 ທີ່ຕັ້ງ ແລະ ພູມສັນຖານຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ

ອ່າງຮັບນໍ້າ ເຊໂດນ ຕັ້ງຢູ່ພາກໃຕ້ ຂອງ ສປປ ລາວ, ຊຶ່ງນອນໃນເສັ້ນແວງທີ 15°07'-16°11' ເໜືອ ແລະ ເສັ້ນຂະໜານທີ 105°38'-106°44' ຕາເວັນອອກ. ແມ່ນໍ້າເຊໂດນ ມີຄວາມຍາວທັງໝົດແມ່ນ 228 ກິໂລແມັດ, ອ່າງ ຮັບນໍ້າ ເຊໂດນ ກວມເອົາເນື້ອທີ່ 4 ແຂວງ ແລະ 16 ເມືອງ, ແຂວງຈໍາປາສັກ ມີ 4 ເມືອງ (ເມືອງປາກຊ່ອງ, ບາຈຽງ ຈະເລີນສຸກ, ນະຄອນປາກເຊ ແລະ ຊະນະສີມບູນ) ແຂວງສາລະວັນ 7 ເມືອງ (ເມືອງຕຸ້ມລານ, ຕະໂອ້ຍ, ສາລະວັນ, ເລົ່າງາມ, ຄົງເຊໂດນ, ວາປີ ແລະ ລະຄອນເພັງ) ແລະ ແຂວງເຊກອງ 3 ເມືອງ (ເມືອງທ່າແຕງ, ລະມາມ ແລະ ກະລຶມ) ແລະ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ 2 ເມືອງ (ເມືອງພິນ ແລະ ທ່າປາງທອງ); (ຮູບທີ 1).

ລັກສະນະພູມສັນຖານຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ ເຊໂດນ ແມ່ນມີລັກສະນະພູພຽງ ແລະ ທົ່ງພຽງ, ສາຍນໍ້າເຊໂດນມີຕົ້ນ ກໍາເນີດມາຈາກພູພຽງບໍລິເວນ ເມືອງທ່າແຕງ, ແຂວງເຊກອງ ໄຫຼຜ່ານ ແຂວງສາລະວັນ ແລ້ວໄຫຼລົງສູ່ແມ່ນໍ້າຂອງທີ່ ນະຄອນປາກເຊ, ແຂວງຈໍາປາສັກ. ລະດັບຄວາມສູງສຸດແມ່ນ 105 msl (ທຽບໃສ່ລະດັບໜ້ານໍ້າທະເລປານກາງ) ແລະ ຕໍ່າສຸດແມ່ນ 76 msl (ທຽບໃສ່ລະດັບໜ້ານໍ້າທະເລປານກາງ). ອ່າງຮັບນໍ້າເຊໂດນ ມີ 16 ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາຫຼັກ ທີ່ໄຫຼລົງສູ່ເຊໂດນ ເປັນຕົ້ນ: ເຊກອນ, ຫ້ວຍປາໄອ່, ຫ້ວຍເຊືອກ, ຫ້ວຍຄໍາພຸງ, ຫ້ວຍສະພາດ, ຫ້ວຍຊວງ, ຫ້ວຍພົງ, ເຊເສັດ, ຫ້ວຍຫົງ, ຫ້ວຍນໍ້າໄສ, ຫ້ວຍຕານ, ຫ້ວຍຫົງ, ຫ້ວຍກາເພີ, ຫ້ວຍກາດີ, ຫ້ວຍຈໍາປີ, ປາກເຊໂດນ. ມີເນື້ອທີ່ ທັງໝົດ 7.229 ກິໂລຕາແມັດ ກວມເອົາ ແຂວງສາລະວັນ (5.160 ກິໂລຕາແມັດ ຫຼື 72% ຂອງເນື້ອທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າ) ແຂວງເຊກອງ (698 ກິໂລຕາແມັດ ຫຼື 9,7% ຂອງເນື້ອທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າ) ແລະ ແຂວງຈໍາປາສັກ (1.355 ກິໂລຕາແມັດ ຫຼື 18% ຂອງເນື້ອທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າ) ແລະ ສ່ວນໜ້ອຍໜຶ່ງຂອງ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ (16 ກິໂລຕາແມັດ ຫຼື 0,3% ຂອງເນື້ອທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າ) ຊຶ່ງຖືກເມືອງພິນ ແລະ ເມືອງທ່າປາງທອງ (ຕາຕະລາງ 1).



ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມຊັບພະຍາກອນນໍ້າ, ກຊສ, ປີ 2019.

ຮູບທີ 1: ແຜນທີ່ຂອບເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ

ຕາຕະລາງ 1: ສັງລວມບັນດາແຂວງ/ເມືອງໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ

ຊື່ແຂວງ	ເນື້ອທີ່ແຂວງ (ກມ ²)	ຊື່ເມືອງ	ເນື້ອທີ່ເມືອງ (ກມ ²)	ເນື້ອທີ່ກວມເປັນ ເປີເຊັນ (%)
ເຊກອງ	252	ທ່າແຕງ	215	3
		ລະມາມ	35	0
		ກະລຶມ	2	0
ສາລະວັນ	5.168	ສາລະວັນ	2.013	28
		ຕະໂອ້ຍ	213	3
		ຕຸ້ມລານ	574	8
		ລະຄອນເພັງ	268	4
		ວາປີ	635	9
		ຄົງເຊໂດນ	540	7
		ເລົ່າງາມ	925	13
ຈຳປາສັກ	1.797	ນະຄອນ ປາກເຊ	82	1
		ບາຈຽງຈະເລີນສຸກ	674	9
		ຊະນະສົມບູນ	438	6
		ປາກຊ່ອງ	603	8
ສະຫວັນນະເຂດ	12	ພິນ	2	0
		ທ່າປາງທອງ	10	0
ລວມເນື້ອທີ່ທັງໝົດ	7.229		7.229	100

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ກຊສ, ປີ 2019.

2.2 ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ

ການພັດທະນາດ້ານເສດຖະກິດ ແມ່ນຖືເອົາທ່າແຮງທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ອຸດົມສົມບູນທີ່ມີຢ່າງຫຼວງຫຼາຍທີ່ສາມາດຜະລິດໃຫ້ກາຍເປັນສິນຄ້າສິ່ງອອກທັງພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກ ເຊັ່ນ: ການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ ການຜະລິດພະລັງງານໄຟຟ້ານ້ຳຕົກ, ການຜະລິດກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ເປັນສິນຄ້າ, ການສ້າງແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທາງທຳມະຊາດ ແລະ ອື່ນໆ. ສະນັ້ນ, ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດ ຖະກິດ-ສັງຄົມ ທີ່ກ່າວມານັ້ນຄາດວ່າບັນຫາການຂາດແຄນນ້ຳກໍອາດຈະເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ສິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຄຸນນະພາບນ້ຳ, ສຸຂະພາບຂອງປະຊາກອນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມອື່ນໆ. ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ, ບັນຫາໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ ເຊັ່ນ: ໄພນ້ຳຖ້ວມແບບກະທັນຫັນ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ ກໍຈະເພີ່ມຂຶ້ນເນື່ອງຈາກສະພາບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດທີ່ກຳລັງເປັນສິ່ງທ້າທາຍໃນປັດຈຸບັນ ແລະ ໃນໂລກ. ໃນປີ 2015 ອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ມີ 1.450 ບ້ານ, 16 ເມືອງ, ມີພົນລະເມືອງທັງໝົດ 453.123 ຄົນ. ໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ແຂວງສາລະວັນ ເປັນແຂວງທີ່ມີປະຊາກອນຫຼາຍທີ່ສຸດ, ຮອງມາແມ່ນແຂວງຈຳປາສັກ ແລະ ແຂວງເຊກອງ ຕາມລຳດັບ. ການຈັດແບ່ງກຸ່ມອາຍຸປະຊາກອນ ແມ່ນຢູ່ໃນລະຫວ່າງ 15-60 ປີ, ຍິງ 228.644 ຄົນ, ມີ 77.084 ຫຼັງຄາເຮືອນ (ຕາຕະລາງ 2) ທີ່ອາໄສຢູ່ໃນຂອບເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ, ດ້ານວັດທະນະທຳ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ແມ່ນມີຮູບການດຳລົງຊີວິດທີ່ລຽບງ່າຍ, ປະຊາຊົນມີຄວາມຜູກພັນຢ່າງສະນິດແໜ້ນກັບຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ເຊິ່ງເຫັນວ່າປ່າໄມ້ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ວັດທະນະທຳ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ.

ໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ແມ່ນມີຫຼາຍພື້ນທີ່ມີຊື່ສຽງທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ແລະ ຊົນເຜົ່າ ລວມທັງວັດວາອາຮາມ, ລຳພື້ນເມືອງ, ລຳສາລະວັນ ແລະ ເຮືອນພັກແບບພື້ນເມືອງລາວ. ຊົນເຜົ່າໃນແຂວງສາລະວັນ ປະກອບມີ ລາວ, ຕະໂອ້ຍ, ກະຕາງ, ສ່ວຍ, ແງະ, ປະໂກະ, ອາລັກ, ກະຕູ, ຜູ້ໄທ ແລະ ລະເວນ. ຊົນເຜົ່າໃນ ແຂວງຈຳປາສັກ ປະກອບມີ ລາວ, ຜູ້ໄທ, ຕະໂອ້ຍ, ກະຕາງ, ສ່ວຍ, ແງະ, ຂະແມ, ອາລັກ, ບຣູ, ລະເວນ, ອ່ອງ. ຊົນເຜົ່າໃນ ແຂວງເຊກອງ (ເມືອງທ່າແຕງ) ປະກອບມີ ລາວ, ຕະໂອ້ຍ, ກະຕາງ, ສ່ວຍ, ແງະ, ປະໂກະ, ອາລັກ, ກະຕູ, ຜູ້ໄທ ແລະ ລະເວນ. ນອກຈາກນັ້ນ, ທາງເບື້ອງທົດຕາເວັນອອກສ່ຽງເໜືອຂອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ແມ່ນ ເມືອງກະລຶມ ປະກອບມີ 5 ຊົນເຜົ່າ ຄື: ກະຕູ ກຣຽງ, ຕະໂອ້ຍ, ສ່ວຍ ແລະ ລາວ. ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນອາໄສທຳມະຊາດ, ຕັ້ງພູມລຳເນົາຢູ່ກະແຈກກະຈາຍຕາມເປັນພູ ແລະ ຮ່ອມຫ້ວຍ ອາຊີບຕົ້ນຕໍແມ່ນຜະລິດກະສິກຳ ປະຊາຊົນສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຖືສາສະໜາຜີ. ໃນໄລຍະ 5 ປີ ຜ່ານມາ, ອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວລວມຍອດຂອງຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ແຂວງເຊກອງ ເພີ່ມຂຶ້ນໂດຍສະເລ່ຍ 7,7%ຕໍ່ປີ, ມູນຄ່າລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ສະເລ່ຍຕໍ່ຫົວຄົນຄາດຄະ ເນວ່າຈະບັນລຸ 1.728 ໂດລາສະຫະລັດໃນປີ 2020. ແຂວງສາລະວັນ ເສດຖະກິດຂອງແຂວງຂະຫຍາຍຕົວໃນລະດັບ 7%ຕໍ່ປີ, ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ບັນລຸໄດ້ 20.595 ກວ່າຕື້ກີບ, ທຽບໃສ່ 5 ປີກ່ອນເພີ່ມຂຶ້ນ 36,5%, ສະເລ່ຍຕໍ່ຄົນ/ປີ ບັນລຸໄດ້ 9,72 ລ້ານກີບ ຫຼື ເທົ່າກັບ 1.147 ໂດລາສະຫະລັດ; ແຂວງຈຳປາສັກ ການພັດທະນາເສດຖະກິດຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ໃນອັດຕາການເຕີບໂຕສະເລ່ຍ 7,3% ຕໍ່ປີ ຍອດລວມຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ ປະຕິບັດໄດ້ 86.769 ຕື້ກີບ ບັນລຸໄດ້ 108% ຂອງແຜນການ; ລາຍຮັບສະເລ່ຍຕໍ່ຫົວຄົນປະຕິບັດໄດ້ 27 ລ້ານກີບ (ບັນລຸໄດ້ 104% ຂອງແຜນ).

ຕາຕະລາງ 2: ສັງລວມປະຊາກອນທີ່ອາໄສຢູ່ໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ

ລ/ດ	ແຂວງ	ເມືອງ	ບ້ານ	ປະຊາກອນ ທັງໝົດ (ຄົນ)	ເປີເຊັນປະຊາກອນອາໄສຢູ່ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ (%)	ເພດຍິງ (ຄົນ)	ຫຼັງຄາ ເຮືອນ
1	ເຊກອງ	ທ່າແຕງ	20	12.049	1,67	6.187	1.720
		ລະມາມ	-	-	-	-	-
		ກະລຶມ	-	-	-	-	-
2	ສາລະວັນ	ສາລະວັນ	339	90.326	12,49	45.750	14.058
		ຕະໂອ້ຍ	5	1.973	0,27	897	362
		ຕຸ້ມລານ	56	19.096	2,64	10.053	3.304
		ລະຄອນເພັງ	153	17.432	2,41	10.451	4.776
		ວາປີ	197	33.112	4,58	17.144	5.416
		ຄົງເຊໂດນ	223	59.903	8,29	26.627	8.841
		ເລົ່າງາມ	229	62.110	8,59	31.120	10.717
3	ຈຳປາສັກ	ນະຄອນ ປາກເຊ	33	51.372	7,11	26.604	8.535
		ບາຈຽງຈະເລີນສຸກ	108	30.679	4,24	15.334	5.773
		ຊະນະສົມບູນ	87	44.238	6,12	22.811	8.114
		ປາກຊ່ອງ		30.833	4,27	15.666	5.468
4	ສະຫ້ວນນະເຂດ	ພີນ	-	-	-	-	-
		ທ່າປາງທອງ	-	-	-	-	-
ລວມທັງໝົດ			1.450	453.123	62,68	228.644	77.084

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ສູນສະຖິຕິພົນລະເມືອງ ແຂວງຈຳປາສັກ, ສາລະວັນ ແລະ ເຊກອງ, ປີ 2020).

2.3 ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

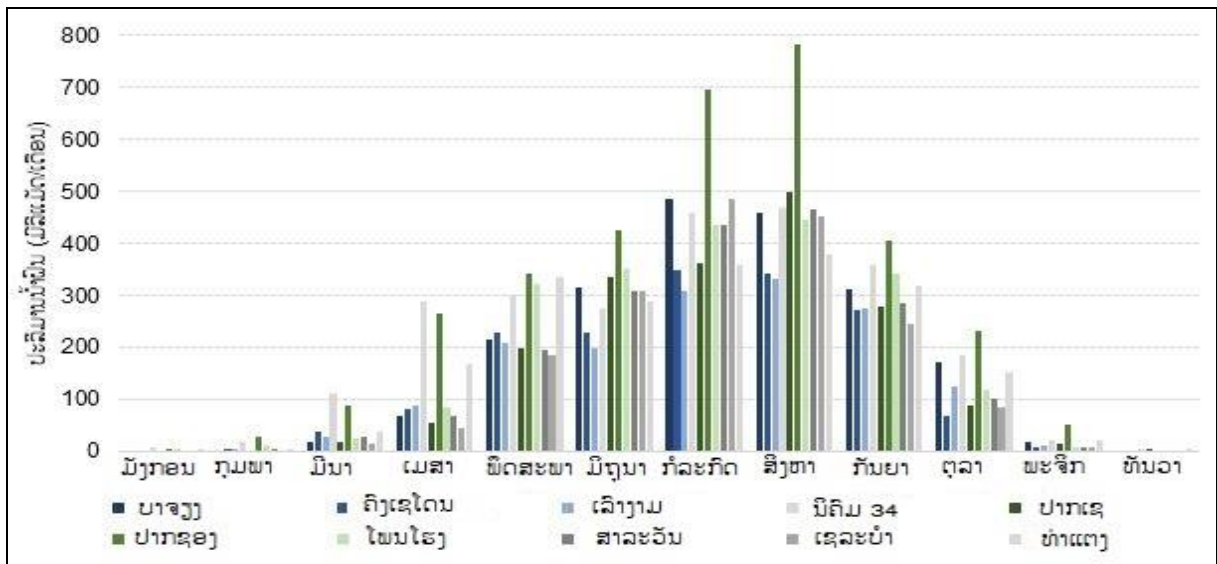
2.3.1 ອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ

❖ ສະພາບອາກາດ

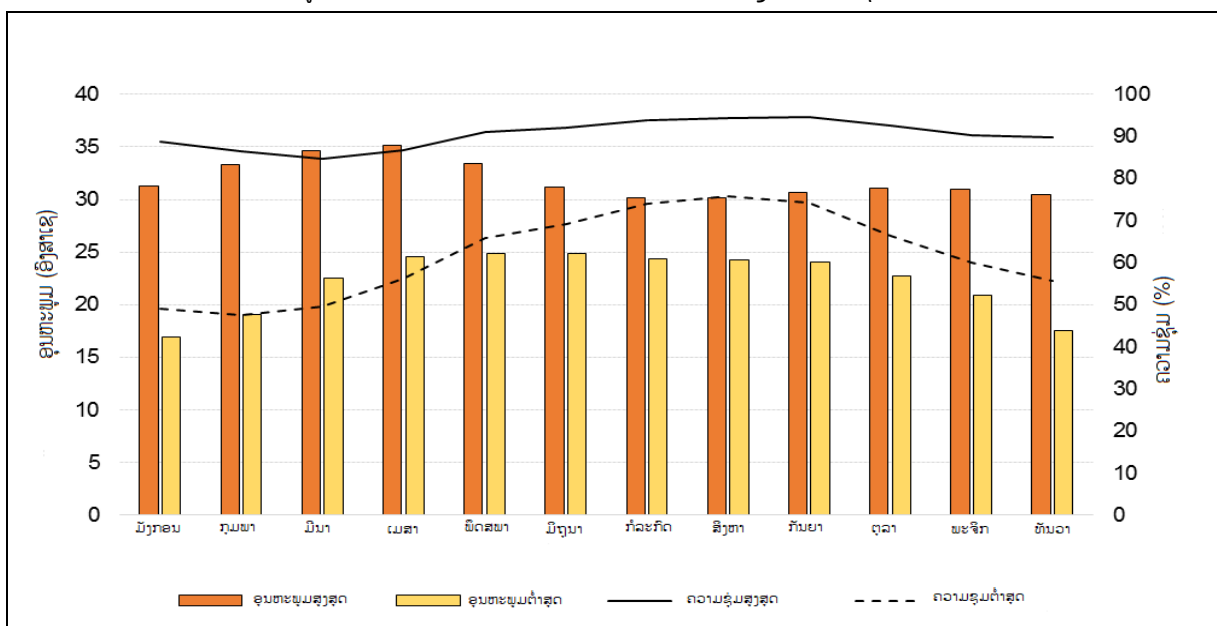
ອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ເປັນເຂດທີ່ມີສະພາບອາກາດເຂດຮ້ອນ ລະດູຝົນລະຫວ່າງ ເດືອນພຶດສະພາ ຫາ ເດືອນ ຕຸລາ ແລະ ລະດູແລ້ງ ເລີ່ມແຕ່ ກາງເດືອນຕຸລາ ຫາ ເດືອນເມສາ, ແມ່ນໄດ້ຮັບອິດທິພົນ ມໍລະສຸມເຂດຮ້ອນ ໂດຍ ສະເລ່ຍຝົນຕົກໃນຂອບເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ແມ່ນຢູ່ໃນລະຫວ່າງ 60-70% ຂອງປະລິມານນ້ຳຝົນສະເລ່ຍໃນແຕ່ລະປີ (Vilaysane et al, 2015).

❖ ນ້ຳຝົນ

ປະລິມານນ້ຳຝົນປະຈຳວັນແມ່ນໄດ້ເກັບກຳຂໍ້ມູນຈາກ 10 ສະຖານີໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ. ອຸນຫະພູມໃນ ເຂດອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ສະເລ່ຍ ແມ່ນຢູ່ລະຫວ່າງ 22 ອົງສາເຊ ຫາ 32 ອົງສາເຊ ຊຶ່ງຢູ່ໃນເຂດທີ່ພຽງພາກຕາເວັນ ຕົກຂອງອ່າງຮັບນ້ຳ. ສຳລັບ ເຂດພູພຽງບໍລິເວນທີ່ຢູ່ພາກໃຕ້ຂອງອ່າງຮັບນ້ຳ ແມ່ນອຸນຫະພູມສະເລ່ຍ ແມ່ນ 14 ອົງສາ ເຊ ຫາ 25 ອົງສາເຊ (ຮູບທີ 2 ແລະ ຮູບທີ 3).



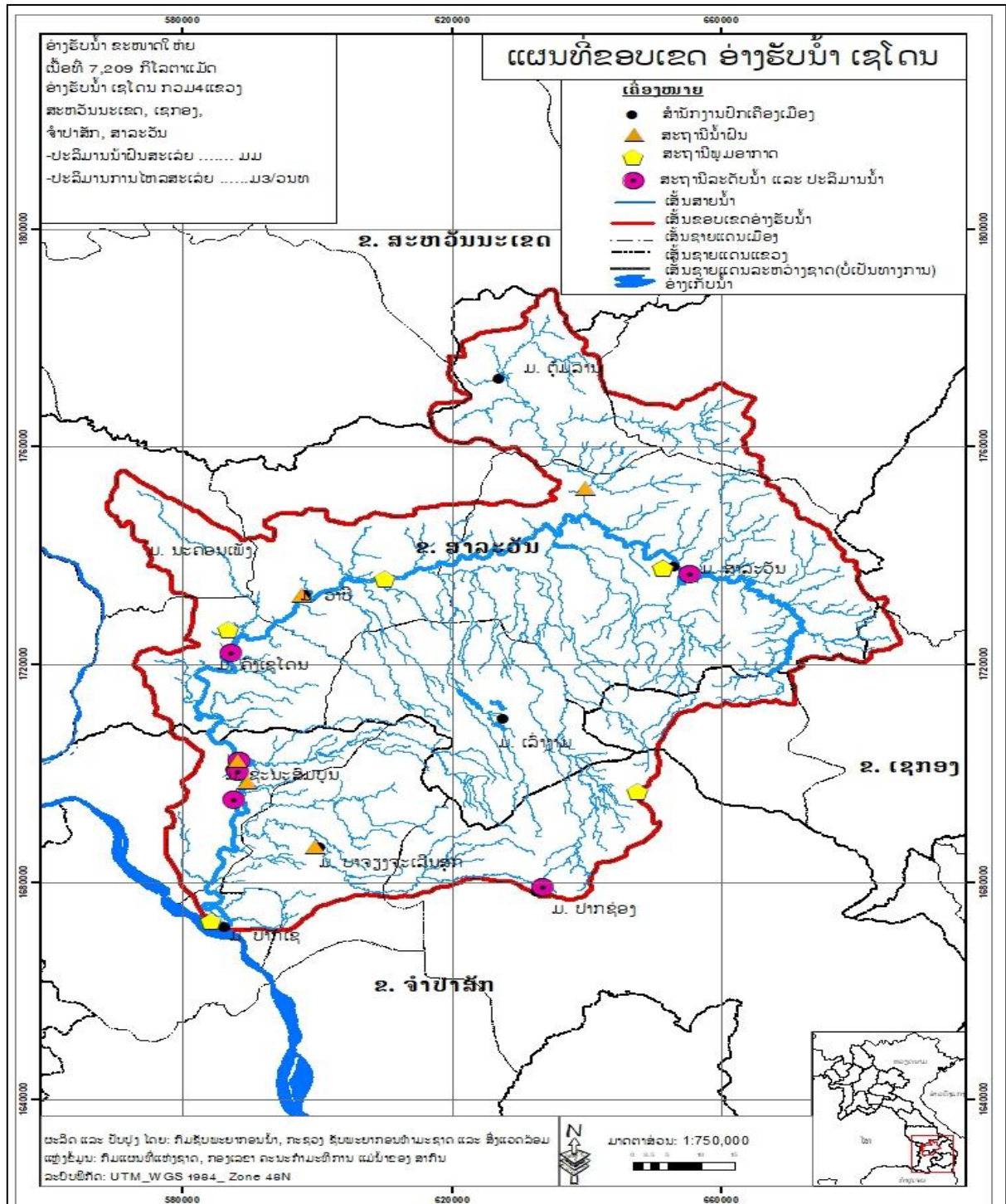
ຮູບທີ 2: ປະລິມານນ້ຳຝົນລາຍເດືອນໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ



ຮູບທີ 3: ອຸນຫະພູມລາຍເດືອນໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ

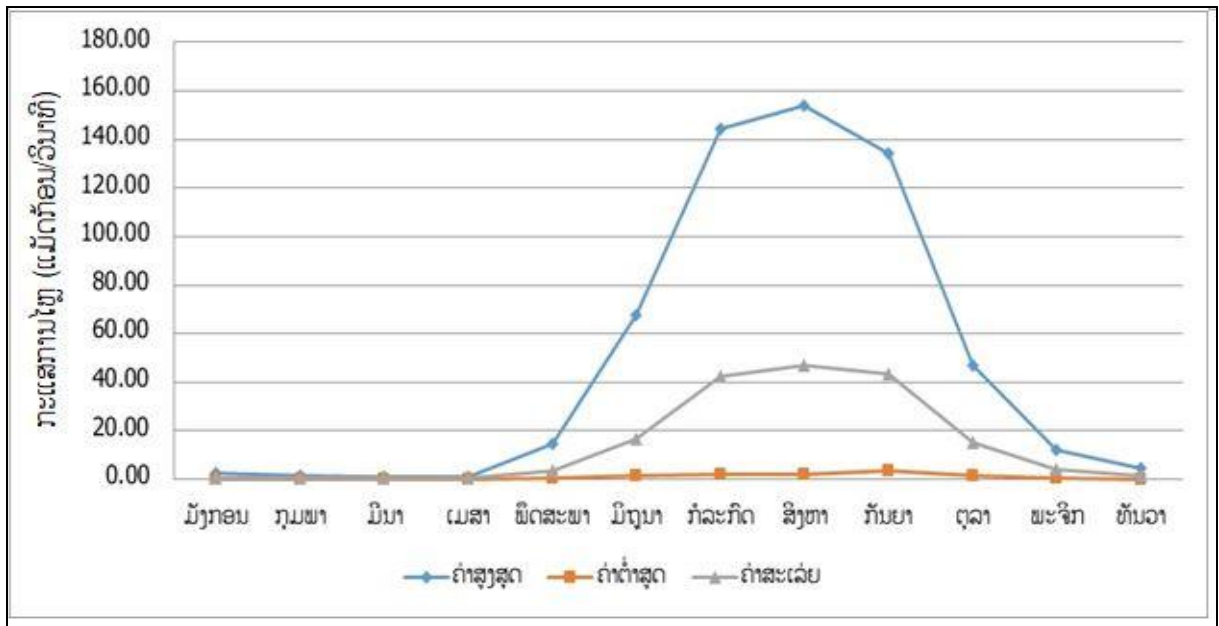
❖ ກະແສການໄຫຼຂອງນ້ຳ

ອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ມີສະຖານີອຸທິກກະສາດ 8 ສະຖານີ ຄື: ສາລະວັນ, ຄົງເຊໂດນ, ເລົ່າງາມ, ເຊລະບຳ, ຫຼັກ 42, ປາກຊ່ອງ, ທ່າແຕງ, ນິຄົມ34, ປາກເຊ. ໄດ້ມີການເກັບກຳຂໍ້ມູນທັງໝົດ 20 ປີ ແຕ່ປີ 2000 ເປັນຕົ້ນມາ. ກະແສນ້ຳໄຫຼສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນມາຈາກນ້ຳຝົນ ເຊິ່ງກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍ 251 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ ຢູ່ປາກແມ່ນ້ຳ. ການປ່ຽນແປງການໄຫຼວຽນຂອງນ້ຳໃນແຕ່ລະປີໂດຍພື້ນຖານແລ້ວ ແມ່ນຂຶ້ນກັບການປ່ຽນແປງຂອງນ້ຳຝົນ, ກະແສການໄຫຼເພີ່ມຂຶ້ນຈາກເດືອນມິຖຸນາ ແລະ ສູງສຸດໃນເດືອນສິງຫາ ແລະ ປະລິມານນ້ຳຝົນຈະຫຼຸດລົງໃນເດືອນພະຈິກ ຮອດເດືອນເມສາ (ຮູບທີ 4 ແລະ ຮູບທີ 5).



ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ກຊສ, ປີ 2022.

ຮູບທີ 4: ຈຸດທີ່ຕັ້ງສະຖານີອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ



ຮູບທີ 5: ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍຕໍ່ເດືອນໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ

2.3.2 ຄຸນນະພາບນ້ຳ

❖ ຄຸນນະພາບນ້ຳຕາມສາຍນ້ຳຫຼັກ

ການຕິດຕາມຄຸນນະພາບນ້ຳໜ້າດິນ ໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ໃນປີ 2020-2021 ໂດຍລວມເຫັນໄດ້ວ່າ ນ້ຳສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນມີຄຸນນະພາບດີ ແລະ ຢູ່ໃນເກນມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມກຳນົດໄວ້, ແຕ່ມີພຽງບາງຕົວຊີ້ວັດ TSS, TDS ແລະ COD ແລະ Pb ແມ່ນສູງເກີນມາດຕະຖານ ຢູ່ຈຸດສາຍນ້ຳເຊໂດນ (ຈຸດຕິດຕາມຄຸນນະພາບນ້ຳແຫ່ງຊາດ) ບ້ານພະບາດ, ນະຄອນປາກເຊ, ແຂວງຈຳປາສັກ ມີຄ່າ TSS=10-625 mg/L; TDS=39-122 mg/L COD=0-17 mg/L; Pb=0,01-0,35 mg/L ແລະ ຈຸດນ້ຳເຊໂດນ (ຈຸດຕິດຕາມຄຸນນະພາບນ້ຳຈຸດແຫ່ງຊາດ), ບ້ານ ນາເຫຼັກ, ເມືອງ ສາລະວັນ, ແຂວງສາລະວັນ ມີຄ່າ COD=4-19 mg/L; Pb=0,01-0,39 mg/L ແລະ ຈຸດນ້ຳເຊໂດນ (ຈຸດຂົວຈົມ) ບ້ານເລົ້າ, ເມືອງວາປີ, ແຂວງສາລະວັນ ມີຄ່າ TSS=8-713 mg/L ໂດຍສະເພາະໃນຊ່ວງລະດູຝົນ.

❖ ຄຸນນະພາບນ້ຳຢູ່ນ້ຳສາຂາ

ຫ້ວຍກາເຟີ, ບ້ານພູຫຼັງແກວ, ເມືອງປາກຊ່ອງ, ແຂວງຈຳປາສັກ ຄຸນນະພາບນ້ຳແມ່ນຢູ່ໃນເກນທີ່ດີ ໂດຍສະເພາະຄ່າ pH=7.66 mg/L ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມເປັນກົດ ເປັນດ່າງ ຂອງທາດລະລາຍໃນນ້ຳ ແລະ ເປັນການວັດແທກຫາປະລິມານຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນຂອງ ໄຮໂດເຈນໄອອອນ ໃນນີ້ຄ່າ pH ແມ່ນຢູ່ໃນເກນທີ່ດີຫຼາຍ ສະແດງໃຫ້ເຫັນນ້ຳໃນຫ້ວຍກະເຟີແມ່ນມີນ້ຳໄສ. ຈຸດນ້ຳອອກບໍ່, ບ້ານໜອງນົກ, ເມືອງທ່າແຕງ, ແຂວງເຊກອງ ໃນຊ່ວງເດືອນມັງກອນ 2021 ເຫັນວ່າຄ່າ TSS=25 mg/L (ມາດຕະຖານ: TSS=ຫຼາຍກວ່າ 25 mg/L). ສະແດງເຖິງຄວາມສາມາດຂອງແສງທີ່ຈະຜ່ານລົງໄປໃນນ້ຳແມ່ນຫຼຸດລົງ, ເມື່ອປະລິມານແສງຫຼຸດລົງ ການສັງເກດແສງຂອງພືດກໍຈະນ້ອຍລົງ, ອັດຕາການສັງເກດແສງໜ້ອຍລົງ ກໍຈະເຮັດໃຫ້ປະລິມານການປ່ອຍອົກຊີເຈນຂອງພືດໃນນ້ຳກໍຫຼຸດລົງ ຫຼື ສາມາດເຮັດໃຫ້ອຸນຫະພູມຂອງ ນ້ຳສູງຂຶ້ນໄດ້ເຊັ່ນກັນ ເນື່ອງຈາກອະນຸພາກຂອງທາດແຂວນລອຍຈະດູດຊັບຄວາມຮ້ອນຂອງແສງແດດ ເຊິ່ງສາມາດເຮັດໃຫ້ລະດັບອົກຊີເຈນທີ່ລະລາຍໃນນ້ຳຫຼຸດລົງ ແລະ ອາດຈະເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ກັບສິ່ງທີ່ມີຊີວິດໃນນ້ຳໄດ້. ໃນຊ່ວງ ເດືອນມິຖຸນາ ແລະ ເດືອນຕຸລາ 2020 ແລະ ເດືອນມັງກອນ 2021 ເຫັນວ່າ ຄ່າສູງຂອງທາດ COD=17,23 ແລະ 75 mg/L (ຕາມລຳດັບ). ຄ່າ COD ສູງ ໝາຍເຖິງຄວາມ

ຕ້ອງການອອກຊີເຈນໃນນ້ຳ ທີ່ປະຕິກິລິຍາເຄມີໃນນ້ຳເອົາໄປນຳໃຊ້, ຖ້າ COD ສູງ ເຮັດໃຫ້ລະດັບອອກຊີເຈນທີ່ລະລາຍໃນນ້ຳຫຼຸດລົງ ແລະ ອາດຈະເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ກັບສິ່ງທີ່ມີຊີວິດໃນນ້ຳໄດ້ ເພາະຄຸນນະພາບນ້ຳອາດມີການເໝາະ-ເໝັນ ແລະ ປ່ຽນສີໄດ້ (ມາດ ຕະຖານ: COD=5-7 mg/L) (ຕາຕະລາງ 3).

ຕາຕະລາງ 3: ຈຸດຕິດຕາມຄຸນນະພາບນ້ຳຕາມສາຍນ້ຳຫຼັກ ແລະ ນ້ຳສາຂາໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ

ລ/ດ	ແຂວງ	ເມືອງ	ຊື່ຈຸດຕິດຕາມ	ລະດັບຄວາມສູງ (ແມັດ)	ເສັ້ນແວງ	ເສັ້ນຂະໜານ
1.	ສາລະວັນ	ສາລະວັນ	ສາລະວັນ	170	15°43' 00"	106°26' 00"
2.	ສາລະວັນ	ຄົງເຊໂດນ	ຄົງເຊໂດນ	-	15°34' 00"	106°49' 00"
3.	ສາລະວັນ	ເລົ່າງາມ	ເລົ່າງາມ	180	15°53' 00"	106°15' 00"
4.	ສາລະວັນ	ເລົ່າງາມ	ແຊລະບຳ	-	15°23' 00"	105°49' 00"
5.	ເຊກອງ	ທ່າແຕງ	ທ່າແຕງ	520	15°25' 00"	106°27' 00"
6.	ຈຳປາສັກ	ປາກຊ່ອງ	ຫຼັກ 42	-	15°11' 00"	106°26' 00"
7.	ຈຳປາສັກ	ປາກຊ່ອງ	ປາກຊ່ອງ	1.400	15°11' 00"	106°14' 00"
8.	ຈຳປາສັກ	ປາກຊ່ອງ	ນິຄົມພອນ	1.060	15°12' 00"	106°34' 00"
9.	ຈຳປາສັກ	ປາກເຊ	ປາກເຊ	168	15°07' 00"	106°47' 00"
10.	ຈຳປາສັກ	ບາຈຽງຈະເລີນສຸກ	ບາຈຽງຈະເລີນສຸກ	220	15°08' 00"	105°55' 00"

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ປີ 2020 ແລະ ປີ 2021

2.3.3 ໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ

❖ ລັກສະນະນ້ຳຖ້ວມຢູ່ອ່າງຮັບນ້ຳ

ອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ເປັນອ່າງຮັບນ້ຳໜຶ່ງທີ່ໄດ້ຮັບອິດທິພົນຈາກພາຍຸທີ່ພັດເຂົ້າມາຈາກທາງປະເທດຫວຽດນາມ ໂດຍສະເພາະຊ່ອງລະດູຝົນມັກມີຝົນຕົກແຮງຕິດຕໍ່ກັນເປັນເວລາຫຼາຍວັນ ແລະ ມີປະລິມານນ້ຳຝົນທີ່ຫຼາຍພໍສົມຄວນ. ໃນທົ່ວອ່າງຮັບນ້ຳສະເລ່ຍປະມານ 2.500 ມິນລິແມັດ (Vilaysane et al., 2015). ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ມັກເກີດເຫດການນ້ຳຖ້ວມຢູ່ເປັນປະຈຳ ແລະ ປະກອບກັບຢູ່ທາງຕອນເທິງຂອງອ່າງຮັບນ້ຳແມ່ນເປັນພື້ນທີ່ສູງເຮັດໃຫ້ມີລັກສະນະນ້ຳຖ້ວມຊຸ ແລະ ນ້ຳໄຫຼລົງມາໂຮມຢູ່ທາງຕອນລຸ່ມຂອງອ່າງຮັບນ້ຳໄດ້ໄວ ເຮັດໃຫ້ໃນເຂດຕອນລຸ່ມຂອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊິ່ງມີລັກສະນະເປັນພື້ນທີ່ຄ້ອຍຕ່ຳ ແລະ ຮາບພຽງສ່ວນຫຼາຍ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ທາງຕອນລຸ່ມມັກເກີດເຫດການນ້ຳຖ້ວມເປັນບໍລິເວນກ້ວາງ ໂດຍສະເພາະເຂດທົ່ງພຽງປາກສາຍນ້ຳເຊໂດນທີ່ປ່ອງໃສ່ນ້ຳຂອງ ເຊິ່ງຜົນກະທົບຂອງໄພນ້ຳຖ້ວມຂອງແຕ່ລະແຂວງ ມີດັ່ງນີ້:

ແຂວງສາລະວັນ ແມ່ນແຂວງໜຶ່ງທີ່ມີເນື້ອທີ່ສ່ວນຫຼາຍນອນຢູ່ໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ທີ່ມັກເກີດເຫດການນ້ຳຖ້ວມຢູ່ເປັນປະຈຳ ແລະ ກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນເສຍຫາຍເປັນຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍ ເຊັ່ນ: ເມືອງສາລະວັນ, ເມືອງວາປີ ແລະ ເມືອງຄົງເຊໂດນ (ຕາຕະລາງ 4, 5 ແລະ 6).

ຕາຕະລາງ 4: ສະຖິຕິບ້ານທີ່ຖືກຜົນກະທົບນ້ຳຖ້ວມໃນປີ 2019 ຂອງແຂວງສາລະວັນ

ລ/ດ	ເມືອງ	ບ້ານ	ຄອບຄົວ	ຈຳນວນຄົນ	ສັດລ້ຽງ (ໂຕ)	ເສຍຊີວິດ (ຄົນ)
1	ສາລະວັນ	124	19.735	109.719	408.755	2
2	ວາປີ	55	7.780	18.263	-	-
3	ຄົງເຊໂດນ	84	14.182	67.636	-	-
ລວມ		263	41.697	195.618	408.755	2

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ບົດລາຍງານ ກ່ຽວກັບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ ຂອງພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແຂວງສາລະວັນ ໃນຊ່ວງອຸທິກກະໄພ ຢູ່ແຂວງສາລະວັນ ວັນທີ 24 ກັນຍາ 2019).

ຕາຕະລາງ 5: ສະຖິຕິເນື້ອທີ່ດິນທີ່ຖືກຜົນກະທົບນ້ຳຖ້ວມໃນປີ 2019 ຂອງ ແຂວງສາລະວັນ

ລ/ດ	ເມືອງ	ດິນກະສິກຳ (ຮຕ)			ດິນປູກສ້າງ	ໝາຍເຫດ
		ດິນນາ	ດິນສວນ	ຈຳນວນໜອງປາ		
1	ສາລະວັນ	18.240	3.085	-	-	-
2	ວາປີ	12.100	77	-	-	-
3	ຄົງເຊໂດນ	15.300	30	650	-	-
ລວມ		45.640	3.192	650		-

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ບົດລາຍງານ ກ່ຽວກັບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ ຂອງພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແຂວງສາລະວັນ ໃນຊ່ວງອຸທິກກະໄພ ຢູ່ແຂວງສາລະວັນ ວັນທີ 24 ກັນຍາ 2019).

ຕາຕະລາງ 6: ສະຖິຕິພື້ນຖານໂຄງລ່າງທີ່ຖືກຜົນກະທົບນ້ຳຖ້ວມໃນປີ 2019 ຂອງ ແຂວງສາລະວັນ

ລ/ດ	ເມືອງ	ເສັ້ນທາງ (ເສັ້ນ)	ຂົວ (ແຫ່ງ)	ຊົນລະປະທານ (ແຫ່ງ)	ຝາຍນ້ຳລົ້ມ (ແຫ່ງ)	ຈັກສູບນ້ຳ (ເຄື່ອງ)	ຕະຫຼາດ (ແຫ່ງ)	ກົງເຕີ້ນ້ຳປະປາ (ເຄື່ອງ)	ສຳນັກງານ (ຫຼັງ)	ໂຮງຮຽນ (ແຫ່ງ)	ໂຮງໝໍ (ແຫ່ງ)	ສຸກສາລາ (ແຫ່ງ)
1	ສາລະວັນ	36	9	20	16	6	5	2	44	90		9
2	ວາປີ	23	11	3	1	7		703		33		1
3	ຄົງເຊໂດນ	25	12	33	3	31			112	62	1	4
ລວມ		84	32	56	20	44	5	705	156	185	1	14

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ບົດລາຍງານ ກ່ຽວກັບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ ຂອງພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແຂວງສາລະວັນ ໃນຊ່ວງອຸທິກກະໄພ ຢູ່ແຂວງສາລະວັນ ວັນທີ 24 ກັນຍາ 2019).

ແຂວງຈຳປາສັກ ເປັນແຂວງທີ່ຢູ່ທາງຕອນລຸ່ມຂອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ນະຄອນປາກເຊ ເຊິ່ງມັກເກີດເຫດການນ້ຳເຊໂດນຖ້ວມເປັນປະຈຳ (ຕາຕະລາງ 7).

ຕາຕະລາງ 7: ສະຖິຕິນ້ຳຖ້ວມໃນປີ 2019 ຂອງ ນະຄອນປາກເຊ, ແຂວງຈຳປາສັກ

ລ/ດ	ຊື່ກຸ່ມ ແລະ ບ້ານ	ຈຳນວນພົນລະເມືອງ		ເນື້ອທີ່ນ້ຳຖ້ວມ (ເຮັກຕາ)	ໝາຍເຫດ
		ລວມ (ຄົນ)	ຍິງ (ຄົນ)		
ກຸ່ມ 1	ໂພນງາມ	727	384	135,4	
1	ບ. ໂພນງາມ	117	65	25	
2	ບ. ກົກເດືອ	465	249	75	
3	ບ. ຫ້ວຍປູນ	97	44	28,4	
4	ບ. ສະພານໄຊ	48	26	7	

ກຸ່ມ 2	ໂພນສີໄຄ	2.924	1.536	530,25	
1	ບ. ໂພນສີໄຄ	485	254	150,29	
2	ບ. ຫ້ວຍເລົາ	64	33	15,5	
3	ບ. ດົງເກາະໂລງ	345	186	40,46	
4	ບ. ແກ້ງຊັນ	532	274	109	
5	ບ. ດອນເຂາະ	1.498	789	215	
ກຸ່ມ 3	ບ້ານ ແກ	1.637	892	506	
1	ບ. ແກ	48	25	7,5	
2	ບ. ໂພຕາກ	67	32	15	
3	ບ. ແຮ່	74	43	19,5	
4	ບ. ຊຶ້ງ	1.264	698	424	
5	ບ. ນາຈຽງ	184	94	40	
ກຸ່ມ 4	ໂນນດຸ່	341	181	58,5	
1	ບ. ໂນນດຸ່	27	14	6	
2	ບ. ແກ້ວສຳພັນ	28	17	4	
3	ບ. ນາແທກ	269	142	46,5	
4	ບ. ຫ້ວຍຍາງຄຳ	17	8	2	
ກຸ່ມ 5	ພູມວງ	182	93	23,5	
1	ບ. ໂນນສະຫວ່າງ	73	38	8,5	
2	ບ. ຄອນໄຫຼ	109	55	15	
ລວມທັງໝົດ		5.811	3.086	1.254	

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຂວງຈຳປາສັກ, ສັງລວມຕົວເລກເສຍຫາຍໄພພິບັດນ້ຳຖ້ວມ, ປີ 2019 ນະຄອນປາກເຊ).

❖ ໄພແຫ້ງແລ້ງ

ສະພາບຄວາມແຫ້ງແລ້ງໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ສ່ວນຫຼາຍ ແມ່ນມີບາງເມືອງຂອງແຂວງສາລະວັນ ບາງພື້ນທີ່ ມີຄວາມຕ້ອງການນ້ຳໃຊ້ເຂົ້າໃນຊີວິດປະຈຳວັນ ເຊິ່ງມີບັນດາເມືອງ ແລະ ບ້ານທີ່ເປັນບຸລິມະສິດໃນວຽກງານດັ່ງກ່າວ (ຕາຕະລາງ 8).

ຕາຕະລາງ 8: ຄວາມຕ້ອງການນ້ຳ ເພື່ອໃຊ້ເຂົ້າໃນຊີວິດປະຈຳວັນຂອງບັນດາເມືອງ ແຂວງສາລະວັນ

ລ/ດ	ເມືອງ	ກິດຈະກຳ
1	ເມືອງ ສາລະວັນ	ລະບົບການສະໜອງນ້ຳໃຫ້ຊຸມຊົນ
2	ເມືອງ ຕາໂອ້ຍ	ລະບົບການສະໜອງນ້ຳໃຫ້ຊຸມຊົນ
3	ເມືອງ ຕຸ້ມລານ	ລະບົບການສະໜອງນ້ຳໃຫ້ຊຸມຊົນ
4	ເມືອງ ສະໝ້ວຍ	ລະບົບການສະໜອງນ້ຳໃຫ້ຊຸມຊົນ
5	ເມືອງ ວາປີ	ລະບົບການສະໜອງນ້ຳໃຫ້ຊຸມຊົນ

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແຂວງສາລະວັນປີ 2020).

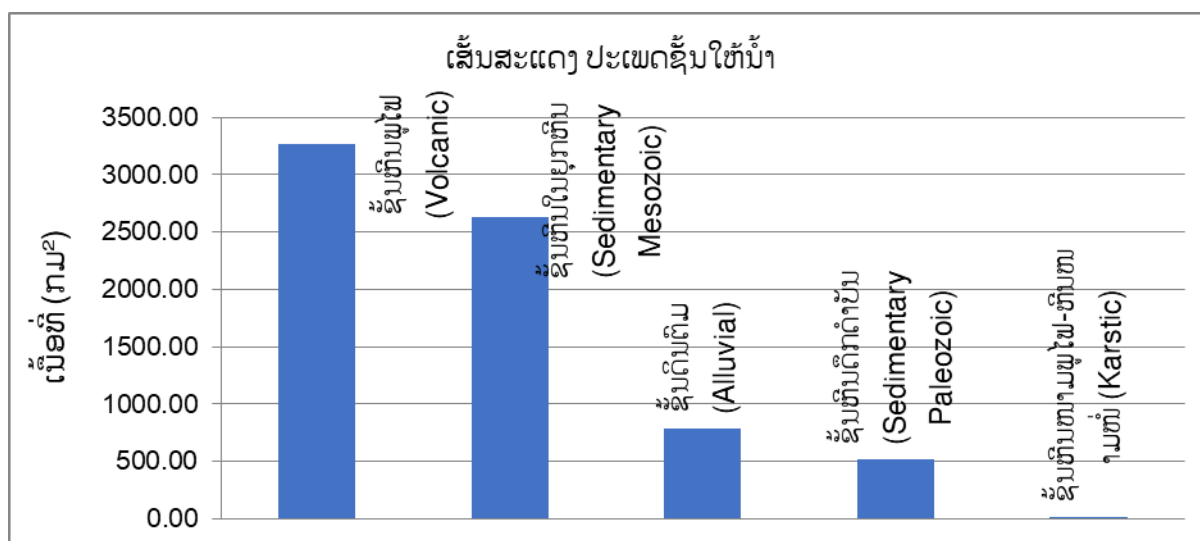
2.3.4 ນໍ້າໃຕ້ດິນ

ຊັ້ນໃຫ້ນໍ້າໃຕ້ດິນ (aquifer) ໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າເຊໂດນ ໂດຍອີງໃສ່ສະພາບພູມສັນຖານ, ຊັ້ນອຸທົກທໍລະນີ, ພູມອາກາດ ແລະ ອື່ນໆ ຊັ້ນໃຫ້ນໍ້າ ໃນເຂດນີ້ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນປະກອບດ້ວຍ ຊັ້ນຫີນພູໄຟ (Volcanic), ຊັ້ນຫີນໃນຍຸກຫີນ (Sedimentary Mesozoic), ຊັ້ນດິນຕຶມ (Alluvial), ຊັ້ນຫີນດຶກດຳບັນ (Sedimentary Paleozoic) ແລະ ຊັ້ນຫີນໜາມພູໄຟ-ຫີນໜາມໜໍ່ (Karstic); (ຕາຕະລາງ 9 ແລະ ຮູບທີ 6).

ຕາຕະລາງ 9: ຈັດປະເພດຊັ້ນໃຫ້ນໍ້າໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ເຊໂດນ

ລະດັບ	ປະເພດຊັ້ນໃຫ້ນໍ້າ	ປະລິມານນໍ້າໃຕ້ດິນ (ລິດຕໍ່ວິນາທີ)	ເນື້ອທີ່ (ກມ ²)	ເປີເຊັນ (%)
1	ຊັ້ນຫີນພູໄຟ (Volcanic)	0,30-3,00	3.264	45,27
2	ຊັ້ນຫີນໃນຍຸກຫີນ (Sedimentary Mesozoic)	0,10-1,50	2.630	36,49
3	ຊັ້ນດິນຕຶມ (Alluvial)	0,30-6	782	10,84
4	ຊັ້ນຫີນດຶກດຳບັນ (Sedimentary Paleozoic)	0,10-1	518	7,2
5	ຊັ້ນຫີນໜາມພູໄຟ-ຫີນໜາມໜໍ່ (karstic)	0-10	15	0,2
ລວມ			7.209	100

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ສະຖາບັນຄຸ້ມຄອງນໍ້າສາກົນ (IWMI) ປີ 2021).

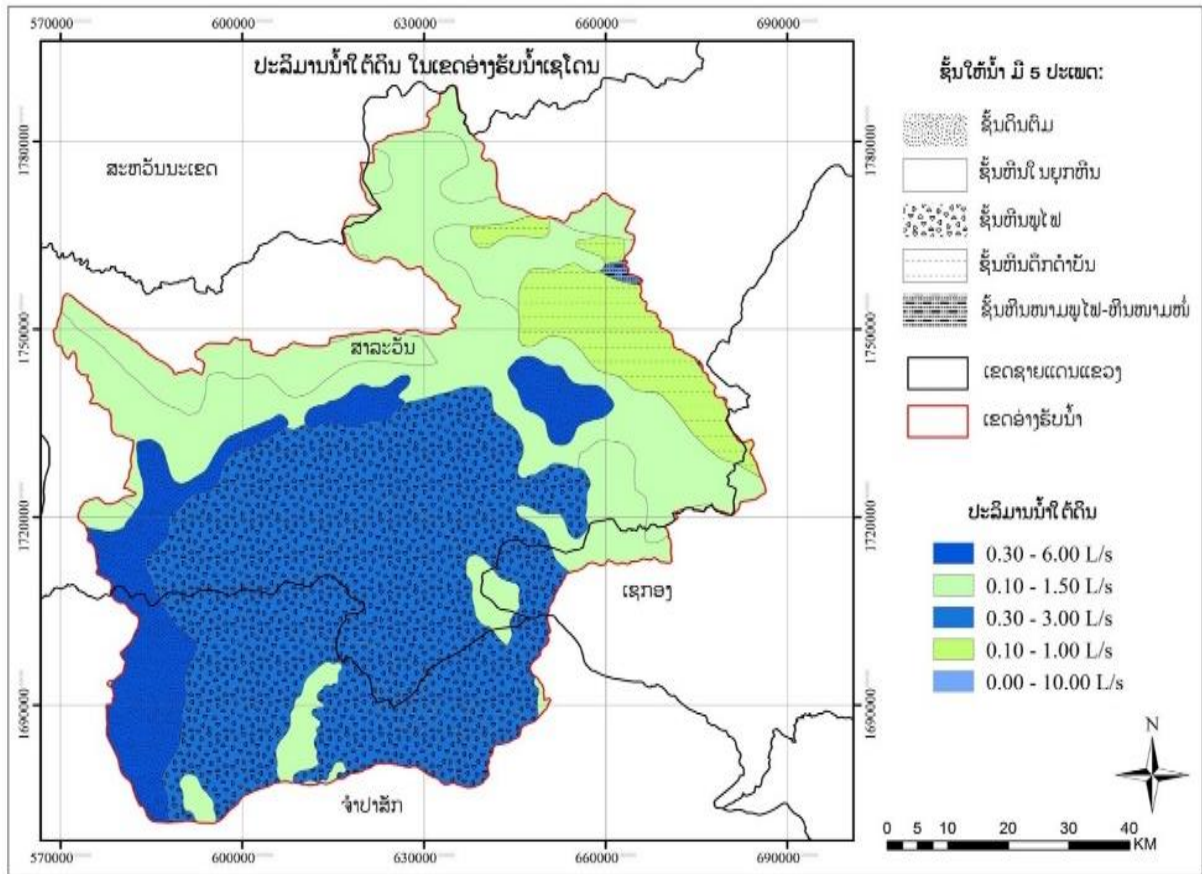


(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ສະຖາບັນຄຸ້ມຄອງນໍ້າສາກົນ (IWMI) ປີ 2021).

ຮູບທີ 6: ປະລິມານນໍ້າ ຕາມແຕ່ລະປະເພດຊັ້ນໃຫ້ນໍ້າ ໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ເຊໂດນ

ແຫຼ່ງນໍ້າໃຕ້ດິນໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ເຊໂດນ ແມ່ນພົບເຫັນຢູ່ຊັ້ນໃຫ້ນໍ້າປະເພດຊັ້ນຫີນພູໄຟ (Volcanic) ກວມເນື້ອທີ່ 3.264 ກມ² ຫຼື ເທົ່າກັບ 45,27% ຂອງພື້ນທີ່ທັງໝົດ ຄວາມສາມາດໃນການສະໜອງນໍ້າ ແມ່ນຢູ່ລະດັບຫຼາຍ ມີປະລິມານການໄຫຼຂອງນໍ້າຢູ່ລະຫວ່າງ 0,30-3 ລິດຕໍ່ວິນາທີ; ຊັ້ນຫີນໃນຍຸກຫີນ (Sedimentary Mesozoic) ກວມເນື້ອທີ່ 2.630 ກມ² ຫຼື ເທົ່າກັບ 36,49% ຂອງພື້ນທີ່ທັງໝົດ ຄວາມສາມາດໃນການສະໜອງນໍ້າ ແມ່ນຢູ່ລະດັບປານກາງ ມີປະລິມານການໄຫຼຂອງນໍ້າ ຢູ່ລະຫວ່າງ 0,10-1,50 ລິດຕໍ່ວິນາທີ; ຊັ້ນດິນຕຶມ (Alluvial) ກວມເນື້ອທີ່ 782 ກມ² ຫຼື ເທົ່າກັບ 10,84% ຂອງພື້ນທີ່ທັງໝົດ ຄວາມສາມາດໃນການສະໜອງນໍ້າ ແມ່ນຢູ່ລະດັບຫຼາຍ ມີປະລິມານການໄຫຼຂອງນໍ້າຢູ່ລະຫວ່າງ 0,30-6 ລິດຕໍ່ວິນາທີ; ຊັ້ນຫີນດຶກດຳບັນ (Sedimentary Paleozoic) ກວມເນື້ອທີ່ 518 ກມ² ຫຼື ເທົ່າກັບ 7,2% ຂອງພື້ນທີ່ທັງໝົດ ຄວາມສາມາດໃນການສະໜອງນໍ້າ

ແມ່ນຢູ່ລະດັບປານກາງ ມີປະລິມານການໄຫຼຂອງນ້ຳຢູ່ ລະຫວ່າງ 0,10-1 ລິດຕໍ່ວິນາທີ ແລະ ຊັ້ນຫີນໜາມພູໄຟ-ຫີນໜາມໜໍ່ (karstic) ກວມເນື້ອທີ່ 15 ກມ² ຫຼື ເທົ່າກັບ 0,2% ຂອງພື້ນທີ່ທັງໝົດ ຄວາມສາມາດໃນການສະໜອງນ້ຳແມ່ນຢູ່ລະດັບຕໍ່າຫຼາຍ ມີປະລິມານການໄຫຼຂອງນ້ຳຢູ່ລະຫວ່າງ 0-10 ລິດຕໍ່ວິນາທີ (ຮູບທີ 7 ແລະ ຕາຕະລາງ 10).



ຮູບທີ 7: ແຜນທີ່ຊັ້ນໃຫ້ນ້ຳ ແລະ ປະລິມານນ້ຳໄຕ້ດິນໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ

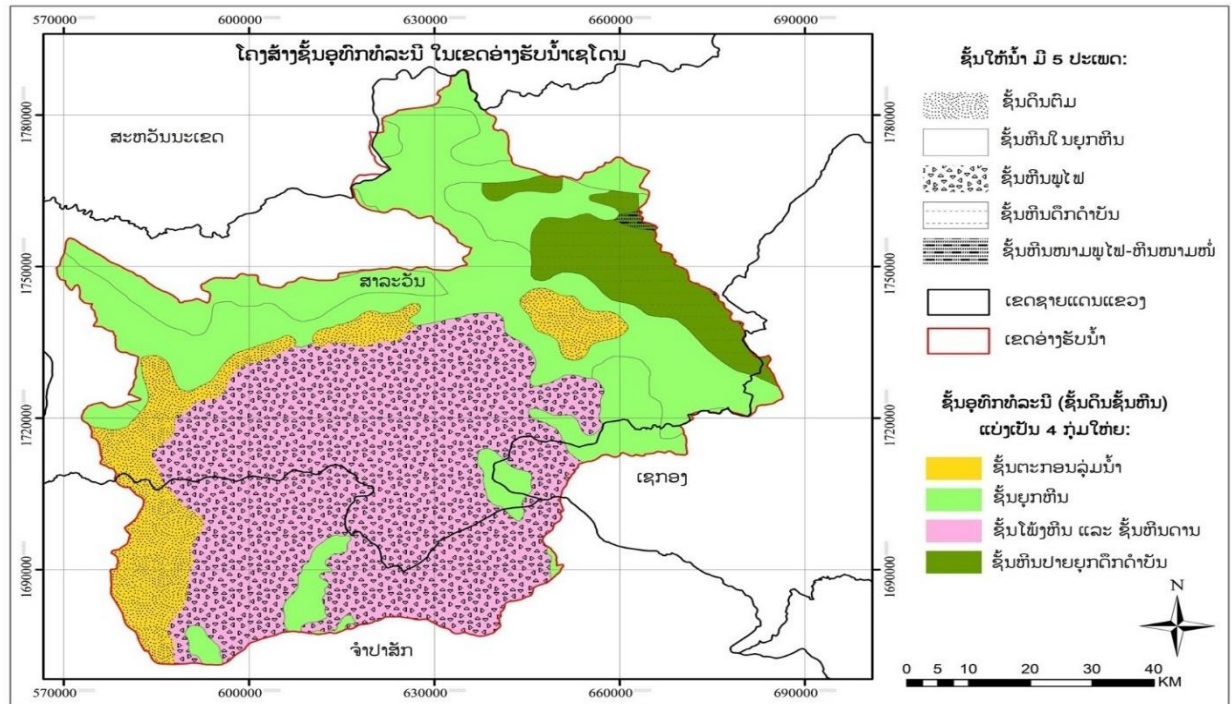
ຕາຕະລາງ 10: ສົມທຽບເນື້ອທີ່ຊັ້ນໃຫ້ນ້ຳກັບຂອບເຂດອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ

ລ/ດ	5 ປະເພດ ຊັ້ນໃຫ້ນ້ຳ	ແຂວງສາລະວັນ			ແຂວງຈຳປາສັກ			ແຂວງເຊກອງ		
		ເນື້ອທີ່ຊັ້ນ ໃຫ້ນ້ຳ (ກມ ²)	ເນື້ອທີ່ ອ່າງ (ກມ ²)	ເປີເຊັນ (%)	ເນື້ອທີ່ຊັ້ນ ໃຫ້ນ້ຳ (ກມ ²)	ເນື້ອທີ່ ອ່າງ (ກມ ²)	ເປີເຊັນ (%)	ເນື້ອທີ່ຊັ້ນ ໃຫ້ນ້ຳ (ກມ ²)	ເນື້ອທີ່ອ່າງ ຮັບນ້ຳ (ກມ ²)	ເປີເຊັນ (%)
1	ຊັ້ນຫີນພູໄຟ	1.841	5.159	35,70	1.329	1.797	73,97	93	253	36,66
2	ຊັ້ນຫີນໃນ ຍຸກຫີນ	2.342		45,39	138		7,66	151		59,53
3	ຊັ້ນດິນຕົມ	452		8,76	330		18,37	0		0
4	ຊັ້ນຫີນດຶກ ດຳບັນ	509		9,86				10		3,81
5	ຊັ້ນຫີນໜາມ ພູໄຟ-ຫີນ ໜາມໜໍ່	15		0,29	0		0	0		0
ລວມ				100			100			100

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ສະຖາບັນຄຸ້ມຄອງນ້ຳສາກົນ (IWMI), ປີ 2021).

2.3.5. ທໍລະນີສາດ

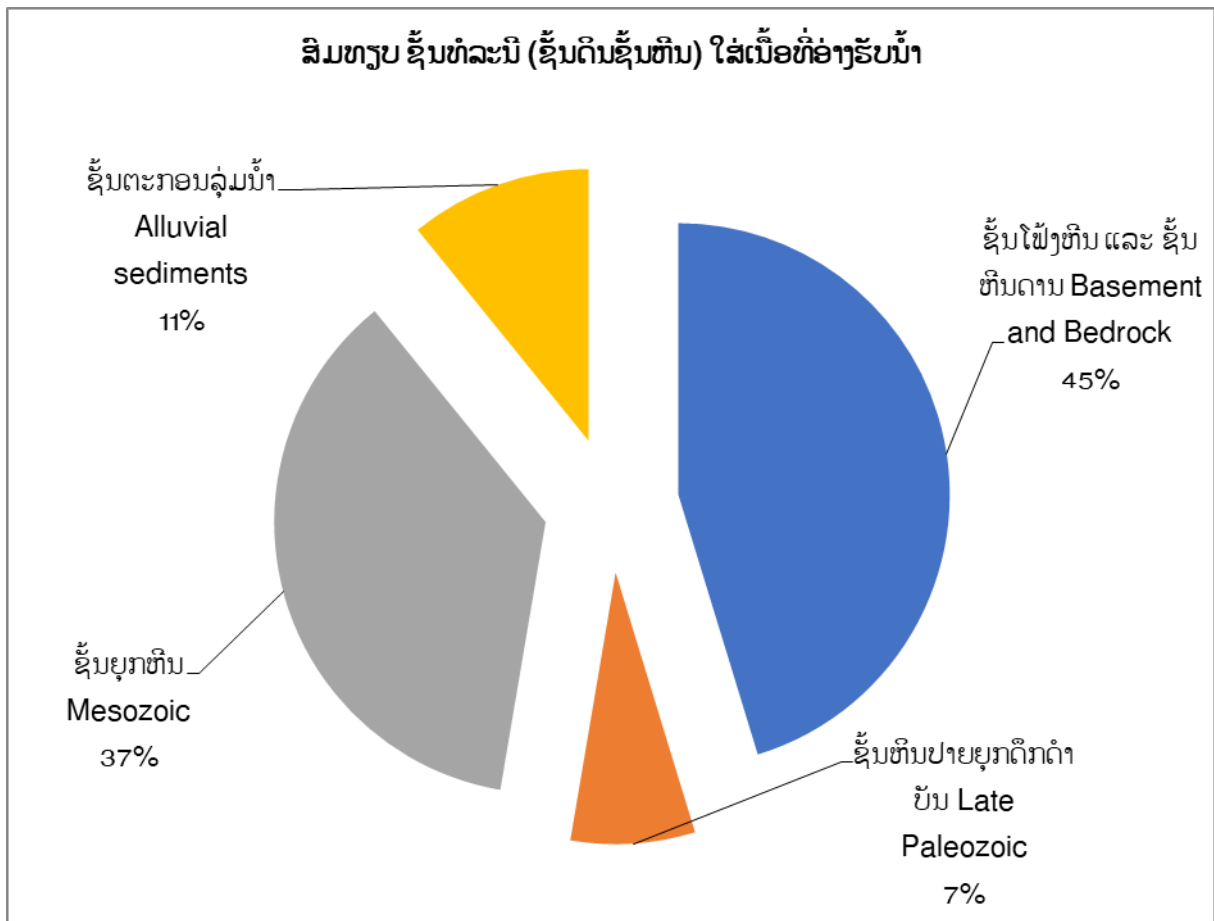
ຄຸນລັກສະນະທາງດ້ານທໍລະນີສາດໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າເຊໂດນ ໄດ້ແບ່ງລະບົບຊັ້ນໃຫ້ນໍ້າ (Aquifer) ອອກເປັນ 5 ປະເພດຄື: ຊັ້ນຫີນພູໄຟ (Volcanic), ຊັ້ນຫີນໃນຍຸກຫີນ (Sedimentary Mesozoic), ຊັ້ນດິນຕຶມ (Alluvial), ຊັ້ນຫີນດຶກດຳບັນ (Sedimentary Paleozoic) ແລະ ຊັ້ນຫີນໜາມພູເຂົາໄຟ-ຫີນໜາມໜໍ່ (karstic). ເຊິ່ງໃນນີ້, ແມ່ນໄດ້ຈັດເປັນກຸ່ມຊັ້ນອຸທົກທໍລະນີ ຫຼື ເອີ້ນອີກຢ່າງໜຶ່ງວ່າ ຊັ້ນດິນຊັ້ນຫີນ (Hydrogeological) ອອກເປັນ 4 ກຸ່ມ ໃຫຍ່ດ້ວຍກັນຄື: ຊັ້ນຕະກອນລຸ່ມນໍ້າ (Alluvial sediments), ຊັ້ນຍຸກຫີນ (Mesozoic), ຊັ້ນໄຜ້ງຫີນ ແລະ ຊັ້ນ ຫີນດານ (Basement and Bedrock) ແລະ ຊັ້ນຫີນປາຍຍຸກດຶກດຳບັນ (Late Paleozoic) (ຮູບທີ 8).



ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມຊັບພະຍາກອນນໍ້າ, ກຊສ, ປີ 2022.

ຮູບທີ 8: ແຜນທີ່ໂຄງສ້າງ ຊັ້ນອຸທົກທໍລະນີໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ເຊໂດນ

- ກຸ່ມຊັ້ນໄຜ້ງຫີນ ແລະ ຊັ້ນຫີນດານ ແມ່ນກວມເອົາ 45% ຫີນກຸ່ມນີ້ ມີລັກສະນະເປັນແຮ່ດິນໜຽວ ເມື່ອສະຫຼາຍຕົວ ຈະເປັນດິນທີ່ມີສີນ້ຳຕານແດງ ແລະ ດິນຕຶມ ເຊິ່ງພົບເຫັນເປັນຈຳນວນຫລາຍໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າເຊໂດນ;
- ກຸ່ມຊັ້ນຍຸກຫີນ ແມ່ນກວມເອົາ 37% ຂອງເນື້ອທີ່ທັງໝົດ. ຫີນກຸ່ມນີ້ສ່ວນໃຫຍ່ ມີລັກສະນະເປັນຫີນຊາຍ (Sandstone) ແລະ ດິນໜຽວ ທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນຍຸກຫີນ; ສຳລັບ ຊັ້ນຫີນດຶກດຳບັນ ແລະ ຊັ້ນຫີນໜາມພູເຂົາໄຟ-ຫີນໜາມໜໍ່ ແມ່ນຈັດຢູ່ໃນກຸ່ມຊັ້ນຫີນປາຍຍຸກດຶກດຳບັນ, ລັກສະນະຂອງຊັ້ນຫີນ ເປັນຫີນປູນທີ່ມີເນື້ອຫີນທີ່ແຕກຕ່າງກັນ. ນອກນັ້ນ, ຍັງມີຮູບແບບເປັນຊັ້ນຫີນຕະກອນ ຫີນກຸ່ມນີ້ມີລັກສະນະເປັນຫີນຊາຍ (Sand stone), ຫີນດິນດານ (Shale) ເປັນຫີນທີ່ບໍ່ແຂງຫຼາຍ ແລະ ສະຫຼາຍຕົວໄດ້ໄວ ແລະ ໄດ້ກວມເອົາ 7% ຂອງເນື້ອທີ່ທັງໝົດ;
- ສ່ວນກຸ່ມຊັ້ນຕະກອນລຸ່ມນໍ້າ ມີພຽງ 11% ກຸ່ມຕະກອນດັ່ງກ່າວ ມີລັກສະນະປະກອບດ້ວຍດິນໜຽວ, ຊາຍ ແລະ ຫີນ ທີ່ເກີດຈາກການພັດຂອງແມ່ນໍ້າມາສະສົມຫລາຍຂຶ້ນ, ຊັ້ນຕະກອນລຸ່ມນໍ້າເປັນແຫຼ່ງກັກເກັບນໍ້າໄດ້ເປັນຢ່າງດີ ແຕ່ພົບເຫັນໜ້ອຍໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ (ຮູບທີ 9).



ຮູບທີ 9: ສົມທຽບ ຊັ້ນອຸທິກທໍລະນີໃສ່ເນື້ອທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າເຊໂດນ

2.3.6 ສະພາບປ່າໄມ້ ແລະ ຊີວະນາໆພັນ

ປ່າໄມ້ໃນອ່າງຮັບນໍ້າເຊໂດນ ແມ່ນມີເນື້ອທີ່ປະມານ 339.480 ເຮັກຕາ, ປະກອບມີປ່າປ້ອງກັນແຫ່ງຊາດ 3 ແຫ່ງຄື: ເຊຕະນວນ-ພູນາກ 25.444 ເຮັກຕາ, ພູກະແຕ 66.442 ເຮັກຕາ, ຍອດນໍ້າພູພຽງບໍລະເວນ 43.595 ເຮັກຕາ; ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ 2 ແຫ່ງ ຄື: ເຊບ້ຽນວນ 17.817 ເຮັກຕາ, ພູຊຽງທອງ 6.708 ເຮັກຕາ; ປ່າຜະລິດແຫ່ງຊາດ 4 ແຫ່ງ ຄື: ຫ້ວຍເປັນ 3.480 ເຮັກຕາ, ເລົ່າງາມ 74.580 ເຮັກຕາ, ພູຕາລະວາ 63.824 ເຮັກຕາ, ສີລິວັງເວີນ 37.590 ເຮັກຕາ (ຕາຕະລາງ 11 ແລະ ຮູບທີ 10).

ຕາຕະລາງ 11: ສາມປະເພດປ່າໄມ້ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ເຊໂດນ

ລ/ດ	ປະເພດປ່າໄມ້	ເນື້ອທີ່ແຕ່ລະປະເພດປ່າໄມ້ (ຮຕ)	ຊື່ຊົງເຂດປ່າໄມ້	ຊື່ແຂວງທີ່ກວມເອົາຊົງເຂດປ່າໄມ້	ເນື້ອທີ່ແຕ່ລະຊົງເຂດປ່າໄມ້ (ຮຕ)	ເນື້ອທີ່ກວມເອົາເປັນເປີເຊັນ (%)
1	ປ່າປ້ອງກັນແຫ່ງຊາດ	135.481	ເຊຕະນວນ-ພູນາກ	ສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ສາລະວັນ	25.444	18,78
			ພູກະແຕ	ສາລະວັນ ແລະ ເຊກອງ	66.442	49,04
			ຍອດນໍ້າພູພຽງບໍລະເວນ	ສາລະວັນ, ຈຳປາສັກ ແລະ ເຊກອງ	43.595	32,18
2	ປ່າສະຫງວນ	24.525	ເຊບ້ຽນວນ	ສາລະວັນ ແລະ ສະຫວັນນະເຂດ	17.817	72,65

2.3.7 ສະພາບການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ເຊໂດນ ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນເປັນດິນກະສິກໍາ ການປູກພືດຕົ້ນຕໍແມ່ນ ເຂົ້າ, ສາລີ, ຖົ່ວເຫຼືອງ, ຖົ່ວດິນ, ກາເຟ ແລະ ຢາສູບ (ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ ປີ 2004). ໃນຕອນກາງຂອງອ່າງຮັບນໍ້າເປັນເຂດທົ່ງພຽງເໝາະສົມສໍາລັບການເຮັດກະສິກໍາ. ສ່ວນພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າຕອນລຸ່ມຢູ່ນະຄອນປາກເຊ ແມ່ນເໝາະສົມກັບການປູກເຂົ້າຍ້ອນມີລະບົບຊົນລະປະທານ (ວິໄລສອນ, 2015).

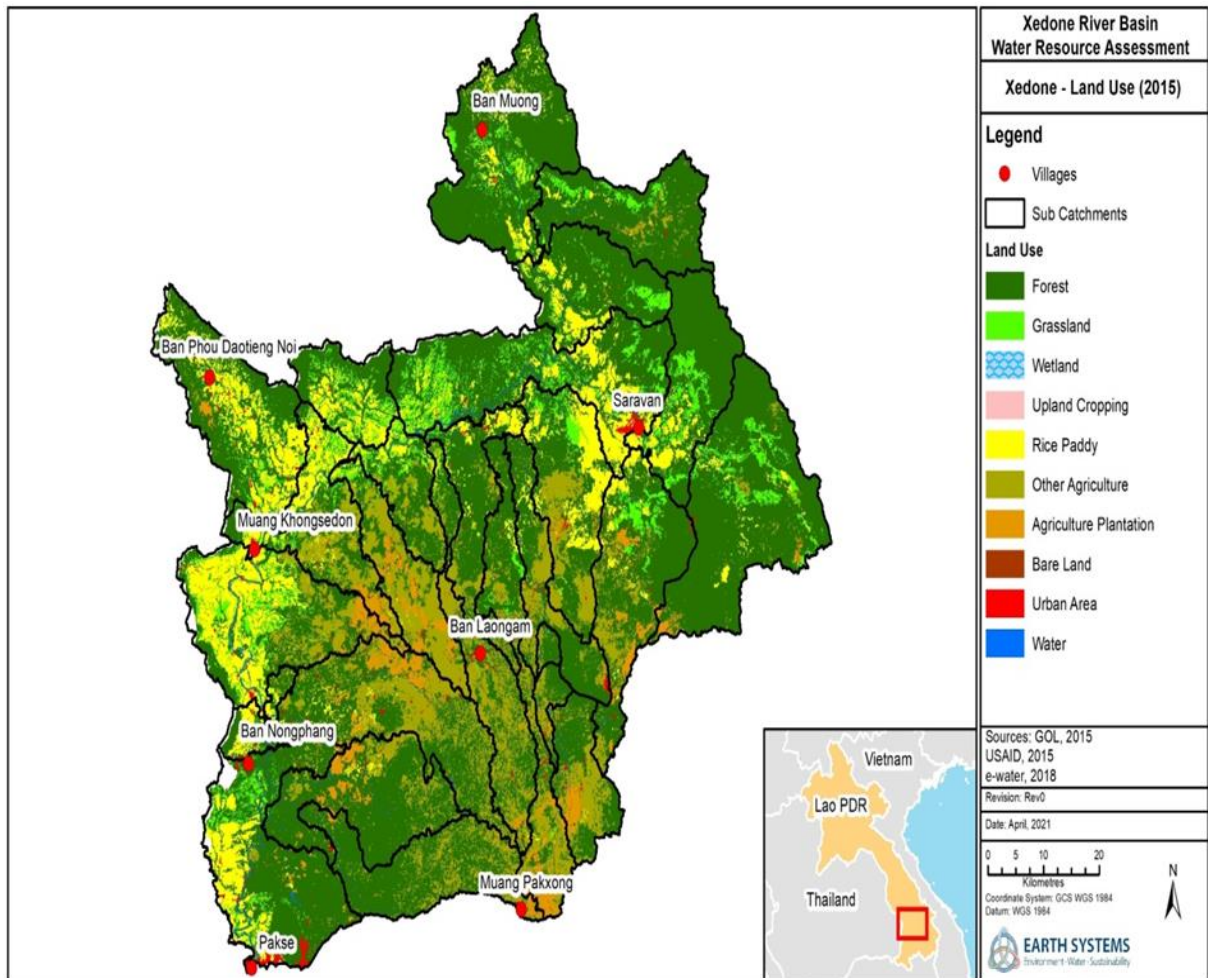
ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ເຊໂດນ ສາມາດແບ່ງອອກໄດ້ດັ່ງນີ້: ການປູກເຂົ້າໄຮ່ 12%, ການປູກພືດກະສິກໍາອື່ນໆ 15% ແລະ ການປູກກະເຟ ແລະ ຢາງພາລາ ຢູ່ເຂດພູພຽງບໍລະເວນ 3% (ພອນພິລາ, 2017). ສ່ວນພື້ນທີ່ທີ່ເຫຼືອແມ່ນປ່າໄມ້ ແລະ ພື້ນທີ່ຫີນບາເລັນ (Barren) 0,15%, ການປູກພືດເຂດເນີນສູງ 0,04%.

ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ມີຢູ່ໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ເຊໂດນ ແມ່ນໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງປະຊາກອນ, ການພັດທະນາ, ການຕັດໄມ້ທໍາລາຍປ່າ, ການເຊາະເຈື່ອນຂອງດິນ ແລະ ການຕົກຕະກອນໃນແມ່ນໍ້າ (ວິໄລສອນ, 2015) (ຕາຕະລາງ 12 ແລະ ຮູບທີ 11).

ຕາຕະລາງ 12: ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ເຊໂດນ

ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ	ເນື້ອທີ່ (ກມ ²)	ເປີເຊັນ (%)
ປ່າໄມ້	4.428	62,30
ທົ່ງຫຍ້າ	424	5,97
ກະສິກໍາເນີນສູງ	3	0,04
ປູກເຂົ້າໄຮ່	841	11,83
ກະສິກໍາຕ່າງໆ	1.087	15,30
ກະສິກໍາທ້ອງຖິ່ນ	219	3,09
ເຂດຕົວເມືອງ	50	0,71
ເຂດປ່າໄມ້ ແລະ ຫີນ	10	0,15
ແມ່ນໍ້າ	44	0,62
ລວມ	7.108	100%

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້, ປີ 2015).



(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ບົດລາຍງານການປະເມີນ ແລະ ແບບຈຳລອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳຂອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ, ພະຈິກ 2020)
ຮູບທີ 11: ແຜນທີ່ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ

2.3.8 ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ

ສະພາບອາກາດ ແລະ ປະລິມານນ້ຳຝົນຢູ່ ສປປ ລາວ ແມ່ນໄດ້ຮັບອິດທິພົນສູງຈາກການກະຈາຍໂຕຂອງຊັ້ນ ບັນຍາກາດໃນວົງກວ້າງ ລວມທັງ ພາວະອາກາດປ່ຽນແປງໃນພາກໃຕ້ (El Niño-Southern Oscillation) ແລະ ເຂດພາກພື້ນອາຊີປາຊີຟິກ (Interdecadal Pacific Oscillation-IPO). ສະພາບອາກາດໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ແມ່ນຈັດຢູ່ໃນເຂດຮ້ອນມໍລະສຸມທີ່ມີລະດູຝົນແຕ່ ເດືອນພຶດສະພາ ຫາ ເດືອນຕຸລາ ແລະ ລະດູແລ້ງແຕ່ ເດືອນ ພະຈິກ ຫາ ເດືອນເມສາ.

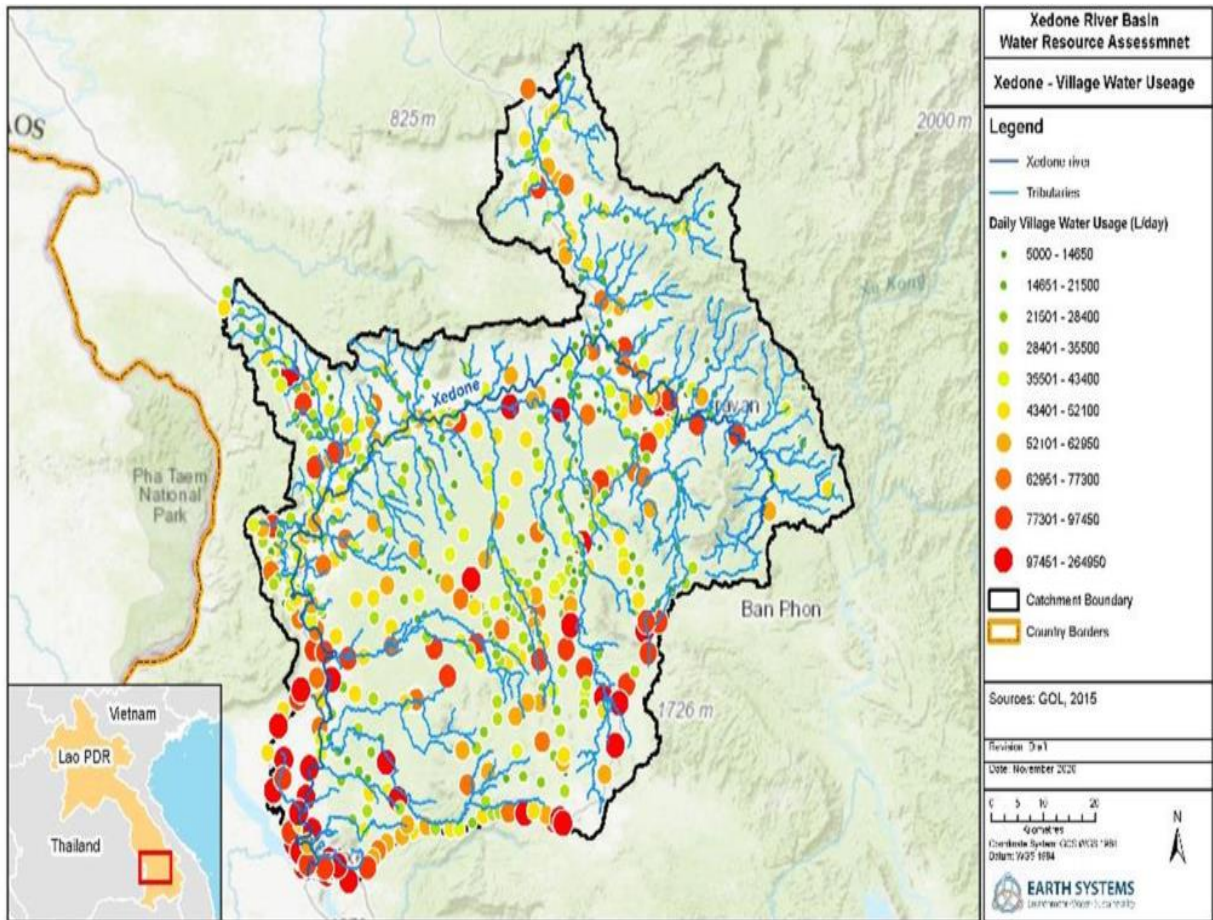
2.4 ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ

2.4.1 ການອຸປະໂພກ ແລະ ບໍລິໂພກ

ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ລະຫວ່າງ ໃນຕົວເມືອງ ແລະ ຊົນນະບົດ ແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນ. ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ເພື່ອການ ອຸປະໂພກ ແລະ ບໍລິໂພກຂອງປະຊາຊົນ ໃນຊຸມຊົນຂະໜາດນ້ອຍ ສະເລ່ຍ 50 ລິດ/ຄົນ/ມື້, ສຳລັບ ໃນຕົວເມືອງ ສະເລ່ຍ ລະຫວ່າງ 90-160 ລິດ/ຄົນ/ມື້.

ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ໃນເຂດຕົວເມືອງ ມີການເພີ່ມຂຶ້ນ ແມ່ນມາຈາກການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງຈຳນວນປະຊາກອນ, ການ ນຳໃຊ້ນ້ຳເຂົ້າໃນຂະບວນການຜະລິດດ້ວຍເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ບັນດາອຸດສາຫະກຳຕ່າງໆ ທີ່ນຳໃຊ້ນ້ຳຈາກອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ທັງໃນຕົວເມືອງ ແລະ ຊົນນະບົດ ສະເລ່ຍແມ່ນປະມານ 29.000 ມ³/ມື້.

ການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ໃນເຂດຊົນນະບົດ ກວມເອົາເຖິງ 75%, ສ່ວນໃນຕົວເມືອງກວມເອົາ 25%. ຊຶ່ງມັນໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ສ່ວນໃຫຍ່ໄດ້ເນັ້ນໃສ່ໃນຕົວເມືອງ, ໂດຍສະເພາະ ນະຄອນປາກເຊ ແລະ ເມືອງຊະນະສົມບູນ ການແຈກຢາຍການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າເຊໂດນ ແມ່ນສະແດງໃຫ້ເຫັນໃນ ຮູບທີ 12.



(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ບົດລາຍງານການປະເມີນ ແລະ ແບບຈຳລອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າຂອງອ່າງຮັບນໍ້າເຊໂດນ, ພະຈິກ 2020)

ຮູບທີ 12: ແຜນທີ່ການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ອຸປະໂພກ ແລະ ບໍລິໂພກໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ເຊໂດນ

2.4.2 ກະສິກໍາ-ຊົນລະປະທານ

ການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ເຊໂດນ ແລະ ນໍ້າສາຂາ ແມ່ນນໍາໃຊ້ເພື່ອການກະສິກໍາ, ສັກກາຍະພາບຂອງຊົນລະປະທານ ແລະ ຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງດິນ ສ່ວນໃຫຍ່ຊ່ວຍເພີ່ມໂອກາດຕໍ່ການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ໂດຍສະເພາະແມ່ນໃນພື້ນທີ່ທົ່ງພຽງ ແລະ ພູພຽງບໍລະເວນ ແຂວງສາລະວັນ ມີປະລິມານການນໍາໃຊ້ນໍ້າຊົນລະປະທານສູງໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ກວມປະມານ 56% ຂອງ 1.073 ລ້ານ ມ³ ຕໍ່ປີ. ທັງໃນລະດູແລ້ງ ແລະ ລະດູຝົນ, ໃນຂະນະທີ່ ແຂວງຈຳປາສັກ ແລະ ແຂວງ ເຊກອງ ແມ່ນກວມປະມານ 40% ແລະ 4% ຕາມລຳດັບ ພື້ນທີ່ຊົນລະປະທານໃນປະຈຸບັນໃນບັນດາເມືອງນອນໃນອ່າງຮັບນໍ້າເຊໂດນ ແມ່ນສະແດງໃຫ້ເຫັນໃນ ຕາຕະລາງ 13, 14 ແລະ 15.

ຕາຕະລາງ 13: ພື້ນທີ່ຊົນລະປະທານບັນດາເມືອງນອນໃນອ່າງຮັບນໍ້າເຊໂດນ (ແຂວງຈຳປາສັກ)

ລ/ດ	ເມືອງ/ນະຄອນ	ຈຳນວນ ໂຄງການ	ພື້ນທີ່ຊົນລະປະທານ (ຮຕ)		ການນໍາໃຊ້ຊົນລະປະທານຕົວຈິງ (ຮຕ)	
			ລະດູແລ້ງ	ລະດູຝົນ	ລະດູແລ້ງ	ລະດູຝົນ
1.	ປາກເຊ	13	2.091	1.810	2.021	1.690
2.	ຊະນະສົມບູນ	29	5.535	5.195	5.415	5.045

3.	ບາຈຽງຈະເລີນສຸກ	8	288	259	274	262
4.	ປາກຊ່ອງ	3	45	15	35	5

ຕາຕະລາງ 14: ພື້ນທີ່ຊົນລະປະທານບັນດາເມືອງນອນໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ (ແຂວງສາລະວັນ)

ລ/ດ.	ເມືອງ	ຈຳນວນ ໂຄງການ	ພື້ນທີ່ຊົນລະປະທານ (ຮຕ)		ການນຳໃຊ້ຊົນລະປະທານຕົວຈິງ (ຮຕ)	
			ລະດູແລ້ງ	ລະດູຝົນ	ລະດູແລ້ງ	ລະດູຝົນ
1.	ວາປີ	24	8.415	6.515	4.055	3.085
2.	ສາລະວັນ	29	5.260	2.669	5.160	2.995
3.	ເລົ່າງາມ	15	1.495	853	1.150	623
4.	ລະຄອນເພັງ	10	1.515	1.220	3.155	1.490
5.	ຕາໂອ້ຍ	3	217	170	125	65
6.	ຄົງເຊໂດນ	40	4.585	3.625	4.335	3.335
7.	ຕຸ້ມລານ	6	220	140	165	85

ຕາຕະລາງ 15: ພື້ນທີ່ຊົນລະປະທານບັນດາເມືອງນອນໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ (ແຂວງເຊກອງ)

ລ/ດ.	ເມືອງ	ຈຳນວນ ໂຄງການ	ພື້ນທີ່ ຊົນລະປະທານ (ຮຕ)		ການນຳໃຊ້ຊົນລະປະທານຕົວຈິງ (ຮຕ)	
			ລະດູແລ້ງ	ລະດູຝົນ	ລະດູແລ້ງ	ລະດູຝົນ
1.	ລະມາມ	13	841	567	916	533
2.	ທ່າແຕງ	18	577	144	552	177
3.	ກະລຶມ	101	-	-	-	-

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ພະແນກ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ 3 ແຂວງ, ປີ 2020).

ການແຈກຢາຍພື້ນທີ່ຊົນລະປະທານໃນບັນດາເມືອງໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ມີລັກສະນະທາງພູມສັນຖານທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ແລະ ພື້ນທີ່ຊົນລະປະທານບໍ່ໄດ້ຕັ້ງຢູ່ພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາທັງໝົດ. ດັ່ງນັ້ນ, ການແຈກຢາຍພື້ນທີ່ຊົນລະປະທານ ຈຳເປັນຕ້ອງເຮັດໂດຍການຄິດໄລ່ອັດຕາສ່ວນຂອງໂຄງການຊົນລະປະທານທີ່ຕັ້ງຢູ່ໃນອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາດັ່ງກ່າວ.

2.4.3 ພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງນ້ຳ

ປະຈຸບັນໂຄງການໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳ ທີ່ກຳລັງດຳເນີນການຜະລິດພາຍໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ມີຢູ່ 4 ເຂື່ອນ ຄື: ເຂື່ອນ ເຊລະບຳ, ເຊເຊັດ 1, ເຊເຊັດ 2 ແລະ ເຊເຊັດ 3.

ເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳ ເຊເຊັດ 2 ເປັນເຂື່ອນທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ, ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍ ທາງເບື້ອງ (ຫ້ວຍຕາປຸງ) ເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳ, ສະຖານີໄຟຟ້າ ແລະ ຈັກຜະລິດໄຟຟ້າ 2 ໜ່ວຍ. ທາງເບື້ອງຫ້ວຍຕາປຸງປະກອບດ້ວຍ ຝາຍນ້ຳລື້ນ, ໂຄງສ້າງທາງນ້ຳເຂົ້າ ແລະ ທໍ່ລະບາຍນ້ຳຄອນກຣີດຍາວ 1.100 ແມັດ, ຄອງສົ່ງນ້ຳຍາວ 7.964,3 ແມັດ. ການລະບາຍນ້ຳຂອງຫ້ວຍຕາປຸງແມ່ນ 6 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ ແລະ ສຸດທ້າຍແມ່ນໄຫຼລົງສູ່ແມ່ນ້ຳເຊເຊັດ ແມ່ນ 12 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ ຫຼັງຈາກການດູດຊຶມຈາກຫ້ວຍຫຼາຍແຫ່ງ. ໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້ມີການປ່ອຍນ້ຳລົງສູ່ຕອນລຸ່ມຂອງເຂື່ອນ 0,2 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ ໄດ້ເກືອບໝົດປີ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມເຂື່ອນດັ່ງກ່າວນີ້ສາມາດປ່ຽນແປງໄດ້ໂດຍອີງໃສ່ການປ່ອຍນ້ຳ ລົງສູ່ຄວາມຕ້ອງການສຳລັບຄວາມຕ້ອງການດ້ານຊົນລະປະທານໂດຍຜ່ານການຄຸ້ມຄອງການດຳເນີນງານຂອງຄອງນ້ຳດັ່ງກ່າວ.

ນອກຈາກນີ້ເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳເຊເຊັດ 2 ແລະ ສະຖານີໄຟຟ້າປະກອບດ້ວຍຕົວເຂື່ອນເບຕິງ, ຄອງ ສິ່ງນ້ຳຈາກໂຮງຈັກປັ່ນໄຟມີຄວາມຍາວ 1,5 ກິໂລແມັດ, ຄວາມຍາວຂອງພື້ນທີ່ແມ່ນ 6,9 ກິໂລແມັດ, ອຸໂມງທີ່ມີ ເນື້ອທີ່ໜ້າຕັດ 23 ມ², ຫ້ອງໂຖງຊັ້ນໃຕ້ດິນມີຄວາມຍາວ 1,15 ກມ ທີ່ມີເສັ້ນຜ່ານສູນກາງຂະໜາດ 3 ແມັດ ແລະ ໂຮງໄຟຟ້າເທິງໜ້າດິນທີ່ມີຄອງສິ່ງນ້ຳໄປຫາເຊເຊັດ 1. ໄດ້ມີການອະນຸຍາດປ່ອຍນ້ຳລົງສູ່ຕອນລຸ່ມຂອງເຂື່ອນແມ່ນ 0,5 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ ເພື່ອຮັກສາຄຸນນະພາບນ້ຳ ແລະ ຊີວະນາໆພັນຢູ່ຕອນລຸ່ມເຂື່ອນ. ໂຮງໄຟຟ້າເຊເຊັດ 1 ແລະ ເຊເຊັດ 2 ເຊື່ອມຕໍ່ກັນຜ່ານສາຍສົ່ງ 115 kv ທີ່ມີຄວາມຍາວ 37 ກິໂລແມັດ. ຊຶ່ງຍາວເລີ່ມຈາກສະຖານີໄຟຟ້າເຊເຊັດ 2 ຫາເມືອງປາກຊ່ອງ. ເພື່ອຈະເຊື່ອມຕໍ່ລະບົບຈາກເຂື່ອນຫ້ວຍເຫາະ ກັບລະບົບຕາຂ່າຍໄຟຟ້າພາກໃຕ້, ໃນຂະນະ ດຽວກັນ ກໍ່ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການນຳເຂົ້າກະໄຟຟ້າຈາກປະເທດໄທ ໃນຊ່ວງລະດູແລ້ງໄດ້. ສຳລັບສາຍສົ່ງ 115 kV, ຍາວ 1,5 ກິໂລແມັດ ຈະເຊື່ອມຕໍ່ເດີນສະຫຼັບກັນລະຫວ່າງ ເຊເຊັດ 2 ແລະ ເຊເຊັດ 1 (ຕາຕະລາງ 16).

ຕາຕະລາງ 16: ເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ

ຊື່ເຂື່ອນ	ທີ່ຕັ້ງ	ປະລິມານ ການສະ ໜອງນ້ຳ	ການເກັບກັກນ້ຳປະຈຳປີ		ປະລິມານນ້ຳ ໄຫຼຜ່ານເຮືອນ ຈັກສູງສຸດ	ປະລິມານນ້ຳໄຫຼສະເລ່ຍ ເຂົ້າອ່າງເກັບນ້ຳ	
			ປະລິມານ ນ້ຳເຂົ້າ	ເປີເຊັນຂອງການ ສະໜອງນ້ຳ		ອັດຕາການ ໄຫຼເຂົ້າ	ເປີເຊັນສະເລ່ຍ ປະລິມານນ້ຳສູງ ສຸດໄຫຼຜ່ານ ເຮືອນຈັກ
		ລ້ານ ມ ³	ລ້ານ ມ ³	ເປີເຊັນ (%)	ມ ³ /ວິນາທີ	ມ ³ /ວິນາທີ	%
ເຊລະບຳ	ຈຳປາສັກ	0,8	6.281	7.850,88	38	199,01	524
ເຊເຊັດ 1	ສາລະວັນ	2,33	622,4	267,12	33,2	19,7	59
ເຊເຊັດ 2	ສາລະວັນ	9,87	548,8	5.560	35,2	17,4	49
ເຊເຊັດ 3	ຈຳປາສັກ	4,18	267,1	6.390	15,1	8,46	56

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ບົດລາຍງານການປະເມີນ ແລະ ແບບຈຳລອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳຂອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ, ພະຈິກ 2020).

2.4.4 ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຮ່

ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ເຂົ້າໃນຂະແໜງການອຸດສາຫະກຳ ກໍ່ແມ່ນໜຶ່ງໃນການນຳໃຊ້ນ້ຳ ທີ່ສຳຄັນ ເພື່ອທຳການຜະລິດ ຕ່າງໆ ໃນທົ່ວຂອບເຂດອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ. ການນຳໃຊ້ນ້ຳສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດເຄື່ອງອຸປະ ໂພກ-ບໍລິໂພກ, ການກໍ່ສ້າງ, ພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳ ແລະ ບໍ່ແຮ່. ອຸດສາຫະກຳຂະໜາດໃຫຍ່ ແມ່ນສ່ວນຫຼາຍ ມີຢູ່ແຂວງຈຳປາສັກ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ໂຮງງານບົດ ແລະ ປຸງແຕ່ງກາເຟ, ໂຮງເລື່ອຍ ແລະ ປຸງແຕ່ງໄມ້ສຳເລັດຮູບ, ໂຮງ ງານນ້ຳດື່ມ, ໂຮງງານຕັດຫຍິບ, ໂຮງງານບົດສາລີ ແລະ ໂຮງງານປຸງແຕ່ງອາຫານ ແລະ ອື່ນໆ.

2.4.5 ທ່ອງທ່ຽວ

ວຽກງານທ່ອງທ່ຽວກໍ່ເປັນຂະແໜງການຫຼັກໃນການສ້າງລາຍໄດ້ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນໃນເຂດພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊ ໂດນ. ໃນປີ 2019-2020, ຈຳນວນນັກທ່ອງທ່ຽວທີ່ເຂົ້າມາຢ້ຽມຢາມ 3 ແຂວງ ມີເຖິງ 680.647 ຄົນ (ແຂວງເຊ ກອງ 12.014 ຄົນ, ແຂວງສາລະວັນ 491.000 ຄົນ ແລະ ແຂວງຈຳປາສັກ 177.633 ຄົນ). ກິດຈະກຳໃນ ການທ່ອງທ່ຽວທຳມະຊາດ ປະກອບມີ: ນ້ຳຕົກຕາດ, ການເດີນປ່າ, ຂີ່ຊ້າງ, ຕັ້ງແຄ້ມ, ເບິ່ງສັດປ່າ ແລະ ການທ່ອງ ທ່ຽວທາງວັດທະນະທຳ ປະກອບມີ ວັດວາອາຮາມ, ຂັບລຳພື້ນເມືອງ, ລຳສີພັນດອນ ແລະ ເຮືອນພັກ, ໂຮງແຮມ

ແລະ ມີທ່າແຮງການການສົ່ງເສີມຜະລິດກະສິກໍາ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວທີ່ຕິດພັນກັບການປົກປັກຮັກສາ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ພັດທະນາກິດຈະກຳການທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸລັກ ປະເພນີ ແລະ ການບໍລິການທີ່ຕິດພັນກັບ ການທ່ອງທ່ຽວທາງນ້ຳ ແລະ ອື່ນໆ (ຕາຕະລາງ17).

ຕາຕະລາງ 17: ຈຳນວນແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວ

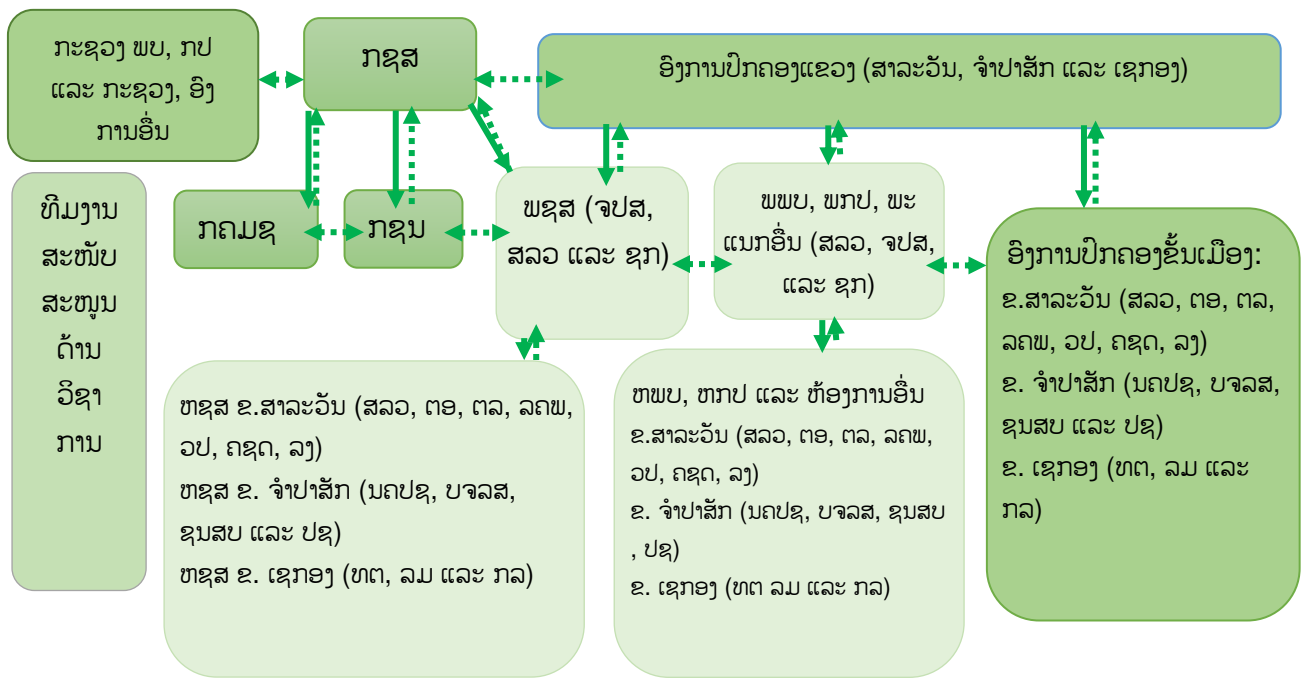
ກິດຈະກຳ	ແຂວງເຊກອງ (ແຫ່ງ)	ແຂວງສາລະວັນ (ແຫ່ງ)	ແຂວງຈຳປາສັກ (ແຫ່ງ)
ແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທາງທຳມະຊາດ	19	53	116
ແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທາງວັດທະນະທຳ	6	37	60
ແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທາງປະຫວັດສາດ	9	6	40
ໂຮງແຮມ	9	7	72
ເຮືອນພັກ	27	51	219
ຮ້ານອາຫານ	29	48	228
ຮ້ານບັນເທີງ ແລະ ຮ້ານກິນດື່ມ	6	72	281
ບໍລິສັດທ່ອງທ່ຽວ	-	2	34

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ບົດສະຫຼຸບແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງ ແຂວງເຊກອງ, ສາລະວັນ ແລະ ຈຳປາສັກ, ປີ 2016-2020).

2.5 ອົງການຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ

ດຳລັດວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ແລະ ອ່າງເກັບນ້ຳ, ສະບັບເລກທີ 20/ລບ, ລົງວັນທີ 20 ມັງກອນ 2021 ໄດ້ກຳນົດວ່າ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ກຊສ) ເປັນອົງການທີ່ຮັບຜິດຊອບ ຫຼັກໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມອ່າງຮັບນ້ຳ ແລະ ອ່າງ ເກັບນ້ຳ. ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ກຊສ) ມີພາລະບົດບາດໃນການຮ່ວມມືກັບກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ (ກພບ), ກະຊວງກະສິ ກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ (ກກປ) ແລະ ບັນດາກະຊວງ ອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ລວມທັງອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ. ໂຄງ ສ້າງຂອງການຈັດຕັ້ງສາຍຕັ້ງຂອງຄະນະຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມອ່າງຮັບນ້ຳ ປະກອບມີ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳ ມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ກຊສ), ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມແຂວງ (ພຊສ), ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມເມືອງ (ຫຊສ). ຄະນະກຳມະການປະສານງານອ່າງຮັບນ້ຳ ສາມາດສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໄດ້ ຖ້າມີຄວາມຈຳເປັນ.

ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ໜ້າທີ່ຫຼັກ ຂອງອົງການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນດຳລັດວ່າດ້ວຍການ ຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ແລະ ອ່າງເກັບນ້ຳເຊັ່ນກັນ. ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ກຊສ) ຮັບຜິດຊອບໃນການປະສານງານກັບບັນດາກະຊວງທີ່ກ່ຽວ ຂ້ອງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນໃນການສ້າງຍຸດທະ ສາດ, ແຜນການ, ແຜນງານ, ໂຄງການ ແລະ ດຳເນີນການເກັບກຳຂໍ້ມູນ, ການປະເມີນນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ຮ່ວມທັງການກະກຽມ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ດ້ວຍການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຫຼາຍພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ. ແຜນຄຸ້ມ ຄອງອ່າງຮັບນ້ຳໄດ້ລະບຸອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ ທີ່ຈະມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ແລະ ການປະສານງານລະຫວ່າງຂະແໜງການ ແມ່ນຈະອີງໃສ່ໂຄງ ປະກອບການຈັດຕັ້ງທີ່ມີຢູ່ຂັ້ນສູນກາງ, ແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ (ຮູບທີ 13).



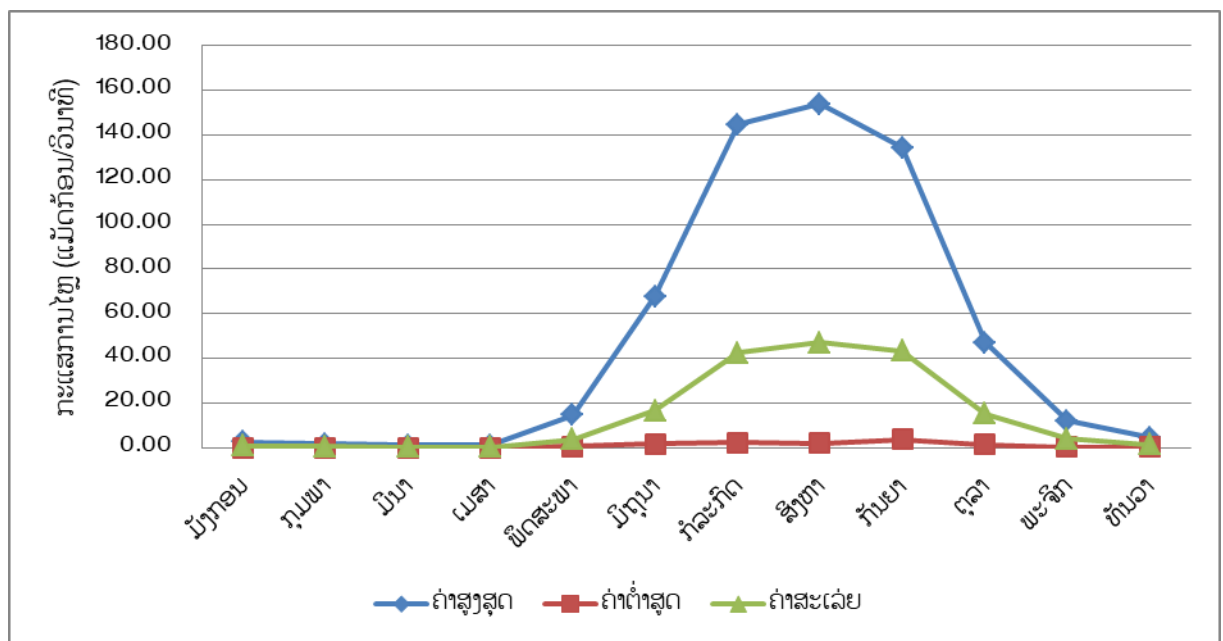
ຮູບທີ 13: ໂຄງສ້າງ ອົງການຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ

III. ການປະເມີນນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ

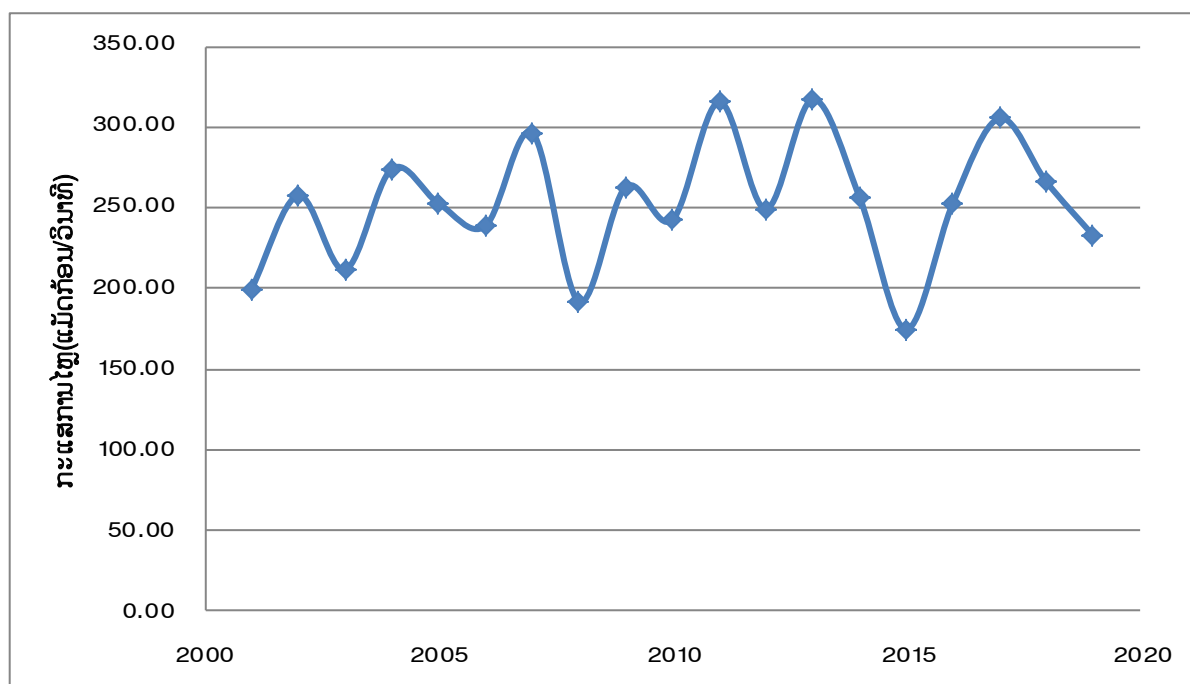
3.1 ການປະເມີນປະລິມານນ້ຳ

3.1.1 ການປະເມີນປະລິມານນ້ຳໜ້າດິນ

ໃນປີ 2020 ອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ມີກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນ 251 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ, ຕໍ່າສຸດ 6,14 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ, ສູງສຸດ 154 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ. ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍປີ 252.58 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ, ສູງສຸດ 317,17 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ ແລະ ຕໍ່າສຸດ 174,69 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ ຊຶ່ງນ້ຳໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນຊີວິດປະຈຳວັນຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ເຊັ່ນ: ອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ, ຊົນລະປະທານ, ການປະມົງ, ການຜະລິດໄຟຟ້າພະລັງນ້ຳ ແລະ ອື່ນໆ (ຮູບທີ 14 ແລະ ຮູບທີ 15).



ຮູບທີ 14: ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ



ຮູບທີ 15: ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍປີໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ

ໃນປີ 2030 ການໄຫຼຂອງນ້ຳ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ມີກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນແມ່ນ 193 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ; ອັດຕາການໄຫຼຕໍ່າສຸດ ສະເລ່ຍແມ່ນ 0-0,26 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ ໃນຊ່ວງເດືອນມັງກອນ-ມີນາ ແລະ ອັດຕາການໄຫຼສູງສຸດສະເລ່ຍ 806,23 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ ໃນຊ່ວງເດືອນສິງຫາ.

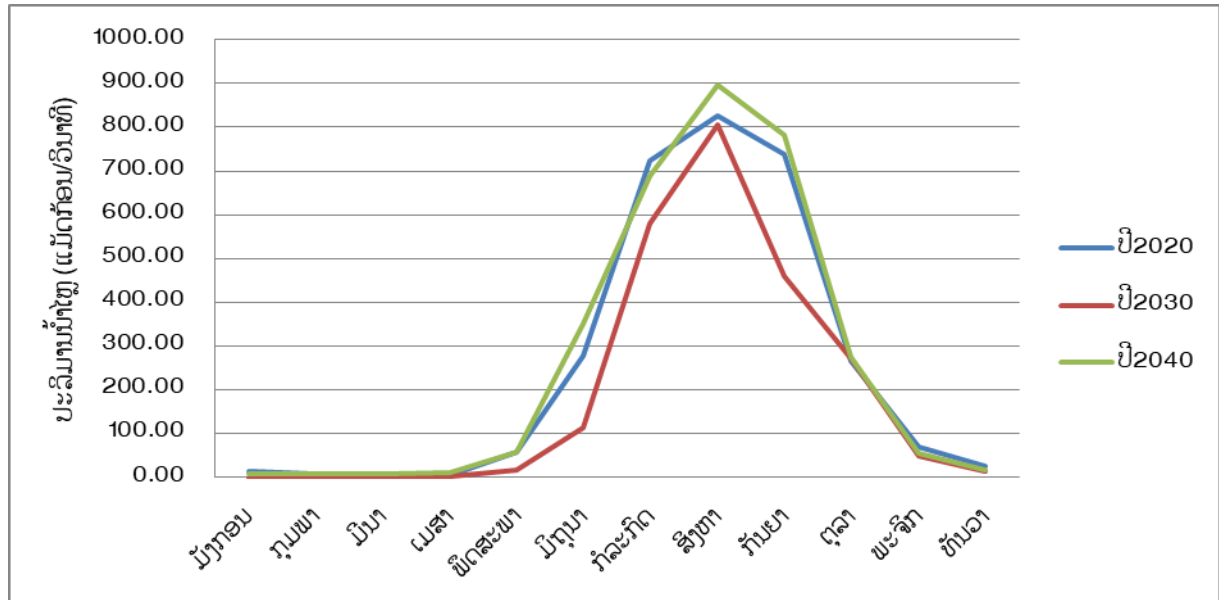
ໃນປີ 2040 ການໄຫຼຂອງນ້ຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ມີກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນແມ່ນ 263 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ; ອັດຕາການໄຫຼຕໍ່າສຸດສະເລ່ຍແມ່ນ 6,69 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ ໃນຊ່ວງເດືອນກຸມພາ ແລະ ອັດຕາການໄຫຼສູງສຸດ ສະເລ່ຍ 895,94 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ ໃນຊ່ວງເດືອນສິງຫາ (ຕາຕະລາງ 18 ແລະ ຮູບທີ 16).

ຕາຕະລາງ 18: ສົມທຽບກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ປີ 2020, 2030 ແລະ 2040

ເດືອນ	ປະລິມານນ້ຳໄຫຼ 2020 (ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ)	ປະລິມານນ້ຳໄຫຼ 2030 (ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ)	ປະລິມານນ້ຳໄຫຼ 2040 (ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ)
ມັງກອນ	12,79	0	8,69
ກຸມພາ	8,18	0,01	6,69
ມີນາ	6,22	0,26	8,97
ເມສາ	6,14	1,94	12,31
ພຶດສະພາ	56,78	17,19	56,77
ມິຖຸນາ	277,31	112,54	349,81
ກໍລະກົດ	722,34	579,05	687,81
ສິງຫາ	825,80	806,23	895,94
ກັນຍາ	736,75	458,62	783,22

ຕຸລາ	265,57	270,62	275,33
ພະຈິກ	68,84	50,05	54,77
ທັນວາ	24,70	14,59	17,77
ສະເລ່ຍ	251	193	263

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ກອງເລຂາຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ, ປີ 2021).



(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ບົດລາຍງານການປະເມີນ ແລະ ແບບຈຳລອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າຂອງອ່າງຮັບນໍ້າເຊໂດນ, ພະຈິກ 2020).

ຮູບທີ 16: ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ປີ 2020, 2030 ແລະ 2040

3.1.2 ການປະເມີນນໍ້າໃຕ້ດິນ

ຜ່ານການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າຂອງອົງການຄຸ້ມຄອງນໍ້າສາກົນ (IWMI) ກ່ຽວກັບ ສະພາບນໍ້າໃຕ້ດິນຢູ່ອ່າງຮັບນໍ້າເຊໂດນ ເຫັນວ່າ ມີ 5 ຊັ້ນປະເພດໃຫ້ນໍ້າ ຄື: ຊັ້ນຫີນພູໄຟ (Volcanic), ຊັ້ນຫີນໃນຍຸກຫີນ (Sedimentary Mesozoic), ຊັ້ນດິນຕີມ (Alluvial), ຊັ້ນຫີນດຶກດຳບັນ (Sedimentary Paleozoic). ສະຫຼຸບລວມແລ້ວ ອ່າງຮັບນໍ້າເຊໂດນ ແມ່ນປະກອບດ້ວຍຫີນພູໄຟ ເປັນລັກສະນະຂອງຊັ້ນຫີນ ທີ່ມີເນື້ອຫີນທີ່ແຕກຕ່າງກັນ. ນອກນັ້ນ, ຍັງມີຮູບແບບເປັນຊັ້ນຫີນຕະກອນ ຫີນກຸ່ມນີ້ມີລັກສະນະເປັນ ຫີນຊາຍ (Sandstone) ຫີນດິນດານ (Shale) ເປັນຫີນທີ່ບໍ່ແຂງຫຼາຍ ແລະ ສະຫຼາຍຕົວໄດ້ໄວ ເຊິ່ງກວມເອົາ 45,27% ຂອງພື້ນທີ່ທັງໝົດ ປະລິມານນໍ້າໃຕ້ດິນໃນເຂດນີ້ ແມ່ນຈັດຢູ່ໃນລະດັບປະລິມານຫຼາຍສົມຄວນ, ລະບົບຂອງນໍ້າໃຕ້ດິນ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນໝູນວຽນໂດຍນໍ້າຝົນ ຜ່ານການລະເຫີຍ ແລະ ການຄາຍນໍ້າ. ການນຳໃຊ້ນໍ້າໃຕ້ດິນໃນປະຈຸບັນ ແມ່ນມີທ່າອ່ຽງເພີ່ມຂຶ້ນທັງການຊົມໃຊ້ຂອງປະຊາຊົນທົ່ວໄປ ແລະ ການຊົມໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍທຸລະກິດ ເຊິ່ງມີຄວາມຈຳເປັນໃນອະນາຄົດຄວນມີການເກັບກຳຂໍ້ມູນການນຳໃຊ້ໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ພ້ອມທັງຕ້ອງມີແຜນການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ນໍ້າໃຊ້ນໍ້າໃຕ້ດິນໄປຄຽງຄູ່ກັບນິຕິກຳໃນການຄຸ້ມຄອງ.

3.1.3 ການປະເມີນຄຸນນະພາບນໍ້າ

ດ້ານການຕິດຕາມກວດກາຄຸນນະພາບນໍ້າ ໃນອ່າງຮັບນໍ້າເຊໂດນ ເຫັນວ່າ ໄດ້ມີການແບ່ງຈຸດຕິດຕາມຄຸນນະພາບນໍ້າ ຄື: ຈຸດຕິດຕາມຄຸນນະພາບນໍ້າແຫ່ງຊາດ ແລະ ຈຸດຕິດຕາມຄຸນນະພາບນໍ້າຂອງແຂວງລວມທົ່ວອ່າງຮັບນໍ້າທັງໝົດ 10 ຈຸດ ຜ່ານການຕິດຕາມໃນປີ 2020-2021 ເຫັນໄດ້ວ່າຄຸນນະພາບນໍ້າໃນສາຍນໍ້າຫຼັກຍັງມີຄຸນພາບ

ດີ. ສ່ວນສາຍນ້ຳສາຂາ ເຫັນວ່າ ມີບາງສາຍທີ່ຍັງມີໂຕວັດແທກບາງໂຕຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຕາມມາດຖານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງ ຊາດ ເຊັ່ນ: ຈຸດນ້ຳອອກບໍ່, ບ້ານໜອງນົກ, ເມືອງທ່າແຕງ, ແຂວງເຊກອງ ໃນຊ່ວງ ເດືອນມັງກອນ 2021 ເຫັນວ່າຄ່າ TSS=25 mg/L (ມາດຕະຖານ: TSS=ຫຼາຍກວ່າ 25 mg/L). ສະແດງ ເຖິງຄວາມສາມາດຂອງແສງທີ່ຈະຜ່ານລົງ ໄປໃນນ້ຳແມ່ນຫຼຸດລົງ, ເມື່ອປະລິມານແສງຫຼຸດລົງ ການສັງເກດແສງຂອງພືດກໍ່ຈະນ້ອຍລົງ, ອັດຕາການສັງເກດແສງ ນ້ອຍລົງ ກໍ່ຈະເຮັດໃຫ້ປະລິມານການປ່ອຍອົກຊີເຈນຂອງພືດໃນນ້ຳກໍ່ຫຼຸດລົງ ຫຼື ສາມາດເຮັດໃຫ້ອຸນຫະພູມຂອງນ້ຳ ສູງຂຶ້ນໄດ້ເຊັ່ນກັນ ເນື່ອງຈາກອະນຸພາກຂອງທາດແຂວນລອຍຈະດູດຊັບຄວາມຮ້ອນຂອງແສງແດດ ເຊິ່ງສາມາດເຮັດ ໃຫ້ລະດັບອົກຊີເຈນທີ່ລະລາຍໃນນ້ຳຫຼຸດລົງ ແລະ ອາດຈະເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ກັບສິ່ງທີ່ມີຊີວິດໃນນ້ຳໄດ້.

ໃນຊ່ວງ ເດືອນມິຖຸນາ ແລະ ຕຸລາ 2020 ແລະ ມັງກອນ 2021 ເຫັນວ່າ ຄ່າສູງ ຂອງທາດ COD=17,23 ແລະ 75 mg/L (ຕາມລຳດັບ). ຄ່າ COD ສູງ ໝາຍເຖິງຄວາມຕ້ອງການອົກຊີເຈນໃນນ້ຳ ທີ່ປະຕິກິລິຍາເຄມີ ໃນນ້ຳເອົາໄປນຳໃຊ້, ຖ້າ COD ສູງ ເຮັດໃຫ້ລະດັບອົກຊີເຈນທີ່ລະລາຍໃນນ້ຳຫຼຸດລົງ ແລະ ອາດຈະເປັນ ອັນຕະລາຍຕໍ່ກັບສິ່ງທີ່ມີຊີວິດໃນນ້ຳໄດ້ ເພາະຄຸນນະພາບນ້ຳອາດມີການເໝົາ-ເໝັນ ແລະ ປ່ຽນສີໄດ້ ເຊິ່ງໃນອະນາ ຄວນມີການເພີ່ມຈຸດຕິດຕາມໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນພ້ອມທັງເພີ່ມໄລຍະເວລາການລົງຕິດຕາມ ແລະ ວິທີການຟື້ນຟູເພື່ອໃຫ້ຄຸນ ນະພາບນ້ຳດີຂຶ້ນໃນອະນາຄົດ.

3.2 ການປະເມີນການນຳໃຊ້ນ້ຳໃນອະນາຄົດ

ການປະເມີນການນຳໃຊ້ນ້ຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ແມ່ນຈະປະເມີນຮອດປີ 2040 ເພື່ອສຶກສາທ່າແຮງຂອງ ປະລິມານນ້ຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ແລະ ຈັດສັນແບ່ງປັນໃຫ້ຂະແໜງການໄດ້ນຳໃຊ້ໃຫ້ພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການ ດັ່ງນີ້:

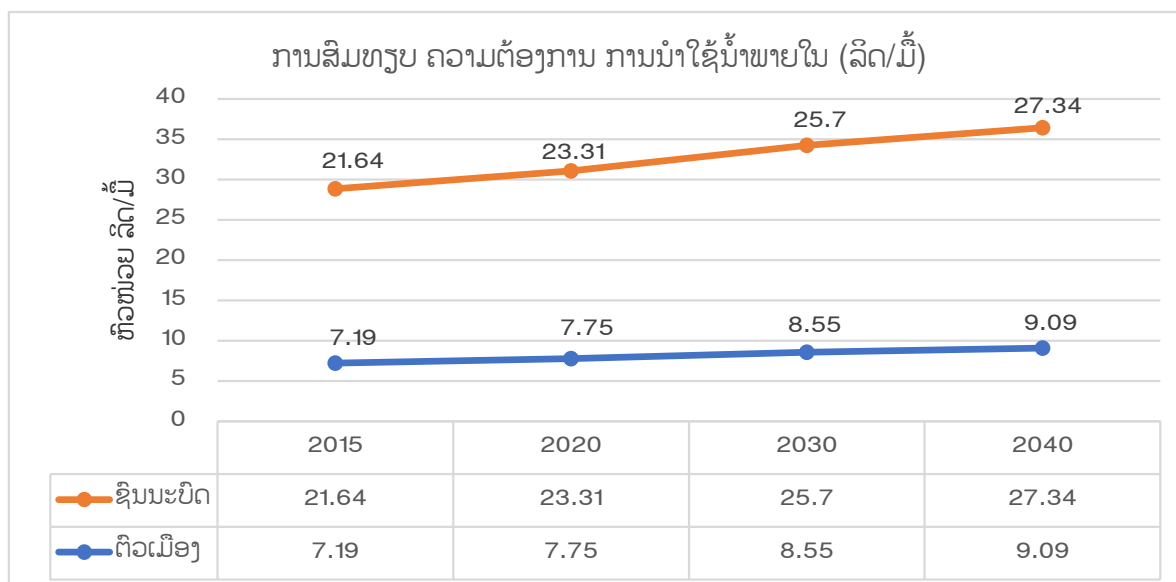
3.2.1 ອຸປະໂພກ ແລະ ບໍລິໂພກ

ປະຊາຊົນສ່ວນຫຼາຍ ແມ່ນນຳໃຊ້ນ້ຳ ໜ້າດິນເຂົ້າໃນການອຸປະໂພກ ແລະ ບໍລິໂພກ ເປັນຕົ້ນ: ສາຂານ້ຳ ທີ່ສຳ ຄັນ ມີຫ້ວຍປາໄອ່, ຫ້ວຍນ້ຳໄສ, ຫ້ວຍຈຳປີ, ຫ້ວຍປາຫຼາຍ, ຫ້ວຍເຊເຊັດ ແລະ ອື່ນໆ ທີ່ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການ ດຳລົງຊີວິດ ເປັນພື້ນຖານ ແລະ ຕອບສະໜອງເຂົ້າໃນກິດຈະກຳ ການຜະລິດກະສິກຳ, ອຸດສະຫະກຳ ແລະ ການ ບໍລິການຕ່າງໆ. ຜົນໄດ້ຮັບຈາກຕົວແບບຈຳລອງ ໃນການວິເຄາະ ແລະ ຄາດຄະເນຄວາມຕ້ອງການນຳໃຊ້ນ້ຳ ຂອງປະ ຊາກອນທີ່ນອນຢູ່ອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ສະແດງໃຫ້ເຫັນໃນຕາຕະລາງ 19 ແລະ ຮູບທີ 17.

ຕາຕະລາງ 19: ການຊົມໃຊ້ນ້ຳພາຍໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ປີ 2015, 2020, 2030 ແລະ 2040

ສະຖານທີ່	ຄວາມຕ້ອງການ ການນຳໃຊ້ນ້ຳພາຍໃນ (ລິດ/ມື້)			
	2015	2020	2030	2040
ຕົວເມືອງ	7,19	7,75	8,55	9,09
ຊົນນະບົດ	21,64	23,31	25,70	27,34
ລວມ	28,83	31,06	34,25	36,44

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ບົດລາຍງານການປະເມີນ ແລະ ແບບຈຳລອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳຂອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ, ພະຈິກ 2020



(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ບົດລາຍງານການປະເມີນ ແລະ ແບບຈໍາລອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ ເຊໂດນ, ພະຈິກ 2020)
ຮູບທີ 17: ສົມທຽບປະລິມານການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃນຕົວເຮືອນ, ປີ 2015, 2020, 2030 ແລະ 2040

3.2.2 ກະສິກໍາ ແລະ ຊົນລະປະທານ

ອີງຕາມ ແຜນຍຸດທະສາດ ແຫ່ງຊາດ, ແຜນການຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ຊົນລະປະທານໃຫ້ໄດ້ 329,425 ເຮັກຕາ ໃນລະຫວ່າງປີ 2020-2040 (MRC, 2016). ເຂດຊົນລະປະທານໃນ ສປປ ລາວ ປະຈຸບັນ ແມ່ນສຸມໃສ່ເຂດພູພຽງທາງພາກໃຕ້ຂອງ ສປປ ລາວ ຕາມລໍາແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ຄາດວ່າໃນເຂດດັ່ງກ່າວນີ້ຈະເປັນພື້ນຖານ ທີ່ຂະຫຍາຍຕົວຊົນລະປະທານໃນອະນາຄົດ.

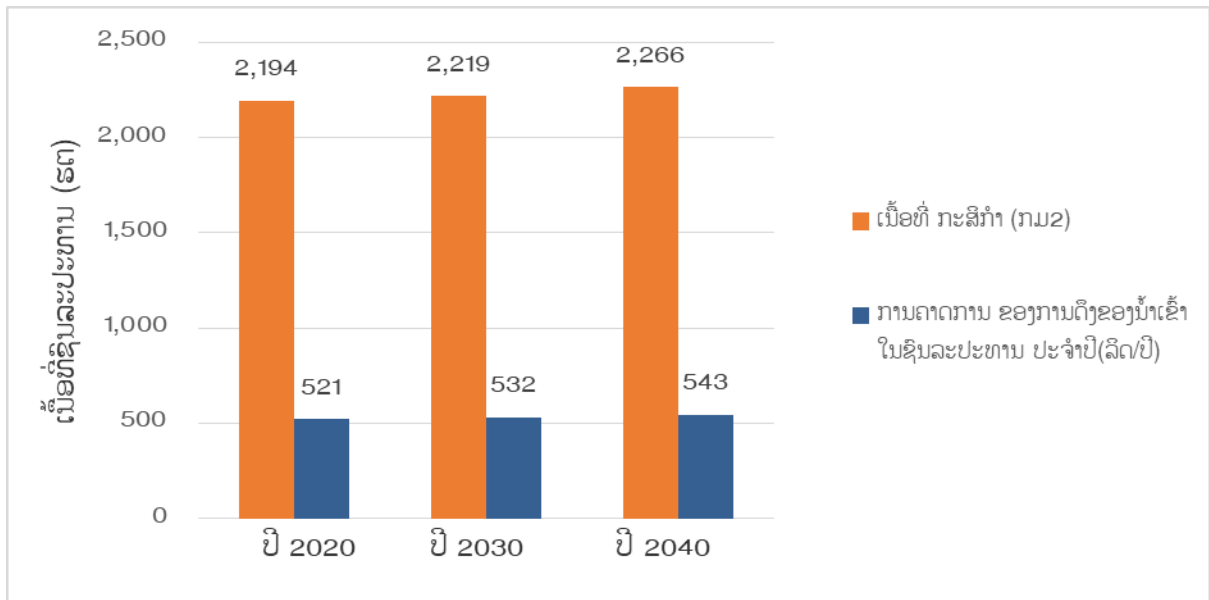
ຜົນຈາກການວິເຄາະຂອງຕົວແບບຈໍາລອງ ກ່ຽວກັບ ການນໍາໃຊ້ນໍ້າຊົນລະປະທານ ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ເຊໂດນ ຜົນໄດ້ຮັບແມ່ນຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ການນໍາໃຊ້ນໍ້າພື້ນຖານ ແມ່ນ 526 ລ້ານລິດ/ປີ. ການຂະຫຍາຍຕົວດ້ານກະສິກໍາ ຄາດວ່າຈະເພີ່ມປະລິມານນໍ້າທີ່ດູດຈາກນໍ້າເຊໂດນ. ການດູດເອົານໍ້າມາໃຊ້ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນສໍາລັບຂະແໜງກະສິກໍາ.

ເຖິງແມ່ນວ່າ ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງປ່າໄມ້ ແມ່ນຈະມີອິດທິພົນຕໍ່ນໍ້າໃນໜ້າດິນທີ່ມີ ຈາກການປ່ຽນແປງຂອງປະລິມານນໍ້າຝົນ-ຄຸນລັກສະນະນໍ້າທໍາ, ຂໍ້ມູນແມ່ນມີຈໍາກັດ ກ່ຽວກັບ ປະເພດ ແລະ ຂອບເຂດ ຂອງການຂະຫຍາຍພື້ນທີ່ປ່າໄມ້ ຕາມແຜນເພື່ອຫາປະລິມານ ຜົນກະທົບຕໍ່ນໍ້າ, ຄວາມຕ້ອງການນໍ້າ ໃນອະນາຄົດ. ດັ່ງນັ້ນ, ການປ່ຽນແປງການນໍາໃຊ້ນໍ້າຊົນລະປະທານ ຍ້ອນການຂະຫຍາຍຕົວກະສິກໍາ ແມ່ນຖືກຈັດຢູ່ໃນບຸລິມະສິດພາຍໃນອ່າງ (ຕາຕະລາງ 20 ແລະ ຮູບທີ 18).

ຕາຕະລາງ 20: ເນື້ອທີ່ຊົນລະປະທານ ແລະ ປະລິມານການນໍາໃຊ້ນໍ້າຊົນລະປະທານ ຮອດປີ 2040

ການຄາດຄະເນ	2020	2030	2040
ເນື້ອທີ່ ກະສິກໍາ (ກມ ²)	2.194	2.219	2.266
ການຄາດການຂອງການນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນຊົນລະປະທານ ປະຈໍາປີ 1 ລ້ານລິດ/ປີ	521	532	543

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ບົດລາຍງານການປະເມີນ ແລະ ແບບຈໍາລອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າຂອງອ່າງຮັບນໍ້າເຊໂດນ, ພະຈິກ 2020).



(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ປົດລາຍງານການປະເມີນ ແລະ ແບບຈຳລອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳຂອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ, ພະຈິກ 20 20).

ຮູບທີ 18: ສົມທຽບເນື້ອທີ່ຊົນລະປະທານ ປີ 2020, 2030 ແລະ 2040

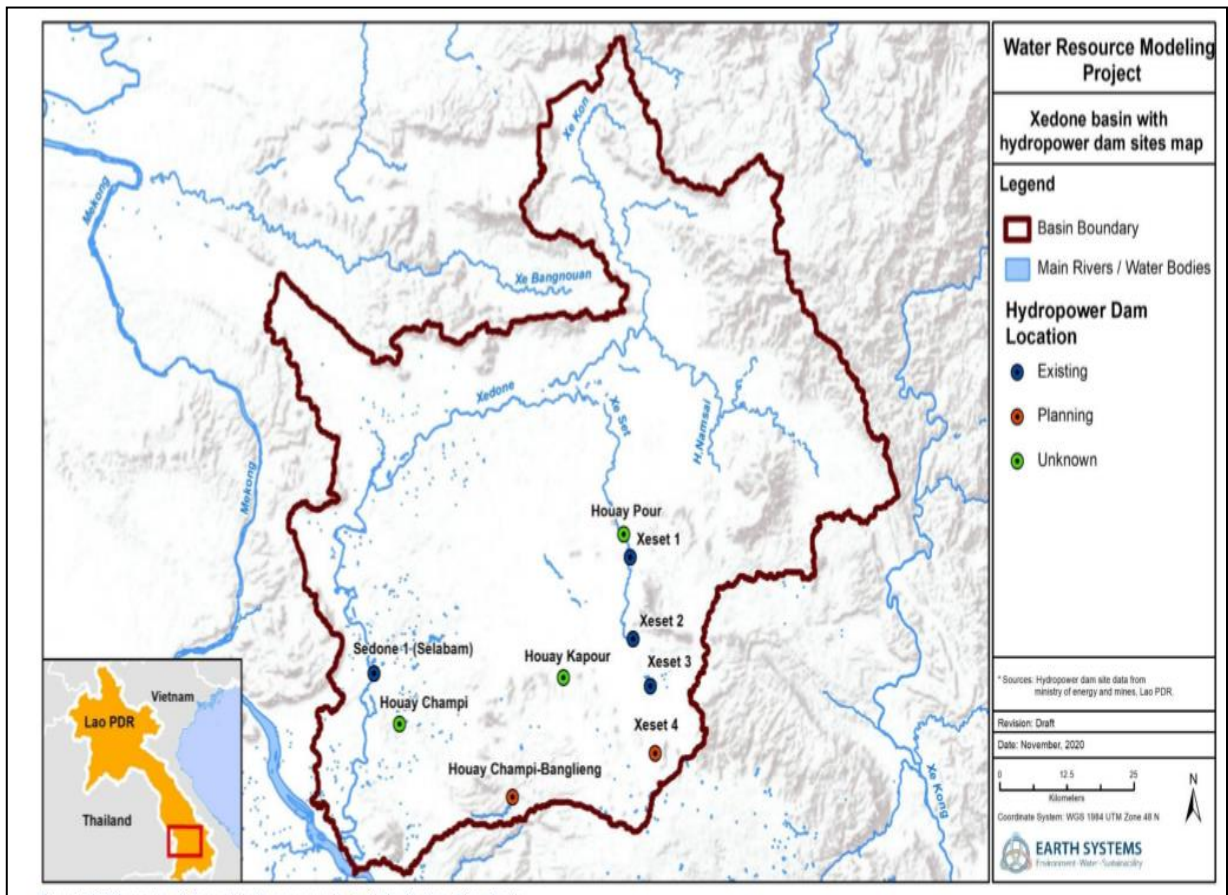
3.2.3 ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຮ່

ການນຳໃຊ້ນ້ຳພາຍໃນ ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ທັງໝົດ ໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ແມ່ນ 10 ລ້ານລິດ/ປີ, ຫຼື ປະມານ 0,07% ຂອງ ຈຳນວນ ສະເລ່ຍການໄຫຼຂອງແມ່ນ້ຳປະຈຳປີ. ໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນບໍ່ມີການປ່ຽນແປງ ຕາມລະດູການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການນຳໃຊ້ນ້ຳພາຍໃນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການ ແມ່ນຖື ວ່າການນຳໃຊ້ຄົງທີ່ຕະຫຼອດປີ ດັ່ງລາຍລະອຽດດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ໃນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ແມ່ນຕ່ຳຫຼາຍ ໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ແລະ ບໍ່ມີການບົ່ງ ບອກເຖິງການຂາດແຄນ ຕະຫຼອດເດືອນຂອງປີ;
- ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ໃນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ແມ່ນສູງທີ່ສຸດໃນນະຄອນປາກເຊ (ສາຍນ້ຳຫຼັກ, ອ່າງຮັບນ້ຳ ສາຂາ) ເຊິ່ງເປັນໃຈກາງເຂດພື້ນທີ່ຂອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ. ການນຳໃຊ້ນ້ຳພາຍໃນ ແລະ ອຸດສາຫະກຳໃນອ່າງ ຮັບນ້ຳສາຂາແມ່ນ 2,37 ລ້ານລິດ/ປີ ແລະ ຄິດເປັນ 25% ຂອງການນຳໃຊ້ນ້ຳພາຍໃນ ແລະ ອຸດສາຫະກຳ ປະຈຳປີ ພາຍໃນອ່າງຮັບນ້ຳ;
- ເຂດນອກນະຄອນປາກເຊ, ການນຳໃຊ້ນ້ຳພາຍໃນ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ແມ່ນຂ້ອນຂ້າງສູງລຽບຕາມແຄມອ່າງຮັບນ້ຳ ສາຂາຫຼັກເຊໂດນ ຊຶ່ງເປັນບ່ອນປະຊາຊົນເຂດຊົນນະບົດອາໄສຢູ່ຢ່າງໜາແໜ້ນ;
- ການນຳໃຊ້ນ້ຳພາຍໃນອຸດສາຫະກຳຂ້ອນຂ້າງໜ້ອຍ, ຊຶ່ງຢູ່ທາງທິດຕາເວັນອອກຂອງອ່າງຮັບນ້ຳຂອງ ແຂວງ ສາລະວັນ (ເມືອງຕາໂອ້ຍ) ແລະ ບັນດາເມືອງທີ່ມີຄວາມໜາແໜ້ນຂອງພົນລະເມືອງ ແມ່ນອາໄສຢູ່ໜ້ອຍ ໃນພື້ນທີ່ດັ່ງກ່າວ.

3.2.4 ພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳ

ການພັດທະນາດ້ານພະລັງງານໄຟຟ້າໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ປະຈຸບັນ ແມ່ນມີເຂື່ອນໄຟຟ້າທີ່ດຳເນີນການຜະ ລິດແລ້ວ 4 ໂຄງການ ຄື: ເຊລະບຳ, ເຊເຊັດ 1, ເຊເຊັດ 2 ແລະ ເຊເຊັດ 3. ອີງຕາມແຜນການພັດທະນາຂອງຂະແໜ ງ ການແຕ່ນີ້ຮອດປີ 2040 ພາຍໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ຈະມີການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້າເພີ່ມຂຶ້ນອີກ 2 ແຫ່ງ ແມ່ນ ສະແດງໃນຮູບທີ 19.



(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ບົດລາຍງານການປະເມີນ ແລະ ແບບຈຳລອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳຂອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ, ພະຈິກ 2020)
ຮູບທີ 19: ຈຸດທີ່ຕັ້ງຂອງເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ

3.2.5 ການປະເມີນນ້ຳເນື່ອງຈາກການປ່ຽນດິນຟ້າອາກາດ

ສະພາບອາກາດ ແລະ ປະລິມານນ້ຳຝົນຢູ່ ສປປ ລາວ ແມ່ນໄດ້ຮັບອິດທິພົນສູງຈາກການກະຈາຍໂຕຂອງ ຊັ້ນບັນຍາກາດໃນວົງກ້ວາງ ລວມທັງ ພາວະອາກາດຜັນຜວນໃນພາກໃຕ້ (El Niño-Southern Oscillation) ແລະ ເຂດພາກພື້ນອາຊີ-ປາຊີຟິກ (Interdecadal Pacific Oscillation-IPO). ສະພາບອາກາດໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ແມ່ນຈັດຢູ່ໃນເຂດຮ້ອນມໍລະສຸມທີ່ມີລະດູຝົນ ແຕ່ເດືອນພຶດສະພາ ຫາ ເດືອນຕຸລາ ແລະ ລະດູແລ້ງ ແຕ່ເດືອນ ພະຈິກ ຫາ ເດືອນເມສາ.

ການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດທົ່ວໂລກ ສາມາດສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບແຫຼ່ງນ້ຳຈືດ ເຊັ່ນດຽວກັນກັບຄວາມຮ້າຍແຮງຂອງໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ ຕົວຢ່າງ: ໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ (Kundzewicz, 2008), ການປ່ຽນແປງຂອງນ້ຳໜ້າດິນໃນໂລກ, ວົງຈອນຮອບວຽນການໄຫຼຂອງນ້ຳສາມາດປ່ຽນແປງນ້ຳໜ້າດິນຕໍ່ກັບມະນຸດ ແລະ ລະບົບນິເວດ (van Vliet et al., 2013) ໃນແມ່ນ້ຳຂອງຄາດວ່າອຸນຫະພູມຈະມີການເພີ່ມຂຶ້ນໃນທຸກລະດູ (MRC, 2017). ຢູ່ ສປປ ລາວ ຜົນກະທົບຈາກການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດແມ່ນມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍເນື່ອງມາຈາກຄຸນລັກສະນະທາງດ້ານພູມສັນຖານ ເຊິ່ງຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ມີສະພາບອາກາດທີ່ຮ້ອນ ແລະ ມີຄວາມຊຸ່ມຕະຫຼອດໂດຍລວມ (Chinvanno and Snidvongs, 2005; MRC, 2017; WBG, ປີ 2020). ສຳລັບ ການຄາດຄະເນການປ່ອຍອາຍພິດຕໍ່າກວ່າ (RCP4.5) ໃນໄລຍະສິ້ນ, ບາງໂຄງການຕົວແບບຂອງ IPCC ຫຼຸດລົງເລັກໜ້ອຍຈະເຮັດໃຫ້ມີຝົນຕົກຈາກປີ 2020 ຫາປີ 2040. ຜ່ານມາໄດ້ມີການສຶກສາ ຢູ່ໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ (Vilaysane, 2015) (ຕາຕະລາງ 21).

ຕາຕະລາງ 21: ຜົນກະທົບຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຕໍ່ກະແສນ້ຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ

ເດືອນ	ກະແສການໄຫຼລາຍເດືອນ (m ³ /s)				ເປີເຊັນ ຄວາມແຕກຕ່າງ ຂໍ້ມູນພື້ນຖານ		
	ກະແສ ການໄຫຼ	GFSL 2030 flow	GISS 2030 flow	IPSL 2030 flow	% Difference GFDL	% Difference GISS	% Difference IPSL
ມັງກອນ	3,6	3,8	3,7	4,1	6,3%	3%	12,7%
ກຸມພາ	4,3	4,6	4,2	4	8,1%	-0,1%	-7,2%
ມີນາ	6,7	9,6	8,3	5,2	30,2%	19%	-27,6%
ເມສາ	14,4	14,8	13,5	10,5	2,6%	-6,2%	-37,1%
ພຶດສະພາ	81,5	90,8	83,9	73,6	10,3%	2,9%	-10,6%
ມິຖຸນາ	155,6	163,9	167,1	162,9	5%	6,8%	4,4%
ກໍລະກົດ	427,3	407,4	410,2	420,4	-4,8%	-4,1%	-1,6%
ສິງຫາ	448,2	4.708	503,9	467,8	4,8%	11%	4,2%
ກັນຍາ	348,1	405,6	423	383,8	14,1%	17,7%	9,3%
ຕຸລາ	137	144,2	129,9	178,7	4,8%	-5,6%	23,1%
ພະຈິກ	32,3	63,1	35,2	36,5	10,6%	8,3%	11,5%
ທັນວາ	8,0	8,6	8,4	9	6,7%	4,8%	10,6%
ສະເລ່ຍປະຈຳປີ	138,9	146,7	149,3	146,4	5,3%	6,9%	5%

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ, ການສຶກສາສະພາບົນຕີ, 2017).

ການປະເມີນນ້ຳເນື່ອງຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໂດຍອີງໃສ່ບົດຮຽນຂອງຄະນະກຳມາທິການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ ກ່ຽວກັບ ສະຖານະການການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດສຳລັບອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ ໃນປະຈຸບັນໄດ້ຖືກປະເມີນແລະ ຄັດເລືອກຜ່ານຂັ້ນຕອນການປຶກສາຫາລືກັນ ຢ່າງກ້ວາງຂວາງໃນໄລຍະການດຳເນີນງານຂອງ ແຜນງານຂໍ້ລິເລີ່ມການປັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (CCAI) ຂອງ ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ ແລະ ຕໍ່ມາໄດ້ປັບເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການສຶກສາສະພາບົນຕີຂອງຄະນະກຳມາທິການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ (MRC, 2017). ໄດ້ເລືອກເອົາສາມຕົວແບບຈຳລອງການໄຫຼວຽນອຸທິກກະສາດ ທົ່ວໂລກ ຂອງຜູ້ຕ່າງໜ້າ (GCMs) ສຳລັບ ອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງໂດຍໃຊ້ວິທີການທີ 1 ຂອງ ລັດພາຄິສາກົນ ກ່ຽວກັບ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (IPCC) ອີງຕາມການປະເມີນຜົນຂອງ GCMs, ການປ່ອຍອາຍພິດເຮືອນແກ້ວ ແລະ ຄວາມອ່ອນໄຫວດ້ານສະພາບອາກາດ.

- IPSL-CM5A-MR ສະຖານະພາບ “ເຂດກາງ” ໂດຍສະແດງເຖິງລະດູຝົນ ທີ່ປຽບຊື່ນ ແລະ ລະດູແລ້ງ ທີ່ແທ້ໆວ່າ ນັ້ນຄືຄວາມແປປວນຂອງລະດູການທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ;
- GFDL-CM3 ສະຖານະພາບ “ເຂດເທິງ” ຂອງຜົນກະທົບໃນອະນາຄົດທີ່ຄາດຄະເນໄວ (ໃນ LMB ສ່ວນໃຫຍ່ແບບຈຳລອງນີ້ໃຫ້ການຄາດຄະເນສະພາບໂດຍລວມ);
- GISS-E2-R-CC ສະຖານະພາບ “ເຂດລຸ່ມ” ຂອງຜົນກະທົບໃນອະນາຄົດ (ໂດຍລວມແທ້ໆແລ້ງກວ່າ ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງໃນຊ່ວງລະດູຝົນ ຊຶ່ງມີຄວາມສຳຄັນເນື່ອງຈາກການຫຼຸດລົງຂອງປະລິມານນ້ຳໃນລະດູຝົນຈະເປັນບັນຫາໃຫຍ່ສຳລັບປະເທດສະມາຊິກ MRC) ສຳລັບ GCM ແຕ່ລະລາຍການເບື້ອງຕົ້ນ

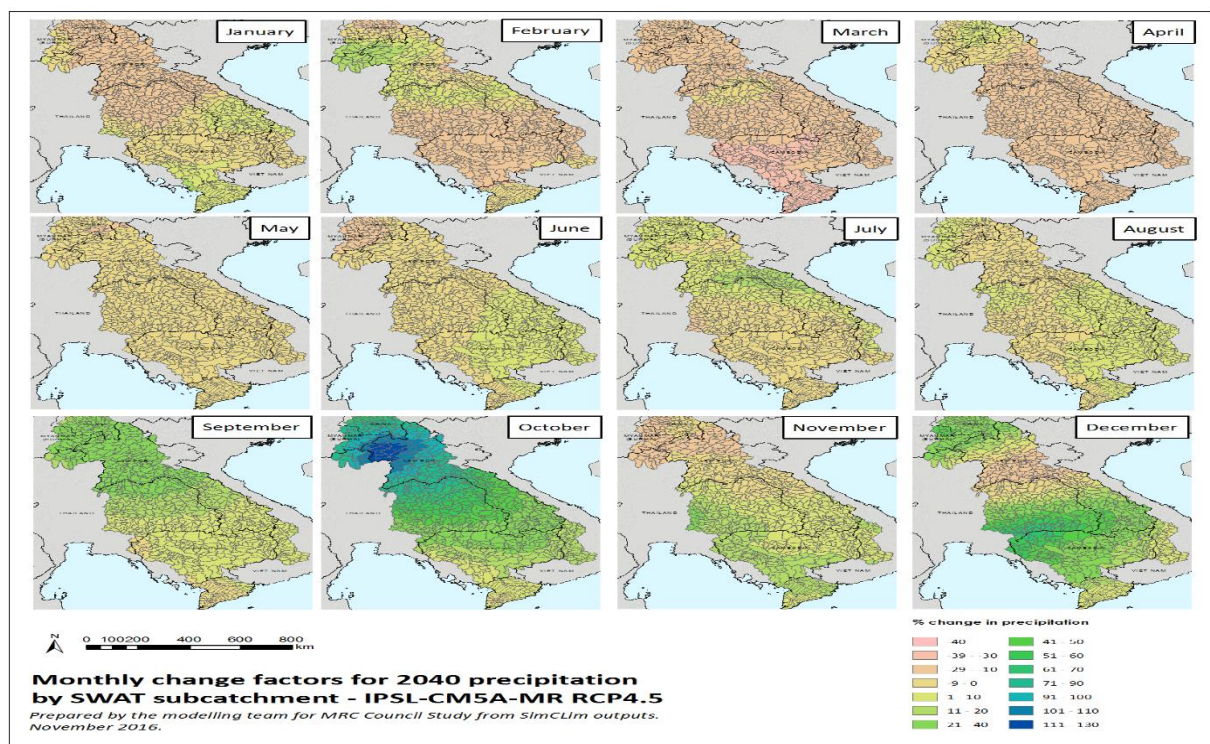
3 ຂະໜາດ ເລືອກການປ່ຽນແປງສະພາບພູມອາກາດ ເຫຼົ່ານີ້ຄືເສັ້ນທາງການປ່ອຍອາຍຜິດເຮືອນແກ້ວ RCP 2,6 RCP 4,5 ແລະ RCP 8,5 ຊຶ່ງສະແດງເຖິງປ່ອຍກາກບອນໃນລະດັບຕ່ຳ, ປານກາງ ແລະ ສູງ.

ການສຶກສາສະພາບມົນຕີ ຂອງຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ ໄດ້ຮັບຮອງເອົາພຽງແຕ່ສະຖານະການ ດ້ານສະພາບອາກາດພຽງແຕ່ສາມຢ່າງ ສຳລັບອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງໃນປີ 2040 ເພື່ອສະແດງເຖິງການປ່ຽນແປງທີ່ອາດຈະ ເກີດຂຶ້ນ ໂດຍສົມມຸດຖານວ່າມີການປ່ອຍອາຍຜິດເຮືອນແກ້ວ ໃນລະດັບປານກາງ (RCP 4,5) (MRC, 2017) ແຕ່ລະສະຖານະການມີອຸນຫະພູມເພີ່ມຂຶ້ນຄ້າຍຄືກັນ ແຕ່ວ່າ ມີການປ່ຽນແປງຂອງປະລິມານນໍ້າຝົນທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ເຊິ່ງເປັນຄວາມບໍ່ແນ່ນອນຕົ້ນຕໍຂອງການຄາດຄະເນການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ໄດ້ສະຫຼຸບສະຖານະການການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ 3 ສົມມຸດຕິຖານ ທີ່ນຳໃຊ້ກັບແມ່ນໍ້າຂອງ ໃນນັ້ນມີປະເທດ ລາວ ຮ່ວມນຳໃນສະຖານະການ C1 (ສະຖານະການ ລະດັບປານກາງ); (ຕາຕະລາງ 22 ແລະ ຮູບທີ 20).

ຕາຕະລາງ 22: ການກຳນົດຄ່າຕົວຊີ້ບອກ ສະພາບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງ

ການຄາດ ຄະເນ/ Scenario	ລະດັບການ ປ່ຽນແປງ/ Level of Change	ຮູບແບບຂອງການປ່ຽນແປງ /Pattern of Change	ຄາດຄະເນການ ປ່ອຍອາຍຜິດ/ Emission Scenario	GCM	ຄວາມອ່ອນ ໄຫວສະພາບ ອາກາດ/ Climate Sensitivity
C1	ປານກາງ/ Medium	ເພີ່ມການປ່ຽນແປງຂອງລະດູການ (ລະດູແລ້ງ ແລະ ລະດູຝົນ)	RCP4.5	IPSL- CM5A-MR	ປານກາງ/ Medium
C2	ປານກາງ/ Medium	ຝົນຫຼາຍຂຶ້ນໂດຍທົ່ວໄປ/Wetter overall	RCP4.5	GFDL-CM3	ປານກາງ/ Medium
C3	ປານກາງ/ Medium	ແຫ້ງແລ້ງລົງທົ່ວໄປ/Drier overall	RCP4.5	GISS-E2-R- CC	ປານກາງ/ Medium

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ, ການສຶກສາສະພາບມົນຕີ, 2017).



ຮູບທີ 20: ສະພາບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງ

ການປະເມີນການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າເຊໂດນ ແມ່ນຈະປະເມີນຮອດປີ 2040 ເພື່ອສຶກສາທ່າແຮງຂອງປະລິມານນໍ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ແລະ ຈັດສັນການນໍາໃຊ້ນໍ້າຕາມແຜນການຂອງຂະແໜງການ ດັ່ງນີ້: ການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃນການອຸປະໂພກ ແລະ ບໍລິໂພກ ພາຍໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ເຊໂດນ ປີ 2040 ແມ່ນມີຄວມຕ້ອງການ 13.300 ລິດ/ວັນ, ກະສິກໍາ ແລະ ຊົນລະປະທານ 543 ລ້ານລິດ, ອຸດສາຫະກໍາ ແລະ ບໍ່ແຮ່ 10 ລ້ານລິດ.

3.3 ກາລະໂອກາດ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍ

3.3.1 ກາລະໂອກາດ

ປະລິມານນໍ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າເຊໂດນ ໃນປີ 2040 ແມ່ນຍັງມີຫຼາຍຖ້າທຽບໃສ່ການນໍາໃຊ້ໃນປະຈຸບັນ ແລະ ຍັງສາມາດຮອງຮັບການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງພື້ນທີ່ກະສິກໍາ, ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງປະຊາກອນ ແລະ ການພັດທະນາໄຟຟ້າພະລັງ ງານນໍ້າ, ປະລິມານນໍ້າຍັງພຽງພໍທີ່ຈະຕອບສະໜອງຕໍ່ການພັດທະນາໂດຍສະເພາະຢູ່ແມ່ນໍ້າສາຍຫຼັກ. ສະນັ້ນ, ຊັບ ພະຍາກອນນໍ້າ ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ເຊໂດນ ຖືເປັນທ່າແຮງໜຶ່ງທີ່ສໍາຄັນໃນການພັດທະນາຂອງຂະແໜງການຕ່າງໆ ໂດຍສະເພາະການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າໃນຕອນກາງ ແລະ ຕອນລຸ່ມ ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດ ຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ. ການພັດທະນາໄຟຟ້າພະລັງງານນໍ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າດັ່ງກ່າວ ຍັງສະໜັບສະໜູນການຫຼຸດຜ່ອນການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໂດຍການນໍາໃຊ້ພະລັງງານທີ່ສະອາດ. ຄຽງຄູ່ກັນນັ້ນ, ການພັດທະນາເຂື່ອນຍັງຊ່ວຍເພີ່ມປະລິມານນໍ້າໃນລະດູແລ້ງ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນນໍ້າຖ້ວມໃນລະດູຝົນ ເຊິ່ງເປັນການຊ່ວຍບັນເທົາການເກີດໄພແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ໄພນໍ້າຖ້ວມ ທີ່ມີທ່າອ່ຽງຮຸນແຮງຂຶ້ນເນື່ອງຈາກການປ່ຽນແປງສະພາບດິນຟ້າອາກາດ ຖ້າຫາກມີການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບໍລິຫານນໍ້າຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ. ນອກເໜືອຈາກຂະແໜງການນໍາໃຊ້ນໍ້າໂດຍກົງແລ້ວ, ຂະແໜງການທີ່ນໍາໃຊ້ນໍ້າທາງອ້ອມ ໂດຍສະເພາະການທ່ອງທ່ຽວ ກໍ່ເປັນທ່າແຮງໜຶ່ງທີ່ສໍາຄັນໃນອ່າງຮັບນໍ້າດັ່ງກ່າວ. ເນື່ອງຈາກເຂດດັ່ງກ່າວ, ມີຫຼາຍຕົວເມືອງທີ່ຕັ້ງຢູ່ລຽບຕາມແຄມແມ່ນໍ້າ ເຊິ່ງກາຍເປັນແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທາງທໍາມະຊາດທີ່ສໍາຄັນໃນການປະກອບສ່ວນໃນການສ້າງລາຍຮັບແຫ່ງຊາດກໍ່ຄືຂອງສາມແຂວງໃນອ່າງຮັບນໍ້າດັ່ງກ່າວ.

3.3.2 ສິ່ງທ້າທາຍ

1) ດ້ານການສະໜອງນໍ້າ

ບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນການສະໜອງນໍ້າໃນຕົວເມືອງ ແລະ ຊົນນະບົດ ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ເຊໂດນ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຍ້ອນປະສິດທິພາບໃນການສະໜອງນໍ້າແມ່ນມີຄວາມຈໍາກັດ, ຍັງບໍ່ມີແຫຼ່ງນໍ້າທີ່ເໝາະສົມໃນການສະໜອງນໍ້າປະປາ, ອັດຕາການສະໜອງນໍ້າຍັງຕໍ່າ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ບ້ານໂຄກໃໝ່, ເມືອງສະມ້ວຍ; ບ້ານປາກປຸຍ, ບ້ານຜັກຄະ, ບ້ານວັງຊອນ, ບ້ານຄອນສາຍ, ເມືອງລະຄອນເພັງ ແລະ ເມືອງຕຸ້ມລານ ແມ່ນຂາດແຄນນໍ້າຫຼາຍໃນຊ່ວງລະດູແລ້ງ.

ຄາດຄະເນຄວາມຕ້ອງການໃນການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ເພື່ອບໍລິໂພກ ແລະ ອຸປະໂພກ ໃນຕົວເມືອງ ແລະ ຊົນນະບົດ ແຕ່ປີ 2015-2040 ເຊັ່ນ: ປີ 2015 ແມ່ນປະມານ 28,83 ລິດຕໍ່ມື້, ຄາດຄະເນຮອດ ປີ 2040 ການນໍາໃຊ້ນໍ້າແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 36,44 ລິດຕໍ່ມື້.

2) ນໍ້າຖ້ວມ

ອ່າງຮັບນໍ້າ ເຊໂດນ ມັກເກີດເຫດການນໍ້າຖ້ວມ ຢູ່ເປັນປະຈໍາ ເນື່ອງຈາກທາງຕອນເທິງຂອງອ່າງຮັບນໍ້າແມ່ນເປັນພື້ນທີ່ສູງເຮັດໃຫ້ມີລັກສະນະນໍ້າຖ້ວມຊຸ ແລະ ນໍ້າໄຫຼລົງມາໂຮມຢູ່ທາງຕອນລຸ່ມຂອງອ່າງຮັບນໍ້າໄດ້ໄວ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ທາງຕອນລຸ່ມມັກເກີດມີນໍ້າຖ້ວມເປັນບໍລິເວນກ້ວາງ ໂດຍສະເພາະເຂດທີ່ພຽງປາກສາຍນໍ້າເຊໂດນ ທີ່ປ່ອງໃສ່ນໍ້າຂອງ ເຊັ່ນ: ແຂວງຈໍາປາສັກ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ນະຄອນປາກເຊ ເຊິ່ງມັກເກີດເຫດການນໍ້າເຊໂດນຖ້ວມເປັນປະຈໍາໃນແຂວງສາລະວັນ ເຂດທີ່ມັກເກີດນໍ້າຖ້ວມ ແມ່ນເຂດເມືອງຄົງເຊໂດນ, ເມືອງວາປີ ແລະ ເມືອງສາລະວັນ.

3) ດ້ານການປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ລະບົບນິເວດທາງນ້ຳ

ປະຊາຊົນໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ຍັງຂາດຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ຄວາມຮູ້ທາງວິຊາການໃນການປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ລະບົບນິເວດທາງນ້ຳ. ໃນບັນດາຕົວເມືອງໃຫຍ່ ຍັງບໍ່ມີລະບົບການບໍາບັດນ້ຳເປື້ອນ, ນ້ຳເປື້ອນພາຍໃນຕົວເມືອງແມ່ນຖືກປ່ອຍລົງສູ່ແມ່ນ້ຳໂດຍກົງ, ການນຳໃຊ້ຢາຂ້າແມງໄມ້ ແລະ ຢາຂ້າຫຍ້າ ເຊິ່ງເປັນສາເຫດເຮັດໃຫ້ເກີດມົນລະພິດທາງນ້ຳ ນັບມື້ນັບຮຸນແຮງຂຶ້ນຍ້ອນກິດຈະກຳຂອງມະນຸດ.

ຄຸນນະພາບນ້ຳອາດມີການເສື່ອມໂຊມລົງ ຍ້ອນມີການນຳໃຊ້ສານເຄມີ, ຢາປາບສັດຕູພືດ ໃນການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ນ້ຳເປື້ອນຈາກຕົວເມືອງ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ສິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງຊີວະນາໆພັນຫຼຸດລົງ.

ຈຸດທີ່ພົບຄຸນນະພາບນ້ຳເລີ່ມມີບັນຫາເຊັ່ນ: ຈຸດຕິດຕາມຄຸນນະພາບນ້ຳ ເມືອງຄົງເຊໂດນ; ບ້ານນາເຫຼັກ ເມືອງສາລະວັນ, ບ້ານນາເລົາ, ເມືອງວາປີ, ແຂວງສາລະວັນ.

4) ດ້ານການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ

1. ດ້ານນິຕິກຳ ແລະ ລະບຽບການຕ່າງໆ: ເຖິງແມ່ນວ່າຈະມີກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ແຕ່ຍັງມີຊ່ອງຫວ່າງຢູ່ ເປັນຕົ້ນແມ່ນດ້ານການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ການນຳໃຊ້, ການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມມົນລະພິດທາງນ້ຳ, ການອອກອະນຸຍາດການນຳໃຊ້ນ້ຳ, ການຈັດສັນນ້ຳ, ການຄຸ້ມຄອງນ້ຳໃຕ້ດິນ ແລະ ການອະນຸລັກດິນ ແລະ ນ້ຳ;
2. ກົນໄກການຄຸ້ມຄອງຕ້ອງໄດ້ຮັບການປັບປຸງ: ໃນຂະນະທີ່ລະບົບການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງໃນເບື້ອງຕົ້ນ, ກົນໄກການປະສານງານທີ່ມີປະສິດທິຜົນຍັງມີຄວາມຈຳເປັນ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂຢ່າງເລັ່ງດ່ວນ ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນການປະສານງານ ແລະ ແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນລະຫວ່າງຂັ້ນສູນກາງ, ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
3. ຈົດສຳນືກໃນການປະຕິບັດລະບຽບກົດໝາຍຍັງບໍ່ທັນສູງ: ປະຊາຊົນ ແລະ ຜູ້ປະກອບການບາງສ່ວນບໍ່ໃຫ້ຄວາມສົນໃຈກ່ຽວກັບກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບນ້ຳ, ຄວາມເຂົ້າໃຈຂອງພະນັກງານທ້ອງຖິ່ນກ່ຽວກັບກົດໝາຍແມ່ນຍັງເລິກເຊິ່ງເທົ່າທີ່ຄວນ.

IV. ແຜນງານການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ປີ 2021-2025

ເພື່ອບັນລຸວິໄສທັດແຕ່ນີ້ຮອດປີ 2040 ແຜນຄຸ້ມຄອງດັ່ງກ່າວຈຳເປັນຕ້ອງກຳນົດກອບໜ້າວຽກ, ແຜນງານ, ຄາດໝາຍ ແລະ ກິດຈະກຳລະອຽດ ເພື່ອເປັນແຮງຂັບເຄື່ອນ ແລະ ຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ຄວາມຕ້ອງການໃນການຄຸ້ມຄອງ, ນຳໃຊ້ ແລະ ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ປະກອບມີ 6 ແຜນງານຫຼັກ, 18 ຄາດໝາຍສູ້ຊົນ ແລະ ກິດຈະກຳ ຊຶ່ງມີລາຍລະອຽດລຸ່ມນີ້. ສຳລັບແຜນງານ, ຄາດໝາຍ, ກິດຈະກຳ, ພາກສ່ວນຮັບຜິດຊອບ, ງົບປະມານ ແລະ ໄລຍະເວລາໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳດັ່ງກ່າວນີ້ແມ່ນໄດ້ສະແດງໃນຕາຕະລາງທີ 25 ຂອງເອກະສານຊ້ອນທ້າຍຂອງແຜນສະບັບນີ້.

ແຜນງານ 1: ສ້າງກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ

ຄາດໝາຍ 1.1 ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບຸກຄະລາກອນໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ

ກິດຈະກຳ 1 ສ້າງກົນໄກການປະສານງານໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕັດສິນບັນຫາ ການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ;

ກິດຈະກຳ 2 ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ພະນັກງານຂະແໜງຊັບພະຍາກອນນ້ຳຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ຢູ່ໃນແຂວງ ເຊກອງ ສາລະວັນ ແລະ ຈຳປາສັກ ໃຫ້ໄດ້ຢ່າງໜ້ອຍ 50 ເປີເຊັນ ຂອງພະນັກງານທັງໝົດໃນ 3 ແຂວງ;

ກົດຈະກຳ 3 ສະໜັບສະໜູນ ແລະ ສ້າງກົດຈະກຳ ສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນ ນໍ້າແບບເຊື່ອມສານ ໂດຍຜ່ານຂະບວນການ ທັດສະນະສຶກສາ, ຈັດຝຶກອົບຮົມ ແລະ ໃຫ້ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ແກ່ອົງການຈັດຕັ້ງ ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ, ສູນກາງ ແລະ ລະດັບສາກົນ ໃຫ້ໄດ້ປະສິດທິ ແລະ ຢ່າງໜ້ອຍໃຫ້ໄດ້ 50 ເປີເຊັນ ຂອງພະນັກງານສູນກາງ, ແຂວງ ແລະ ເມືອງໃນແຕ່ລະປີ.

ຄາດໝາຍ 1.2 ການມີສ່ວນຮ່ວມ, ສ້າງຈິດສຳນຶກໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ

ກົດຈະກຳ 1 ສົ່ງເສີມການໂຄສະນາ ວຽກງານການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າເຊໂດນ ໂດຍທາງໂທລະພາບ, ວິທະຍຸ, ອິນ ເຕີເນັດ, ສົ່ງສົ່ງພິມ, ແຜ່ນພັບ, ປະຕິທິນ, ປ້າຍໂຄສະນາຕ່າງໆກ່ຽວກັບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດຈະກຳ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າແບບເຊື່ອມສານ;

ກົດຈະກຳ 2 ສົ່ງເສີມການມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງຊຸມຊົນເຂົ້າໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າເຊໂດນ..

ຄາດໝາຍ 1.3 ການສົ່ງເສີມການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວທີ່ຕິດພັນກັບການປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາ ກອນນໍ້າ

ກົດຈະກຳ 1 ສົ່ງເສີມການປັບປຸງຜົນຜະລິດທາງກະສິກຳ ເຊັ່ນ: ການປູກພືດ, ການປູກເຂົ້າ ແລະ ປູກພືດຫຼາຍລະດູ ປອດສານເຄມີ;

ກົດຈະກຳ 2 ສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ດິນທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມການຈັດສັນ ແລະ ການປູກຕົ້ນໄມ້ໃນເຂດປ່າຍອດນໍ້າ ແລະ ແຄມນໍ້າ;

ກົດຈະກຳ 3 ສົ່ງເສີມການພັດທະນາ ກົດຈະກຳການທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸລັກປະເພນີ ແລະ ການບໍລິການທີ່ຕິດພັນ ກັບຊັບພະຍາກອນນໍ້າ.

ແຜນງານ 2: ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ

ຄາດໝາຍ 2.1 ການຈັດສັນນໍ້າ

ກົດຈະກຳ 1 ສຶກສາ, ສຳຫຼວດ ເຂດພື້ນທີ່ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ຊຶ່ງກວມເຂດພື້ນທີ່ຍອດນໍ້າ ເຂດແຄມນໍ້າ ແລະ ເຂດພື້ນທີ່ຊີວະນາໆພັນ ທີ່ຕິດພັນກັບຊັບພະຍາກອນນໍ້າໃຫ້ໄດ້ 13 ເມືອງ;

ກົດຈະກຳ 2 ກຳນົດ ແລະ ຄຸ້ມຄອງເຂດພື້ນທີ່ ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ຊັບພະຍາກອນນໍ້າໃຫ້ກາຍເປັນເຂດຄຸ້ມຄອງ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າແບບເຊື່ອມສານ, ໃຫ້ໄດ້ 4 ເຂດ ເມືອງສາລະວັນ, ຍອດນໍ້າເຊໂດນ ແລະ ຍອດນໍ້າ ຫ້ວຍຈຳປີ ແລະ ຫ້ວຍນໍ້າໄສ (ເລນໜອງລົມ);

ກົດຈະກຳ 3 ການສະໜອງນໍ້າປະປາ ແລະ ນໍ້າສະອາດໃຫ້ແກ່ ບ້ານໂຄກໃໝ່, ເມືອງສະມ້ວຍ; ບ້ານປາກປຸຍ, ບ້ານ ຜັກຄະ, ບ້ານວັງຊອນ, ບ້ານຄອນສາຍ, ເມືອງລະຄອນເພງ ແລະ ເມືອງຕຸ້ມລານ ແມ່ນຂາດແຄນນໍ້າ ຫຼາຍໃນຊ່ວງລະດູແລ້ງ;

ກົດຈະກຳ 4 ຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ຊົນລະປະທານ ເມືອງລະຄອນເພງ.

ຄາດໝາຍ 2.2 ການກຳນົດປະລິມານການໄຫຼຂອງນໍ້າຕ່ຳສຸດເພື່ອສິ່ງແວດລ້ອມ

ກົດຈະກຳ 1 ການກຳນົດປະລິມານນໍ້າໄຫຼຕ່ຳສຸດ ເພື່ອສິ່ງແວດລ້ອມ ຢູ່ປາກນໍ້າເຊໂດນ;

ກົດຈະກຳ 2 ການກຳນົດປະລິມານນໍ້າໄຫຼຕ່ຳສຸດ ຂອງບັນດາເຂື່ອນໄຟຟ້າທີ່ຢູ່ໃນສາຍນໍ້າສາຂາ (ສາຍນໍ້າສາຂາ ເຂື່ອນເຊເຊັດ1, 2 ແລະ 3; ເຂື່ອນເຊລະບຳ).

ຄາດໝາຍ 2.3 ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານອ່າງເກັບນໍ້າ

ກົດຈະກຳ 1 ສ້າງກົນໄກການປະສານງານ ລະຫວ່າງ ພາກລັດ ແລະ ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການເຂື່ອນໄຟຟ້າເພື່ອນຳໃຊ້ນໍ້າ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ ໂດຍໃຫ້ມີການສ້າງແຜນການນຳໃຊ້ນໍ້າຜະລິດໄຟຟ້າປະຈຳປີ, ແຜນການປະຈຳລະດູ ຝົນ ແລະ ລະດູແລ້ງ ຮ່ວມກັບ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ເຊໂດນ;

ກິດຈະກຳ 2 ກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືກັບບັນດາຂະແໜງການ ກ່ຽວກັບ ການກັກເກັບ ແລະ ປ່ອຍນ້ຳ ກ່ອນ ແລະ ຫຼັງທີ່ພະຍຸຈະເຂົ້າອ່າງຮັບນ້ຳ;

ກິດຈະກຳ 3 ສ້າງບົດແນະນຳຄວາມປອດໄພຂອງເຂື່ອນໄຟຟ້າ ແລະ ແຜນຮັບມືສຸກເສີນໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ.

ຄາດໝາຍ 2.4 ການຄຸ້ມຄອງນ້ຳໃຕ້ດິນ

ກິດຈະກຳ 1 ສຶກສາ, ສຳຫຼວດ ແລະ ສັງລວມຂໍ້ມູນທາງດ້ານປະລິມານ, ຄຸນນະພາບ ແລະ ຂັ້ນບັນຊີການນຳໃຊ້ນ້ຳ ໃຕ້ດິນ ພ້ອມທັງກຳນົດເຂດພື້ນທີ່ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ກັບການນຳໃຊ້ນ້ຳໃຕ້ດິນໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ;

ກິດຈະກຳ 2 ເຜີຍແຜ່ ແລະ ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍການນຳໃຊ້ນ້ຳ(ທີ່ລວມເອົານ້ຳໜ້າດິນ ແລະ ນ້ຳໃຕ້ດິນ);

ກິດຈະກຳ 3 ສົ່ງເສີມການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນເຂົ້າໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ນ້ຳໃຕ້ດິນແບບຍືນຍົງ.

ແຜນງານ 3: ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ

ຄາດໝາຍ 3.1 ການສຳຫລວດ, ການຂຶ້ນບັນຊີ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ

ກິດຈະກຳ 1 ສຳຫຼວດ ແລະ ທົບທວນຂໍ້ມູນປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບນ້ຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ;

ກິດຈະກຳ 2 ສຳຫຼວດ ແລະ ຂຶ້ນບັນຊີ ຜູ້ນຳໃຊ້ນ້ຳໃນທົ່ວອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ;

ກິດຈະກຳ 3 ສ້າງຖານຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານຊັບພະຍາກອນນ້ຳໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ໂດຍໃຫ້ມີການເຊື່ອມໂຍງ ລະຫວ່າງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ.

ຄາດໝາຍ 3.2 ການປັບປຸງ, ຕິດຕັ້ງສະຖານີຕິດຕາມປະລິມານນ້ຳ

ກິດຈະກຳ 1. ສ້າງສະຖານີອຸຕຸນິຍົມ ໃຫ້ໄດ້ 1 ຈຸດ;

ກິດຈະກຳ 2 ປັບປຸງ ແລະ ສ້າງຫຼາວັດແທກປະລິມານນ້ຳ ໃຫ້ໄດ້ 3 ຈຸດ;

ກິດຈະກຳ 3 ສ້າງຈຸດຕິດຕາມປະລິມານ ນ້ຳໃຕ້ດິນ ໃຫ້ໄດ້ ເມືອງລະ 4 ຈຸດ.

ແຜນງານ 4: ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຟື້ນຟູ ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ

ຄາດໝາຍ 4.1 ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງເຂດສະຫງວນນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ

ກິດຈະກຳ 1 ສ້າງກິດຈະກຳການປົກປັກຮັກສາເຂດສະຫງວນນ້ຳ ຮ່ວມກັບ ພາກສ່ວນສຳຄັນຊື່ນ, ໂຮງຮຽນ ແລະ ພາກທຸລະກິດ ແລະ ສະມາຄົມທີ່ບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລ ເພື່ອໃຫ້ເຫັນຄວາມສຳຄັນຂອງປ່າໄມ້ ແລະ ເຂດປ່າຍອດນ້ຳ;

ກິດຈະກຳ 2 ສົ່ງເສີມອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນດຳເນີນງານ ການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ ເຂດຍອດນ້ຳເຊໂດນ ແລະ ປ່າໄມ້ແຄມນ້ຳໃນຂັ້ນບ້ານ;

ກິດຈະກຳ 3 ຈັດກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືກັບກຸ່ມຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ເພື່ອກຳນົດສະພາບບັນຫາ ແລະ ວາງແຜນແກ້ໄຂລວມ ຫຼື ຂໍ້ຂັດແຍ່ງຕ່າງໆ ໃນການນຳໃຊ້ນ້ຳ ເຊັ່ນ: ພື້ນທີ່ປູກຝັງ, ພື້ນທີ່ກະສິກຳ ແລະ ເຂດປ່າໄມ້;

ກິດຈະກຳ 4 ກຳນົດເຂດສະຫງວນຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ສຳລັບການອຸປະໂພກ ແລະ ບໍລິໂພກ (ເຂດຫົວງານ); (ແຂວງ ເຊກອງ, ເມືອງທ່າແຕງ, ບ້ານຫົວເຊ), (ແຂວງສາລະວັນ 7 ເມືອງ), (ແຂວງຈຳປາສັກ, ເມືອງປາກຊ່ອງ, ບາຈຽງຈະເລີນສຸກ, ນະຄອນປາກເຊ ແລະ ຊະນະສີມບູນ).

ຄາດໝາຍ 4.2 ການບຸລະນະຟື້ນຟູ ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ

ກິດຈະກຳ 1 ປັບປຸງຮູບແບບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ວິທີການປູກຝັງ, ພ້ອມທັງເນາະນຳໃຫ້ປະຊາຊົນປ່ຽນແປງວິທີການຜະລິດ ແລະ ການດຳລົງຊີວິດເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນຕໍ່ແຫຼ່ງນ້ຳ;

ກິດຈະກຳ 2 ຈັດສັນທີ່ດິນຂັ້ນບ້ານ ແລະ ເມືອງ;

ກິດຈະກຳ 3 ຟື້ນຟູຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ (ສຳຫຼວດປ່າໄມ້ແຄມນ້ຳ, ກຳນົດເຂດບຸລິມະສິດເຂດປ່າໄມ້ແຄມນ້ຳ, ສຳຫຼວດ ແລະ ຟື້ນຟູປ່າໄມ້ທີ່ເສື່ອມໂຊມ).

ຄາດໝາຍ 4.3 ການຄຸ້ມຄອງຄຸນນະພາບນ້ຳ

- ກົດຈະກຳ 1 ຝຶກອົບຮົມ, ສ້າງຈິດສຳນຶກ ແລະ ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ ໃຫ້ປະຊາຊົນໄດ້ຮູ້ເຖິງການນຳໃຊ້ຝຸ່ນຊີວະພາບ ແລະ ການໃຊ້ຢາຂ້າແມງໄມ້ຢ່າງຖືກວິທີ, ຮູ້ເຖິງຜົນເສຍຂອງການປ່ອຍນ້ຳເປື້ອນ ລົງສູ່ແຫຼ່ງນ້ຳທຳມະຊາດ ແລະ ນ້ຳໃຕ້ດິນ ເພື່ອຫຼຸດການປົນເປື້ອນສານເຄມີໃນດິນ ແລະ ມົນລະພິດທາງນ້ຳ;
- ກົດຈະກຳ 2 ສ້າງພື້ນທີ່ຕົວແບບໃນການເຮັດອ່າງບຳບັດນ້ຳເສຍຊຸມຊົນ ໃຫ້ໄດ້ 1 ຈຸດ (ແຂວງ ສາລະວັນ);
- ກົດຈະກຳ 3 ຕິດຕາມກວດກາບັນດາໂຮງຈັກໂຮງງານຕ່າງໆທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບ ບົດປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ການປ່ອຍນ້ຳເປື້ອນ ແລະ ແຜນຄຸ້ມຄອງມົນລະພິດອອກຈາກໂຮງຈັກໂຮງງານ;
- ກົດຈະກຳ 4 ກຳນົດຈຸດ ແລະ ຕິດຕາມຄຸນນະພາບນ້ຳໜ້າດິນ ໃນແມ່ນ້ຳສາຂາ 16 ຈຸດ ແລະ ແມ່ນ້ຳເຊໂດນ 3 ຈຸດ ແລະ ຄຸນນະພາບນ້ຳໃຕ້ດິນ ໃຫ້ໄດ້ ເມືອງ ລະ 4 ຈຸດ.

ແຜນງານ 5: ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ, ແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ

ຄາດໝາຍ 5.1 ການຄວບຄຸມໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ແຫ້ງແລ້ງ

- ກົດຈະກຳ 1 ສ້າງຕັ້ງໜ່ວຍງານໃນການຕິດຕາມ ໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມຈາກຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ;
- ກົດຈະກຳ 2 ສ້າງແຜນຄວບຄຸມ ໄພແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ໄພນ້ຳຖ້ວມ ລວມມີ: ສ້າງຕົວແບບຈຳລອງເຂດພື້ນທີ່ນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ແຫ້ງແລ້ງ, ກຳນົດເຂດພື້ນທີ່ສ່ຽງ ແລະ ສ້າງແຜນທີ່ເຂດພື້ນທີ່ນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ແຫ້ງແລ້ງປະກາດເຂດພື້ນທີ່ສ່ຽງຕໍ່ໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ແຫ້ງແລ້ງ, ລວມທັງ ສ້າງລະບົບເຕືອນໄພໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ;
- ກົດຈະກຳ 3 ແຜນການຂະຫຍາຍຄູກັນນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ຕະຝັ່ງເຈື່ອນໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ;
- ກົດຈະກຳ 4 ປັບປຸງກົນໄກຕອບສະໜອງຕໍ່ໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ ໂດຍໃຫ້ມີການປະສານງານກັບທຸກພາກສ່ວນ;
- ກົດຈະກຳ 5 ສຳຫຼວດ ແລະ ຂຸດເຈາະແຫຼ່ງນ້ຳໃຕ້ດິນ ເພື່ອສະໜອງນ້ຳໃນເຂດທີ່ຂາດແຄນນ້ຳ.

ຄາດໝາຍ 5.2 ການປັບຕົວ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກການປ່ຽນແປງຂອງສະພາບດິນຟ້າອາກາດ

- ກົດຈະກຳ 1 ຝຶກອົບຮົມໃຫ້ປະຊາຊົນ ກ່ຽວກັບ ການປັບຕົວເຂົ້າໃນການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ວິທີການຫຼຸດຜ່ອນຕໍ່ກັບບັນຫາດັ່ງກ່າວ;
- ກົດຈະກຳ 2 ສ້າງສູນຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ເພື່ອລາຍງານຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານແກ່ປະຊາຊົນໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳຢ່າງເປັນປະຈຳ;
- ກົດຈະກຳ 3 ສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມະການ ເພື່ອຕິດຕໍ່ພົວພັນ ຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານການເຕືອນໄພພິບັດທຳມະຊາດໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນເມື່ອເວລາສຸກເສີນ.

ແຜນງານ 6: ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ, ປ່າໄມ້ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

ຄາດໝາຍ 6.1 ການຄຸ້ມຄອງດິນບໍລິເວນນ້ຳ ແລະ ດິນຖ່ານຕົມ

- ກົດຈະກຳ 1 ກຳນົດຂອບເຂດດິນປ່າໄມ້ ສຳຫຼວດ ແລະ ຂຶ້ນບັນຊີ ສ້າງແຜນທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ແລະ ດິນຖ່ານຕົມ;
- ກົດຈະກຳ 2 ປັກຫຼັກໝາຍ/ປ້າຍ ຂອບເຂດທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ແລະ ດິນຖ່ານຕົມ;
- ກົດຈະກຳ 3 ສ້າງລະບຽບຄຸ້ມຄອງດິນບໍລິເວນນ້ຳ ແລະ ດິນຖ່ານຕົມໂດຍການສົ່ງເສີມບ້ານ, ຊຸມຊົນ ແລະ ກຸ່ມບ້ານເປັນເຈົ້າການໃນການສ້າງລະບຽບ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານດັ່ງກ່າວໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ;
- ກົດຈະກຳ 4 ສ້າງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ແລະ ດິນຖ່ານຕົມ.

ຄາດໝາຍ 6.2 ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້

- ກິດຈະກຳ 1 ກຳນົດເຂດປົກປັກຮັກສາປ່າຍອດນ້ຳ;
- ກິດຈະກຳ 2 ສ້າງລະບຽບຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາເຂດຍອດນ້ຳ ໂດຍສະເພາະເຂດສາຍນ້ຳສາຂາຫຼັກຂອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ;
- ກິດຈະກຳ 3 ປັບຫຼັກໝາຍ/ຕິດຕັ້ງປ້າຍຊີ້ບອກຂອບເຂດຫວງຫ້າມເດັດຂາດ, ເຂດອະນຸລັກສັດນ້ຳ-ສັດປ່າ ແລະ ຊີວະນາໆພັນ;
- ກິດຈະກຳ 4 ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ປຸກຈິດສຳນຶກໃຫ້ທົ່ວສັງຄົມເຂົ້າໃຈເຖິງ ຂໍ້ກຳນົດ, ກົດລະບຽບ, ກົດໝາຍ ແລະ ນິຕິກຳຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບ ການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້;
- ກິດຈະກຳ 5 ກວດກາລາດຕະເວນເຂດປ່າຍອດນ້ຳ;

ຄາດໝາຍ 6.3 ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຈັດສັນທີ່ດິນ

- ກິດຈະກຳ 1 ສຳຫຼວດ ແລະ ເກັບກຳຂໍ້ມູນ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
- ກິດຈະກຳ 2 ກຳນົດເຂດພ້ອມປັກຫຼັກໝາຍ ແລະ ສ້າງແຜນທີ່ ພື້ນທີ່ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ລວມທັງລະບຸພື້ນທີ່ໃດເໝາະສົມກັບພຶດຊະນິດໃດ;
- ກິດຈະກຳ 3 ຈັດສັນພື້ນທີ່ໃຫ້ປະຊາຊົນ ເພື່ອທຳມາຫາກິນແບບຖາວອນ ໃນຂອບເຂດພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ;

ຄາດໝາຍ 6.4 ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ

- ກິດຈະກຳ 1 ກຳນົດ ແລະ ສ້າງພື້ນທີ່ຖິ້ມສິ່ງເສດເຫຼືອ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ມີຜົນກະທົບຕໍ່ແຫຼ່ງນ້ຳ ແລະ ຊຸມຊົນ;
- ກິດຈະກຳ 2 ສ້າງລະບຽບ ແລະ ສົ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ;
- ກິດຈະກຳ 3 ການຕິດຕາມກວດກາ.

V. ມາດຕະການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາ

5.1 ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ

ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງ ແລະ ເປັນໃຈກາງປະສານສົມທົບກັບກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງ, ອົງການອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ.

ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ວຽກງານຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ກົມຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ;
2. ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແຂວງຈຳປາສັກ, ສາລະວັນ ແລະ ເຊກອງ;
3. ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມບັນດາເມືອງທີ່ນອນໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ.

ໃນກໍລະນີຈຳເປັນ ອາດສ້າງຕັ້ງຄະນະປະສານງານໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ໂດຍມີອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາວຽກງານຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ແລະ ຂະແໜງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ດັ່ງກ່າວ ເຂົ້າຮ່ວມ.

ສຳລັບ ການກວດກາວຽກງານການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ມີສາມຮູບການ ດັ່ງນີ້:

1. ການກວດກາຕາມປົກກະຕິ ຊຶ່ງແມ່ນ ການກວດກາຕາມແຜນການທີ່ມີລັກສະນະກວດກາເປັນປະຈຳ ແລະ ມີກຳນົດເວລາອັນແນ່ນອນ;
2. ການກວດກາໂດຍມີການແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ລ່ວງໜ້າ ຊຶ່ງແມ່ນ ການກວດການອກແຜນການ ເມື່ອເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ ໂດຍມີການແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຖືກກວດກາຮູ້ກ່ອນ ຢ່າງໜ້ອຍ ຊາວສີ່ ຊົ່ວໂມງ;

3. ການກວດກາແບບກະທັນຫັນ ຊຶ່ງແມ່ນການກວດກາ ເມື່ອເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ, ຮີບດ່ວນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ແຈ້ງລ່ວງໜ້າໃຫ້ຜູ້ຖືກກວດກາຮູ້.

5.2 ມາດຕະການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ແບບຍືນຍົງແມ່ນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງແຕ່ລະພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕາມຂອບເຂດສິດ, ໜ້າທີ່ ແລະ ພາລະບົດບາດຂອງຕົນ ໂດຍມີການປະສານງານ ແລະ ແລກປ່ຽນຄວາມຮູ້, ປະສົບການ, ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ບົດຮຽນໃນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳແບບເຊື່ອມສານ ເພື່ອບັນລຸຜົນສຳເລັດຢ່າງມີປະສິດທິພາບ. ພາລະບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ຂອງແຕ່ລະພາກສ່ວນ ແມ່ນໄດ້ກຳນົດໃນຫຼາຍລະດັບ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

5.2.1 ອົງການຈັດຕັ້ງ ຂັ້ນສູນກາງ

ອົງການຈັດຕັ້ງຂັ້ນສູນກາງ ແມ່ນອົງການຈັດຕັ້ງຫຼັກ ທີ່ນຳພາ ແລະ ຊີ້ນຳ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ສະບັບນີ້ ໂດຍມີໜ້າທີ່ຫຼັກ ດັ່ງນີ້:

1. ສ້າງຕັ້ງກົນໄກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງ ແລະ ມີການປະສານງານໃນການດຳເນີນງານ ການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳຂອງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ;
2. ປັບປຸງບັນດານິຕິກຳ, ລະບຽບການທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນ ໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ບັນດາກົດຈະກຳ ທີ່ໄດ້ລະບຸໃນແຜນສະບັບນີ້;
3. ປັບປຸງລະບົບການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ ເພື່ອປະເມີນຄວາມຄືບໜ້າ ຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຕີລາຄາຜົນສຳເລັດ ແລະ ຜົນກະທົບ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນ;
4. ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ອົງການຈັດຕັ້ງທ້ອງຖິ່ນ ໃນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແບບເຊື່ອມສານ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ;
5. ຂົນຂວາຍ, ສະໜັບສະໜູນ ດ້ານວິຊາການ ແລະ ງົບປະມານ ໃຫ້ແກ່ທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ;
6. ເຊື່ອມສານແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ເຂົ້າໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນແຕ່ລະໄລຍະ.

5.2.2 ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ (ແຂວງ, ເມືອງ, ນະຄອນ, ກຸ່ມບ້ານ ແລະ ບ້ານ)

1. ສ້າງຕັ້ງກົນໄກປະສານງານ ລະຫວ່າງ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຊີ້ນຳການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ;
2. ຮັບປະກັນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຕາມບັນດາລະບຽບການ ທີ່ສອດຄ່ອງໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ສະບັບນີ້;
3. ຊີ້ນຳຂະແໜງການທີ່ຢູ່ທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃຫ້ບັນລຸຕາມຈຸດປະສົງ ຂອງແຜນສະບັບນີ້;
4. ສ້າງຄູ່ຮ່ວມງານ ກັບ ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນການຄຸ້ມຄອງ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ;
5. ສ້າງແຜນງົບປະມານ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ;
6. ຜັນຂະຫຍາຍ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ເປັນແຜນສະເພາະ ຂອງທ້ອງຖິ່ນຕົນ;
7. ເຊື່ອມແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ເຂົ້າໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ບ້ານ;

8. ຈັດຕັ້ງ ລະບົບການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ ເພື່ອປະເມີນຄວາມຄືບໜ້າ, ຜົນສໍາເລັດ ແລະ ຜົນກະທົບ ຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າເຊໂດນ ແລະ ລາຍງານຂັ້ນເທິງຢ່າງເປັນປົກກະຕິ.

5.2.3 ພາກສ່ວນເອກະຊົນ

1. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳທີ່ຮັບຜິດຊອບ ຕໍ່ສັງຄົມ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ການພັດທະນາອ່າງຮັບນໍ້າ ແບບຍືນຍົງ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
2. ລົງທຶນເຂົ້າໃນການພັດທະນາ ທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນງານການທຳມາຫາກິນ ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ ເພື່ອສົ່ງເສີມການພັດທະນາອ່າງຮັບນໍ້າ ແບບຍືນຍົງ;
3. ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ດຳເນີນງານ ໃນຖານະຄູ່ຮ່ວມງານກັບລັດຖະບານ ແລະ ຊຸມຊົນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນດັ່ງກ່າວນີ້ ເພື່ອບັນລຸການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າເຊໂດນ ແບບຍືນຍົງ;
4. ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ດ້ານງົບປະມານ, ຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ, ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ອຸປະກອນ ຈຳເປັນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າເຊໂດນ ສະບັບນີ້.

5.2.4 ສົມວນຊົນ

1. ເຜີຍແຜ່, ໂຄສະນາ ດ້ວຍສື່ຕ່າງໆ ດ້ານວຽກງານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າເຊໂດນ ສະບັບນີ້;
2. ສ້າງສາລະຄະດີຕ່າງໆ ທີ່ຕິດພັນກັບການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າເຊໂດນ.

5.2.5 ສະຖາບັນການສຶກສາ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄ້ວາ

1. ຄົ້ນຄ້ວາ ແລະ ວິໄຈ ກ່ຽວກັບ ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ໃນຫົວຂໍ້ຕ່າງໆ ທີ່ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າເຊໂດນ;
2. ຊ່ວຍໃນການພັດທະນາ ທັກສະ, ໃຫ້ຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມສາມາດ ທາງດ້ານການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແບບເຊື່ອມສານ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນທ້ອງຖິ່ນ;
3. ສະໜັບສະໜູນ ຫຼັກສູດການຮຽນ-ການສອນ ດ້ານການຄຸ້ມຄອງນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ໃນມະຫາວິທະຍາໄລ, ວິທະຍາໄລ, ມັດທະຍົມສຶກສາ ແລະ ໂຮງຮຽນປະຖົມ;
4. ໃຫ້ຄໍາແນະນໍາ ທາງດ້ານວິຊາການຕໍ່ກັບບັນຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນການຕັດສິນໃຈໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າເຊໂດນ.

5.2.6 ຊຸມຊົນ

1. ຮັກສາບັນດາທ່າແຮງຂອງທຳມະຊາດ ແລະ ຫຼີກລ້ຽງການສ້າງຜົນກະທົບຕໍ່ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມທົ່ວໄປໃນຂອບເຂດອ່າງຮັບນໍ້າເຊໂດນ;
2. ສະໜັບສະໜູນ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມໃນບັນດາກິດຈະກຳ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າເຊໂດນ ໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ;
3. ຈັດຕັ້ງບັນດາກິດຈະກຳໃນການປຸກຈິດສຳນຶກໃນເຂດຊຸມຊົນ ເຊັ່ນ: ການປຸກຕົ້ນໄມ້, ການອະນາໄມແຄມນໍ້າ ຫຼື ຕາມສາຍນໍ້າ ແລະ ອື່ນໆໃນອ່າງຮັບນໍ້າເຊໂດນ.

5.3 ການຕິດຕາມກວດກາ

ການຕິດຕາມກວດກາ ແມ່ນເພື່ອປະເມີນຄວາມຄືບໜ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຮັບປະກັນການປະຕິບັດວຽກງານ ແລະ ໝາກຜົນໃຫ້ບັນລຸ ຕາມວິໄສທັດ ຈະຕ້ອງໄດ້ກຳນົດຕົວຊີ້ວັດ ທີ່ເປັນລະບົບໃຫ້ແກ່ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ເພື່ອເປັນແຖວໃນການດຳເນີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ຕິດຕາມ-ກວດກາ ເຊິ່ງເປັນການໃຫ້ໂອກາດ ແກ່ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ມີສ່ວນຮ່ວມເຂົ້າໃນການປັບປຸງ, ທົບທວນແຜນອ່າງຮັບນ້ຳສະບັບນີ້. ການປະເມີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການປັບປຸງແຜນ ແມ່ນດຳເນີນທຸກໆ 5 ປີ ຫຼື ຕາມຄວາມເໝາະສົມຕາມແຕ່ລະໄລຍະ. ກົມຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ໃນນາມເປັນອົງການກວດກາພາຍໃນ ແລະ ສະພາແຫ່ງຊາດ, ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ, ອົງການກວດກາລັດຖະບານ, ອົງການກວດສອບແຫ່ງລັດ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ແລະ ສົມວນຊົນ ໃນນາມເປັນອົງການກວດກາ ພາຍນອກ ເປັນຜູ້ຕິດຕາມກວດກາ ແຜນງານ, ຄາດໝາຍ ແລະ ກິດຈະກຳທີ່ໄດ້ລະບຸໃນແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ສະບັບນີ້.

5.4 ບັນດາຕົວຊີ້ວັດການປະເມີນຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ຕົວຊີ້ວັດການປະເມີນຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ປະກອບມີ 6 ແຜນງານ, 18 ຄາດໝາຍ ທີ່ເປັນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງບັນດາຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສະແດງໃຫ້ເຫັນໃນຕາຕະລາງ 23.

ຕາຕະລາງ 23: ຕົວຊີ້ວັດການປະເມີນຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ

ລ/ດ	ແຜນງານ, ຄາດໝາຍ	ຂໍ້ມູນພື້ນຖານ (2020)	2021	2022	2023	2024	2025	ພາກສ່ວນ ຮັບຜິດຊອບຫຼັກ	ພາກສ່ວນຜູ້ມີ ສ່ວນຮ່ວມ
I	ແຜນງານ 1: ສ້າງກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ								
1.1	ຄາດໝາຍ 1.1 ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບຸກຄະລາກອນໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ							ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ, ບ້ານ
1.2	ຄາດໝາຍ 1.2 ການມີສ່ວນຮ່ວມ, ສ້າງຈິດສຳນຶກໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ							ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແຂວງ, ເມືອງ, ບ້ານ
1.3	ຄາດໝາຍ 1.3 ການສົ່ງເສີມການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວ ທີ່ຕິດພັນກັບການປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນນ້ຳ							ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ, ບ້ານ
II	ແຜນງານ 2: ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ								
2.1	ຄາດໝາຍ 2.1 ການຈັດສັນນ້ຳ							ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແຂວງ, ເມືອງ, ບ້ານ
2.2	ຄາດໝາຍ 2.2 ການກຳນົດປະລິມານການໄຫຼຂອງນ້ຳຕ່ຳສຸດເພື່ອສິ່ງແວດລ້ອມ							ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແຂວງ, ເມືອງ, ບ້ານ

2.3	ຄາດໝາຍ 2.3 ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານອ່າງເກັບນ້ຳ							ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແຂວງ, ເມືອງ, ບ້ານ
2.4	ຄາດໝາຍ 2.4 ການຄຸ້ມຄອງນ້ຳໃຕ້ດິນ							ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແຂວງ, ເມືອງ, ບ້ານ
III ແຜນງານ 3: ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ									
3.1	ຄາດໝາຍ 3.1 ການສຳຫຼວດ, ການຂຶ້ນບັນຊີ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ							ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ, ບ້ານ
3.2	ຄາດໝາຍ 3.2 ການປັບປຸງ, ຕິດຕັ້ງສະຖານີຕິດຕາມປະລິມານນ້ຳ							ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແຂວງ, ເມືອງ, ບ້ານ
IV ແຜນງານ 4: ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຟື້ນຟູ ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ									
4.1	ຄາດໝາຍ 4.1 ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງເຂດສະຫງວນນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ							ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ, ບ້ານ
4.2	ຄາດໝາຍ 4.2 ການບູລະນະຟື້ນຟູນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ							ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແຂວງ, ເມືອງ, ບ້ານ
4.3	ຄາດໝາຍ 4.3 ການຄຸ້ມຄອງຄຸນນະພາບນ້ຳ							ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແຂວງ, ເມືອງ, ບ້ານ
V ແຜນງານ 5: ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ, ແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ									
5.1	ຄາດໝາຍ 5.1 ການຄວບຄຸມໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ແຫ້ງແລ້ງ							ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແຂວງ, ເມືອງ, ບ້ານ
VI ແຜນງານ 6: ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ, ປ່າໄມ້ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ									
6.1	ຄາດໝາຍ 6.1 ການຄຸ້ມຄອງດິນບໍລິເວນນ້ຳ ແລະ ດິນຖ່ານຕີມ							ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແຂວງ, ເມືອງ, ບ້ານ
6.2	ຄາດໝາຍ 6.2 ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້							ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແຂວງ, ເມືອງ, ບ້ານ
6.3	ຄາດໝາຍ 6.3 ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຈັດສັນທີ່ດິນ							ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ, ບ້ານ
6.4	ຄາດໝາຍ 6.4 ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ							ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ, ບ້ານ

5.5 ງົບປະມານ

ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ໄດ້ມີການຄາດຄະເນໄວ້ເບື້ອງຕົ້ນ ເປັນງົບປະມານທັງໝົດ **4.784.500.000 ກີບ** (ສີ່ຕື້ເຈັດຮ້ອຍແປດສິບສີ່ລ້ານຫ້າແສນກີບ) ເພື່ອນຳສະເໜີຂໍທຶນສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ ໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນດີ ແລະ ມີປະສິດທິພາບສູງ ສະແດງໃຫ້ເຫັນໃນຕາຕະລາງ 24 ແລະ ຕາຕະລາງ 25 ລຸ່ມນີ້.

ຕາຕະລາງ 24: ການຄາດຄະເນງົບປະມານ ສຳລັບ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ 2021-2025

ລ/ດ	ແຜນງານ, ຄາດໝາຍ ແລະ ກິດຈະກຳ	ຄາດຄະເນງົບປະມານ (ກີບ)	ຄາດຄະເນແຫຼ່ງທຶນ
1	ແຜນງານທີ 1: ສ້າງກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງ ອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ	845.000.000	ພາກລັດ, ເອກະຊົນ/ໂຄງການ, ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອ ການພັດທະນາ ແລະ ອື່ນໆ.
2	ແຜນງານທີ 2: ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ	516.500.000	ພາກລັດ, ເອກະຊົນ/ໂຄງການ, ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອ ການພັດທະນາ ແລະ ອື່ນໆ.
3	ແຜນງານທີ 3: ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ	489.000.000	ພາກລັດ, ເອກະຊົນ/ໂຄງການ, ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອ ການພັດທະນາ ແລະ ອື່ນໆ.
4	ແຜນງານທີ 4: ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຟື້ນຟູນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ	804.000.000	ພາກລັດ, ເອກະຊົນ/ໂຄງການ, ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອ ການພັດທະນາ ແລະ ອື່ນໆ.
5	ແຜນງານທີ 5: ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກ ໄພນ້ຳຖ້ວມ, ແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	1.380.000.000	ພາກລັດ, ເອກະຊົນ/ໂຄງການ, ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອ ການພັດທະນາ ແລະ ອື່ນໆ.
6	ແຜນງານທີ 6: ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ, ປ່າໄມ້ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ	750.000.000	ພາກລັດ, ເອກະຊົນ/ໂຄງການ, ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອ ການພັດທະນາ ແລະ ອື່ນໆ.
ລວມທັງໝົດ:		4.784.500.000	

ໝາຍເຫດ:

- 1) ສຳລັບກິດຈະກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຂະແໜງການຂອງລັດ ທີ່ກຳລັງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ ຫຼື ມີແຜນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນຕໍ່ໜ້າ ແມ່ນໃຫ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມແຜນຂອງຂະແໜງການທີ່ກຳນົດໄວ້ ໂດຍມີການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ, ຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານກັນຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
- 2) ສຳລັບງົບປະມານ ແລະ ກິດຈະກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບບັນດາໂຄງການເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳ ແມ່ນຜູ້ພັດທະນາໂຄງການຮ່ວມກັບພາກສ່ວນລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາສຳປະທານໂຄງການ ແລະ ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍວ່າດ້ວຍພັນທະສິ່ງແວດລ້ອມ Annex C-CA ຫຼື SESO ຂອງໂຄງການຕ່າງໆກ່ຽວຂ້ອງໃນອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ;
- 3) ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາແຜນງານ ແລະ ກິດຈະກຳແມ່ນການປະກອບສ່ວນຂອງທຸກຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງເພື່ອບັນລຸຄາດໝາຍທີ່ກຳນົດໃນແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ສະບັບນີ້.

ເອກະສານອ້າງອີງ

ຫ້ອງການ ຫ້ອງວ່າການປົກຄອງແຂວງ ສາລະວັນ ປີ 2007, ຫ້ອງການສຳຫຼວດພົນລະເມືອງ, ສິກປີ 2006-2007
ແຂວງສາລະວັນ;

ພະແນກ ແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ແຂວງ ຈຳປາສັກ, ບົດລາຍງານປະຈຳປີ, ປີ 2006-2007;

ຫ້ອງການ ທ່ອງທ່ຽວ ແຂວງ ຈຳປາສັກ ປີ 2008 ບົດລາຍງານການທ່ອງທ່ຽວ ປີ 2007-2008;

ພະແນກ ອຸດສະຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ແຂວງ ຈຳປາສັກ. ປີ 2006 ບົດລາຍງານ ອຸດສະຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ;
ກອງປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ;

ກົມແຜນການ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ປີ 2005, ສະຖິຕິທາງດ້ານກະສິກຳ 2004;

ກົມຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ອົງການຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ກຊນ-ອຊນສ) ປີ 2008 ສະພາບລວມ
ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແຫ່ງຊາດ;

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ປີ 2005, ບົດລາຍງານປະຈຳປີ;

ຫ້ອງການ ຫ້ອງວ່າການປົກຄອງ ແຂວງສາລະວັນ. ປີ 2007 ບົດລາຍງານການຝຶກອົບຮົມ ກ່ຽວກັບ ການປະເມີນ
ຊົນນະບົດແບບຮີບດ່ວນ ໃນວັນທີ 5-14 ພະຈິກ 2007 ທີ່ແຂວງຈຳປາສັກ;

ພະແນກ ອຸດສະຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ແຂວງສາລະວັນ. ບົດລາຍງານ ອຸດສະຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ປີ 2006;

ພະແນກ ແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ແຂວງ ສາລະວັນ, ປະຈຳປີ 2007;

ຫ້ອງການ ທ່ອງທ່ຽວ ແຂວງ ສາລະວັນ. ປີ 2008 ບົດລາຍງານ ການທ່ອງທ່ຽວ ປີ 2007-2008, ຫ້ອງ ການເລຂາ,
ສູນສະຖິຕິແຫ່ງຊາດ ປີ 2005, ບົດລາຍງານປະຈຳປີ;

ໂຄງການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ ແບບປະສົມປະສານ. ປີ 2009 ຜົນຈາກກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລື ໃນການສ້າງ
ແຜນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ;

ພະແນກ ອຸດສະຫະກຳ ແລະ ການຄ້າແຂວງ ເຊກອງ. ປີ 2006 ບົດລາຍງານ ອຸດສະຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ.

ພະແນກ ແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ແຂວງ ເຊກອງ, ບົດລາຍງານ ປະຈຳປີ 2006-2007;

ຫ້ອງການ ທ່ອງທ່ຽວ ແຂວງ ເຊກອງ, 2008 ບົດລາຍງານການທ່ອງທ່ຽວປີ 2007-2008;

ຄະນະກຳມະການຊີ້ນຳ ການສຳຫຼວດພົນລະເມືອງ ແລະ ຄົວເຮືອນ, ປີ 2005 ຄະນະກຳມະການຊີ້ນຳການສຳຫຼວດ
ພົນລະເມືອງ ສປປ ລາວ;

ສະຖາບັນຄຸ້ມຄອງນ້ຳສາກົນ (IWMI), ປີ 2021;

ບົດລາຍງານການປະເມີນ ແລະ ແບບຈຳລອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳຂອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ, ພະຈິກ 2020.

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ:

ຕາຕະລາງທີ 25: ແຜນງານ, ຄາດໝາຍ, ກິດຈະກຳ, ໄລຍະເວລາ ແລະ ງົບປະມານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ

ລ/ດ	ແຜນງານ, ຄາດໝາຍ ແລະ ກິດຈະກຳ	ພາກສ່ວນຮັບຜິດຊອບຫຼັກ	ພາກສ່ວນຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ	ໄລຍະເວລາ					ງົບປະມານ (ກີບ)
				ປ 1	ປ 2	ປ 3	ປ 4	ປ 5	
ແຜນງານ 1: ສ້າງກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ									845.000.000
ຄາດໝາຍ 1.1 ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບຸກຄະລາກອນໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ									690.000.000
ກິດຈະກຳ 1	ສ້າງກົນໄກການປະສານງານໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕັດສິນບັນຫາການ ຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						230.000.000
ກິດຈະກຳ 2	ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ພະນັກງານຂະແໜງຊັບພະຍາກອນນ້ຳຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ຢູ່ໃນແຂວງ ເຊກອງ, ສາລະວັນ ແລະ ຈຳປາສັກໃຫ້ໄດ້ຢ່າງໜ້ອຍ 50 ເປີເຊັນຂອງພະນັກງານທັງໝົດໃນ 3 ແຂວງ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						230.000.000
ກິດຈະກຳ 3	ສະໜັບສະໜູນ ແລະ ສ້າງກິດຈະກຳ ສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແບບເຊື່ອມສານ ໂດຍຜ່ານຂະບວນການ ທັດສະນະສຶກສາ, ຈັດຝຶກອົບຮົມ ແລະ ໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແກ່ອົງການຈັດຕັ້ງ ໃນລະດັບ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						230.000.000

	ທ້ອງຖິ່ນ, ສູນ ກາງ ແລະ ລະດັບ ສາກົນ ໃຫ້ໄດ້ປີ ລະຄັ້ງ ແລະ ຢ່າງ ໜ້ອຍໃຫ້ໄດ້ 50 ເປີເຊັນ ຂອງ ພະນັກງານສູນ ກາງ ແຂວງ ແລະ ເມືອງໃນແຕ່ລະປີ								
ຄາດໝາຍ 1.2 ການມີສ່ວນຮ່ວມ, ສ້າງຈິດສໍານຶກໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ									115.000.000
ກິດຈະກຳ 1	ສົ່ງເສີມການໂຄ ສະນາ ວຽກງານ ຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບ ນໍ້າເຊໂດນ ໂດຍ ທາງໂທລະພາບ, ວິ ທະຍຸ, ອິນເຕີ ເນັດສື່ສົ່ງພິມ, ແຜ່ນພັບ, ປະຕິ ທິນ, ບ້າຍໂຄ ສະ ນາຕ່າງໆກ່ຽວກັບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິ ບັດກິດຈະກຳການ ຄຸ້ມຄອງຊັບພະ ຍາກອນນໍ້າແບບ ເຊື່ອມສານ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						57.500.000
ກິດຈະກຳ 2	ສົ່ງເສີມການມີ ສ່ວນຮ່ວມຂອງ ຊຸມຊົນເຂົ້າໃນ ການຄຸ້ມຄອງອ່າງ ຮັບນໍ້າເຊໂດນ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						57.500.000
ຄາດໝາຍ 1.3 ການສົ່ງເສີມການຜະລິດກະສິກໍາ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວ ທີ່ຕິດພັນ ກັບການປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນນໍ້າ									40.000.000
ກິດຈະກຳ 1	ສົ່ງເສີມການ ປັບປຸງຜົນຜະລິດ ທາງກະສິກໍາເຊັ່ນ: ການປູກພືດ, ການ ປູກເຂົ້າ ແລະ ປູກ ພືດຫຼາຍລະດູ ປອດສານເຄມີ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						20.000.000
ກິດຈະກຳ 2	ສົ່ງເສີມການນໍາ ໃຊ້ດິນທີ່ຖືກ ຕ້ອງຕາມການ ຈັດສັນ ແລະ ການປູກຕົ້ນ ໄມ້ ໃນເຂດປ່າຍອດ ນໍ້າ ແລະ ແຄມນໍ້າ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						20.000.000

ກິດຈະກຳ 3	ສົ່ງເສີມການພັດທະນາ ກິດຈະກຳການທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸລັກປະເພນີ ແລະ ການບໍລິການທີ່ຕິດພັນກັບຊັບພະຍາກອນນ້ຳ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						20.000.000
ແຜນງານ 2: ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ									516.500.000
ຄາດໝາຍ 2.1 ການຈັດສັນນ້ຳ									115.000.000
ກິດຈະກຳ 1	ສຶກສາ, ສຳຫຼວດເຂດພື້ນ ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ຊຶ່ງກວມເຂດພື້ນທີ່ປ່າຍອດນ້ຳ, ເຂດແຄມນ້ຳ ແລະ ເຂດພື້ນທີ່ຊີວະນາໆພັນທີ່ຕິດພັນກັບຊັບພະຍາກອນນ້ຳໃຫ້ໄດ້ 13 ເມືອງ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						28.750.000
ກິດຈະກຳ 2	ກຳນົດ ແລະ ຄຸ້ມຄອງເຂດພື້ນທີ່ ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ຊັບພະຍາກອນນ້ຳໃຫ້ກາຍເປັນເຂດຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳແບບເຊື່ອມສານ, ໃຫ້ໄດ້ 4 ເຂດ ເມືອງສາລະວັນ, ຍອດນ້ຳເຊໂດນ ແລະ ຍອດນ້ຳຫ້ວຍຈຳປີ ແລະ ຫ້ວຍນ້ຳໄສ (ເລນໜອງ ລີ່ມ);	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						28.750.000
ກິດຈະກຳ 3	ການສະໜອງນ້ຳປະປາ ແລະ ນ້ຳສະອາດໃຫ້ແກ່ບ້ານໂຄກໃໝ່, ເມືອງສະມ້ວຍ; ບ້ານປາກປຸຍ, ບ້ານຜັກຄະ, ບ້ານວັງຊອນ, ບ້ານ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						28.750.000

	ຄອນສາຍ, ເມືອງ ລະຄອນເພງ ແລະ ເມືອງຕຸ້ມລານ ແມ່ນຂາດແຄນນ້ຳ ຫຼາຍໃນຊ່ວງ ລະດູແລ້ງ								
ກິດຈະກຳ 4	ຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ ຊົນລະປະທານ ເມືອງລະຄອນ ເພັງ.	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						28.750.000
ຄາດໝາຍ 2.2 ການກຳນົດປະລິມານການໄຫຼຂອງນ້ຳຕ່ຳສຸດເພື່ອສິ່ງແວດລ້ອມ									115.000.000
ກິດຈະກຳ 1	ການກຳນົດປະລິ ມານນ້ຳໄຫຼຕ່ຳ ສຸດເພື່ອສິ່ງແວດ ລ້ອມ ຢູ່ປາກນ້ຳ ເຊໂດນ;	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						57.500.000
ກິດຈະກຳ 2	ການກຳນົດປະລິ ມານນ້ຳໄຫຼຕ່ຳ ສຸດຂອງບັນດາ ເຂື່ອນໄຟຟ້າທີ່ຢູ່ ໃນສາຍນ້ຳສາຂາ (ສາຍນ້ຳສາຂາ ເຂື່ອນເຊເຊັດ1, 2 ແລະ 3; ເຂື່ອນເຊລະບຳ).	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						57.500.000
ຄາດໝາຍ 2.3 ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານອ່າງເກັບນ້ຳ									114.000.000
ກິດຈະກຳ 1	ສ້າງກົນໄກການ ປະສານງານ ລະ ຫວ່າງ ພາກລັດ ແລະ ຜູ້ພັດທະ ນາໂຄງການ ເຂື່ອນໄຟຟ້າເພື່ອ ການນຳໃຊ້ນ້ຳໃຫ້ ມີປະສິດທິຜົນ ໂດຍໃຫ້ມີການ ສ້າງແຜນການ ນຳໃຊ້ນ້ຳເພື່ອຜະ ລິດໄຟຟ້າປະຈຳປີ , ແຜນປະຈຳລະ ດູຝົນ ແລະ ລະ ດູແລ້ງຮ່ວມກັບ ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງໃນອ່າງ ຮັບນ້ຳເຊໂດນ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						38.000.000

ກິດຈະກຳ 2	ກອງປະຊຸມ ປຶກສາຫາລືກັບ ບັນດາຂະແໜ ງການກ່ຽວກັບ ການກັກເກັບ ແລະ ປ່ອຍນ້ຳ ກ່ອນ ແລະ ຫຼັງ ທີ່ພະຍຸຈະເຂົ້າ ອ່າງຮັບນ້ຳ;	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						38.000.000
ກິດຈະກຳ 3	ສ້າງບົດແນະນຳ ຄວາມປອດໄພ ຂອງເຂື່ອນໄຟຟ້າ ແລະ ແຜນຮັບມື ສຸກເສີນໃນອ່າງ ຮັບນ້ຳເຊໂດນ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						38.000.000
ຄາດໝາຍ 2.4 ການຄຸ້ມຄອງນ້ຳໃຕ້ດິນ									172.500.000
ກິດຈະກຳ 1	ສຶກສາ, ສຳຫຼວດ ແລະ ສັງລວມຂໍ້ ມູນທາງດ້ານ ປະລິມານ, ຄຸນ ນະພາບ ແລະ ຂຶ້ນບັນຊີການນຳ ໃຊ້ນ້ຳໃຕ້ດິນ ພ້ອມທັງ ກຳນົດ ເຂດພື້ນທີ່ ທີ່ມີ ຄວາມສ່ຽງ ຕໍ່ ກັບການ ນຳໃຊ້ ນ້ຳໃຕ້ດິນ ໃນ ເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						57.500.000
ກິດຈະກຳ 2	ເຜີຍແຜ່ ແລະ ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມ ການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດຂໍ້ຕົກ ລົງ ວ່າດ້ວຍ ການນຳໃຊ້ ນ້ຳ (ທີ່ລວມເອົານ້ຳ ໜ້າດິນ ແລະ ນ້ຳໃຕ້ດິນ)	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						57.500.000
ກິດຈະກຳ 3	ສົ່ງເສີມການມີສ່ວນ ຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ ເຂົ້າໃນການຄຸ້ມ ຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ນ້ຳ ໃຕ້ດິນແບບຍືນຍົງ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						57.500.000
ແຜນງານ 3: ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ									489.000.000

ຄາດໝາຍ 3.1 ການສໍາຫລວດ, ການຂຶ້ນບັນຊີ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ									114.000.000
ກິດຈະກຳ 1	ສໍາຫລວດ ແລະ ທົບທວນຂໍ້ມູນ ປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະ ພາບນໍ້າ ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ສາຂາເຊໂດນ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						38.000.000
ກິດຈະກຳ 2	ສໍາຫລວດ ແລະ ຂຶ້ນບັນຊີ ຜູ້ນໍາ ໃຊ້ນໍ້າໃນທົ່ວ ອ່າງຮັບນໍ້າເຊ ໂດນ;	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						38.000.000
ກິດຈະກຳ 3	ສ້າງຖານຂໍ້ມູນ- ຂ່າວ ສານຊັບ ພະຍາ ກອນນໍ້າ ໃນເຂດອ່າງ ຮັບນໍ້າ ເຊໂດນ ໂດຍໃຫ້ມີການ ເຊື່ອມໂຍງ ລະຫວ່າງສູນ ກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						38.000.000
ຄາດໝາຍ 3.2 ການປັບປຸງ, ຕິດຕັ້ງສະຖານີຕິດຕາມປະລິມານນໍ້າ									375.000.000
ກິດຈະກຳ 1	ສ້າງສະຖານີອຸຕຸ ນິ ຍົມ ໃຫ້ໄດ້ 1 ຈຸດ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂັ້ນແຂວງ						125.000.000
ກິດຈະກຳ 2	ປັບປຸງ ແລະ ສ້າງຫຼາວັດ ແທກປະລິມານ ນໍ້າ ໃຫ້ໄດ້ 3 ຈຸດ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂັ້ນແຂວງ						125.000.000
ກິດຈະກຳ 3	ສ້າງບໍ່ຕິດຕາມ ປະລິມານ ນໍ້າໃຕ້ ດິນ ໃຫ້ໄດ້ ເມືອງລະ 4 ຈຸດ.	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂັ້ນແຂວງ						125.000.000
ແຜນງານ 4: ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຟື້ນຟູນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ									804.000.000
ຄາດໝາຍ 4.1 ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງເຂດສະຫງວນນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ									115.000.000
ກິດຈະກຳ 1	ສ້າງກິດຈະກຳ ການປົກປັກ ຮັກສາເຂດສະ ຫງວນນໍ້າ ຮ່ວມ ກັບ ພາກສ່ວນສື່ ມ່ວນຊົນ, ໂຮງ ຮຽນ ແລະ ພາກ ທຸລະກິດ ແລະ ສະມາຄົມທີ່ບໍ່	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						28.750.000

	ຫວັງຜົນກຳໄລ ເພື່ອໃຫ້ເຫັນ ຄວາມສຳຄັນຂອງ ປ່າໄມ້ ແລະ ເຂດ ປ່າຍອດນ້ຳ								
ກິດຈະກຳ 2	ສົ່ງເສີມ ອຳນາດ ການປົກຄອງ ທ້ອງ ຖິ່ນດຳ ເນີນງານ ການ ປົກປັກຮັກສາ ປ່າໄມ້ ເຂດຍອດ ນ້ຳເຊໂດນ ແລະ ປ່າໄມ້ແຄມນ້ຳ ໃນຂັ້ນບ້ານ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						28.750.000
ກິດຈະກຳ 3	ຈັດກອງປະຊຸມ ປຶກສາຫາລື ກັບ ກຸ່ມຜູ້ມີສ່ວນ ຮ່ວມ ເພື່ອກຳ ນົດສະ ພາບບັນ ຫາ ແລະ ວາງ ແຜນແກ້ໄຂ ລວມ ຫຼື ຂີ້ຂັດ ແຍ້ງຕ່າງໆ ໃນ ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ເຊັ່ນ: ພື້ນທີ່ ປູກຝັງ, ພື້ນທີ່ ກະສິກຳ ແລະ ເຂດປ່າໄມ້	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						28.750.000
ກິດຈະກຳ 4	ກຳນົດເຂດສະ ຫງວນຊັບພະຍາ ກອນນ້ຳ ສຳລັບ ການອຸປະໂພກ ແລະ ບໍລິໂພກ (ເຂດຫົວງານ); (ແຂວງເຊກອງ, ເມືອງທ່າແຕງ, ບ້ານຫົວເຊ), (ແຂວງສາລະ ວັນ 7 ເມືອງ), (ແຂວງ ຈຳປາ ສັກ, ເມືອງປາກ ຊ່ອງ, ເມືອງບາ ຈຽງຈະເລີນສຸກ, ນະ ຄອນປາກ ເຊ ແລະ ເມືອງ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						28.750.000

	ຊະນະສົມບູນ).								
ຄາດໝາຍ 4.2 ການບຸລະນະພື້ນຟູນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ									114.000.000
ກິດຈະກຳ 1	ບັບປຸງຮູບແບບ ການ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ວິ ທິການ ປຸກຝັງ, ພ້ອມທັງ ແນະນຳໃຫ້ປະຊາ ຊົນປ່ຽນແປງວິທີ ການຜະລິດ ແລະ ການດຳລົງຊີວິດ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນ ກະທົບທີ່ອາດຈະ ເກີດຂຶ້ນຕໍ່ແຫຼ່ງນ້ຳ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						38.000.000
ກິດຈະກຳ 2	ຈັດສັນທີ່ດິນຂັ້ນ ບ້ານ ແລະ ເມືອງ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						38.000.000
ກິດຈະກຳ 3	ຟື້ນຟູຊັບພະຍາ ກອນປ່າໄມ້ (ສຳ ຫຼວດປ່າແຄມ ນ້ຳ, ກຳນົດເຂດ ບຸລິມະສິດເຂດ ປ່າແຄມນ້ຳ, ສຳ ຫຼວດ ແລະ ຟື້ນ ຟູປ່າໄມ້ທີ່ເສື່ອມ ໂຊມ).	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						38.000.000
ຄາດໝາຍ 4.3 ການຄຸ້ມຄອງຄຸນນະພາບນ້ຳ									575.000.000
ກິດຈະກຳ 1	ຝຶກອົບຮົມ, ສ້າງ ຈິດສຳນຶກ ແລະ ເຜີຍ ແຜ່ຂໍ້ມູນໃຫ້ ປະຊາ ຊົນໄດ້ຮູ້ ເຖິງການນຳໃຊ້ຜູ່ນ ຊີວະພາບ ແລະ ການໃຊ້ຢາຂ້າ ແມງໄມ້ຢ່າງຖືກ ວິທີ, ຮູ້ເຖິງຜົນ ເສຍຂອງການ ປ່ອຍນ້ຳເປື້ອນ ລົງ ສູ່ແຫຼ່ງ ນ້ຳທຳມະ ຊາດແລະ ນ້ຳໃຕ້ ດິນ ເພື່ອຫຼຸດການ ປົນເປື້ອນສານເຄ ມີໃນດິນ ແລະ ມົນລະພິດທາງນ້ຳ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						143.750.000
ກິດຈະກຳ 2	ສ້າງພື້ນທີ່ຕົວແບບ ໃນການເຮັດອ່າງບຳ ບັດນ້ຳເສຍຊຸມຊົນ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						143.750.000

	ໃຫ້ໄດ້ 1 ຈຸດ (ແຂວງ ສາລະວັນ)								
ກິດຈະກຳ 3	ຕິດຕາມກວດກາ ບັນດາໂຮງຈັກ ໂຮງ ງານຕ່າງໆທີ່ ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບ ບົດປະ ເມີນຜົນກະ ທົບ ຕໍ່ສິ່ງແວດ ລ້ອມ , ກ່ຽວກັບການ ປ່ອຍນ້ຳເປື້ອນ ແລະ ແຜນຄຸ້ມ ຄອງມົນລະຜິດ ອອກຈາກໂຮງ ຈັກໂຮງງານ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						143.750.000
ກິດຈະກຳ 4	ກຳນົດຈຸດ ແລະ ຕິດຕາມຄຸນ ນະພາບນ້ຳໜ້າດິນ ໃນສາຍ ນ້ຳ ສາຂາ 16 ຈຸດ ແລະສາຍ ນ້ຳເຊໂດນ 3 ຈຸດ ແລະ ຄຸນນະພາບ ນ້ຳໃຕ້ດິນ ໃຫ້ໄດ້ ເມືອງ ລະ 4 ຈຸດ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						143.750.000
ແຜນງານ 5: ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ, ແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ									1.380.000.000
ຄາດໝາຍ 5.1 ການຄວບຄຸມໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ແຫ້ງແລ້ງ									1.380.000.000
ກິດຈະກຳ 1	ສ້າງຕັ້ງໜ່ວຍ ງານໃນການ ຕິດຕາມ ໄພນ້ຳ ຖ້ວມ ແລະ ໄພ ແຫ້ງ ແລ້ງ ໂດຍ ການມີສ່ວນ ຮ່ວມຈາກຂັ້ນ ສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						276.000.000
ກິດຈະກຳ 2	ສ້າງແຜນຄວບຄຸມ ໄພແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ໄພນ້ຳຖ້ວມ ລວມ ມີ: ສ້າງຕົວແບບ ຈຳ ລອງເຂດພື້ນ ທີ່ນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ແຫ້ງ ແລ້ງ, ກຳນົດ ເຂດພື້ນທີ່ສ່ຽງ ແລະ ສ້າງແຜນທີ່	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						276.000.000

	ເຂດພື້ນທີ່ນ້ຳ ຖ້ວມ ແລະ ແຫ້ງ ແລ້ງ, ປະກາດ ເຂດ ພື້ນທີ່ສ່ຽງຕໍ່ ໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ແຫ້ງແລ້ງ, ລວມ ທັງລະບົບເຕືອນ ໄພໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຊໂດນ								
ກິດຈະກຳ 3	ແຜນການຂະ ຫຍາຍຄຸ້ມຄອງນ້ຳ ຖ້ວມ, ຕະຝັງ ເຈື່ອນ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						276.000.000
ກິດຈະກຳ 4	ບັບປຸງກົນໄກ ຕອບສະໜອງຕໍ່ ໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງ ແລ້ງ ໂດຍໃຫ້ມີການ ປະສານງານກັບ ທຸກພາກສ່ວນ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						276.000.000
ກິດຈະກຳ 5	ສຳຫຼວດ ແລະ ອຸດເຈາະແຫຼ່ງນ້ຳ ໃຕ້ດິນ ເພື່ອສະ ໜອງນ້ຳໃນເຂດ ທີ່ຂາດ ແຄນນ້ຳ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						276.000.000
ແຜນງານ 6: ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ, ປ່າໄມ້ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ									750.000.000
ຄາດໝາຍ 6.1 ການຄຸ້ມຄອງດິນບໍລິເວນນ້ຳ ແລະ ດິນຖ່ານຕົມ									345.000.000
ກິດຈະກຳ 1	ກຳນົດຂອບເຂດ ດິນປ່າໄມ້ ສຳ ຫຼວດ ແລະ ຂຶ້ນ ບັນຊີ ແລະ ສ້າງ ແຜນທີ່ດິນ ບໍລິເວນນ້ຳ ແລະ ດິນຖ່ານຕົມ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						86.250.000
ກິດຈະກຳ 2	ປັກຫຼັກໝາຍ/ ປ້າຍ ຂອບເຂດທີ່ ດິນບໍລິ ເວນນ້ຳ ແລະ ດິນຖ່ານຕົມ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						86.250.000
ກິດຈະກຳ 3	ສ້າງລະບຽບຄຸ້ມ ຄອງດິນ ບໍລິເວນນ້ຳ ແລະ ດິນຖ່ານຕົມໂດຍ ການສົ່ງເສີມບ້ານ, ຊຸມຊົນ ແລະ ກຸ່ມ ບ້ານ ເປັນເຈົ້າການ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						86.250.000

	ໃນການສ້າງ ລະບຽບ ແລະ ການຕິດ ຕາມ ກວດກາການຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດວຽກ ງານດັ່ງກ່າວໃຫ້ມີ ຄວາມຍືນຍົງ								
ກິດຈະກຳ 4	ສ້າງ ແລະ ຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດແຜນ ຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ ບໍລິເວນນ້ຳ ແລະ ດິນຖ່ານຕົມ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						86.250.000
ຄາດໝາຍ 6.2 ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້									172.500.000
ກິດຈະກຳ 1	ກຳນົດເຂດປົກ ປັກຮັກສາປ່າ ຍອດນ້ຳ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						34.500.000
ກິດຈະກຳ 2	ສ້າງລະບຽບຄຸ້ມ ຄອງ, ປົກປັກ ຮັກສາເຂດຍອດ ນ້ຳ ໂດຍສະ ເພາະເຂດສາຍ ນ້ຳສາຂາຫຼັກຂອງ ແມ່ນ້ຳເຊໂດນ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						34.500.000
ກິດຈະກຳ 3	ປັກຫຼັກໝາຍ/ຕິດ ຕັ້ງປ້າຍຊີ້ບອກ ຂອບເຂດຫວງ ຫ້າມເດັດ ຂາດ, ເຂດອະນຸ ລັກ ສັດນ້ຳ-ສັດປ່າ ແລະ ຊີວະນາໆ ພັນ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						34.500.000
ກິດຈະກຳ 4	ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ປູກຈິດສຳນຶກໃຫ້ ທົ່ວສັງ ຄົມເຂົ້າໃຈ ເຖິງຂໍ້ກຳນົດ, ກົດ ລະບຽບ, ກົດ ໝາຍ ແລະນິຕິກຳ ຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບ ການປົກປັກຮັກ ສາປ່າໄມ້	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						34.500.000
ກິດຈະກຳ 5	ກວດກາລາດຕະ ເວນເຂດປ່າ ຍອດນ້ຳ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						34.500.000
ຄາດໝາຍ 6.3 ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຈັດສັນທີ່ດິນ									172.500.000

ກິດຈະກຳ 1	ສ້າງວັດ ແລະ ເກັບກຳຂໍ້ມູນ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						57.500.000
ກິດຈະກຳ 2	ກຳນົດເຂດພ້ອມ ປັກຫຼັກໝາຍ ແລະ ສ້າງແຜນ ທີ່ ພື້ນທີ່ການນຳ ໃຊ້ທີ່ດິນ ລວມ ທັງ ລະບຸພື້ນທີ່ ໃດໜ້າສົມສຳ ລັບການປຸກພືດ ຊະນິດໃດ.	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						57.500.000
ກິດຈະກຳ 3	ຈັດສັນພື້ນທີ່ໃຫ້ປະ ຊາຊົນ ເພື່ອທຳມາ ຫາກິນແບບຖາ ລອນໃນຂອບເຂດ ພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳເຊ ໂດນ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						57.500.000
ຄາດໝາຍ 6.4 ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ									60.000.000
ກິດຈະກຳ 1	ກຳນົດ ແລະ ສ້າງ ພື້ນທີ່ຄຸ້ມສິ່ງເສດ ເຫຼືອ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ມີ ຜົນກະທົບຕໍ່ແຫຼ່ງ ນ້ຳ ແລະ ຊຸມຊົນ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						20.000.000
ກິດຈະກຳ 2	ສ້າງລະບຽບ ແລະ ສົ່ງອ່ານວຍ ຄວາມສະດວກ ກ່ຽວກັບ ການ ຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດ ເຫຼືອ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ						20.000.000
ກິດຈະກຳ 3	ການຕິດຕາມ ກວກກາ	ກຊສ	ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ						20.000.000
ລວມງົບປະມານທັງໝົດ (ສີ່ຕື້ເຈັດຮ້ອຍແປດສິບສິ້ລ້ານຫ້າແສນ ກີບ)									4.784.500.000

ໝາຍເຫດ:

- 1) ສຳລັບກິດຈະກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຂະແໜງການຂອງລັດ ທີ່ກຳລັງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ ຫຼື ມີແຜນຈັດຕັ້ງປະຕິ ບັດໃນຕໍ່ໜ້າ ແມ່ນໃຫ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມແຜນຂອງຂະແໜງການທີ່ກຳນົດໄວ້ ໂດຍມີການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ, ຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ກັນຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
- 2) ສຳລັບງົບປະມານ ແລະ ກິດຈະກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບບັນດາໂຄງການເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳ ແມ່ນຜູ້ພັດທະນາໂຄງ ການຮ່ວມກັບພາກສ່ວນລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາສຳປະທານໂຄງການ ແລະ ໃນ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍວ່າດ້ວຍພັນທະສິ່ງແວດລ້ອມ Annex C-CA ຫຼື SESO ຂອງໂຄງການຕ່າງໆກ່ຽວຂ້ອງໃນ ອ່າງຮັບນ້ຳເຊໂດນ;
- 3) ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາແຜນງານ ແລະ ກິດຈະກຳແມ່ນການປະກອບສ່ວນຂອງທຸກຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງເພື່ອ ບັນລຸຄາດໝາຍທີ່ກຳນົດໃນແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ສະບັບນີ້.



ກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
ທີ່ຢູ່: ບ້ານ ດົງນາໂຊກ - ຖະໜົນ ໜອງບຶກ, ຕູ້ ປນ 7864
ໂທລະສັບ/ແຟັກ: +856 21 263799
ອີເມວ: monre@monre.gov.la